

1. “Belirtke” tam bir iletişimde bulunması gereken öğelerden biri değildir. Ancak ileti, alıcı, dönüt, gönderici tam bir iletişimde bulunması gereken öğelerdir.

CEVAP: A

2. İletişimin öğeleri A seçeneğinde “Gönderici - alıcı - ileti - kanal - dönüt - bağlam” şeklinde doğru olarak verilmiştir.

CEVAP: A

3. B seçeneği yanlıştır çünkü lehçe: Bir dilin tarihsel, bölgesel, siyasal sebeplerden dolayı ses, yapı ve söz dizimi özellikleriyle ayrılan kolu, diyalekt. (TDK)

CEVAP: B

4. Simge: Uzlaşmaya bağlı olarak kavramların yerini tutan göstergelerdir. Bir görsel, söz gelimi bir güvercin resmi, kullanıldığı “bağlam”a göre, simge de görsel gösterge de olabilir. Bir kişi bir güvercin resmi çizmişse somut bir gerçekliği kâğıda aktarmış yani bir görsel gösterge oluşturmuş olur. Ama aynı resim, Birleşmiş Milletler binasının duvarında durduğunda bir simgeye dönüşür. Çünkü bu resmin gönderme yaptığı şey, artık güvercinin kendisi değil, bir uzlaşma sonucunda ulaşılan “barış”tır. Kalp, aşkın; dengede duran terazi, adaletin; kum saati, zamanın simgesidir. Bu yüzden doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

5. Türkiye Türkçesi, “Ural – Altay Dil Ailesi” ne mensuptur.

CEVAP: C

6. Bir iletinin iletisi kendisinde ise dil sanatsal işlevde kullanılmıştır. Dil, bu işlevde kullanıldığında iletinin iletmek istediği husus, iletinin kendisindedir. Bu durumda ileti, kendi dışında herhangi bir şeyi ifade etmez, yansıtmaz. Bu yüzden doğru seçenek B’dir.

CEVAP: B

7. “İbranice, Aramice, Arapça”, Hami – Sami Dil Ailesine mensuptur.

CEVAP: D

8. “Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker!” ifadesi, “heyecana bağlı işlev”, “Bu sorular bir saat içinde çözülmüş olacak!” “alıcıyı harekete geçirme işlevi”, “Söylediklerim anlaşıldı mı?”, “kanalı kontrol işlevi”, “Fiil; cümledeki işi, oluşu, hareketi bildirir.”, “dil ötesi işlev”, “Artık demir almak günü gelmişse zamandan Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan”, “heyecana bağlı işlev”, göndergesel işleve yer verilmemiştir.

CEVAP: C

9. E seçeneğinde açıklaması verilen işlev, kanalı kontrol işlevidir. Diğer seçeneklerde verilen ifadeler ve örnekler doğrudur.

CEVAP: E

10. Lehçe: Kendi kelime dağarcığı ve grameri olan sözel bir iletişim sistemidir. Türkiye Türkçesinin lehçeleri ise Çuvaşça ve Yakutçadır.

CEVAP: B

11. "Çince ve Tibetçe" çekimli diller arasında değil, tek heceli (yalınlayan) diller arasında yer alır.

CEVAP: D

12. Belirti: Amacı olmayan, istem dışı gerçekleşen doğal göstergelere belirti denir. Belirti ancak onu yorumlamayı bilene bir şeyler anlatır. Burada "duman" belirti-
dir.

CEVAP: E

13. Gösteren: Bir göstergenin sesteki ya da yazıdaki karşılığıdır.

CEVAP: B

14. "Yazı dili günlük hayatta farklılık gösterirken konuşma dili göstermez." ifadesi yanlıştır. Çünkü konuşma dili farklılık gösterirken yazı dili farklılık göstermez.

CEVAP: E

15. Bir ileti, dilin göndergeyi olduğu gibi ifade etmesi için düzenlenerek oluşturulmuşsa dil göndergesel işlevde kullanılmıştır. Bu başka bir ifadeyle dilin bilgi verme işlevi olduğundan bilimsel yazılarda dil göndergesel işlevde kullanılır.

CEVAP: D

1. A seçeneğinde “Akşam yemeğinde tatlıyı fazla kaçırmıştı.” ifadesinde “kaçırmak” sözcüğü yemeği çok yemek anlamında kullanılmıştır. “Çalmak, kimsenin haberi olmadan götürmek, aşımak” yargısıyla uyumamaktadır.

CEVAP: A

2. I. cümledeki “Baharda tomurcuklar patlayıp çiçek açar.” cümlesinde “patlayıp” açılmak anlamında, IV. cümledeki “Bizi sakın sakın dinleyen adam birden gürledi.” cümlesinde ise “gürledi” kelimesi “sinirlenmek” anlamında kullanılmıştır.

CEVAP: C

3. E seçeneğinde “Onun yapıtlarında, yaşamla mücadelesini kaybeden bir insanın bitmişliği görülür.” ifadesinde “çaresiz kalmak, umutlarını yitirmek” anlamı bariz bir şekilde verilmiştir. Çünkü insanın bitmişliği demek çaresizliği anlamını doğrudan karşılamaktadır.

CEVAP: E

4. C seçeneğinde “Çocuğunuz deneyimli bir öğretmene düştü.” cümlesinde çocuğun dersine deneyimli bir öğretmenin gireceği anlamı varken karşısındaki açıklama “yakışmak, uygun olmak” olduğundan doğru seçenek C'dir.

CEVAP: C

5. Yan anlam: Sözcüğün gerçek anlamından hareketle oluşturulan ikincil anlamdır. Diğer seçeneklerdeki altı çizili sözcükler gerçek anlamda kullanılmıştır. “Beşiktaş sırtlarına yerleşmeyi düşünüyor.” cümlesinde altı çizili sözcük yan anlamda kullanılmıştır.

CEVAP: E

6. C seçeneğinde, “Denize bakan bir evdi tek hayali, yalı falan da değil sadece küçük bir ev.” cümlesinde “denize bakan” ifadesi, “bir yöne doğru olmak” anlamında kullanılmıştır.

CEVAP: C

7. “Tencerenin ağzını kapatmazsan yağ sıçrayabilir.” cümlesinde altı çizili sözcük, yan anlamda kullanılmıştır. Diğer seçeneklerdeki altı çizili sözcükler ise mecaz anlamda kullanılmıştır.

CEVAP: B

8. “Oldukça zor olan sınavı verdiğini duyunca havalara uçtu.” cümlesinde “uçtu” kelimesi, çok sevinmek anlamında kullanıldığı için mecaz anlamda kullanılmıştır. “Londra’da çalışmak senin de ufkunu açacak, bana inan.” cümlesinde de “ufuk” kelimesi, “düşünce” anlamına gelecek şekilde kullanıldığından mecaz anlamda kullanılmıştır.

CEVAP: E

10. “Pencereden, bir savaş atı gibi koşturan denizin yarısı göründü.” cümlesinde “göründü” ifadesi gerçek anlamda kullanılırken, B,C,D, E seçeneklerinde “görmek” kelimesi, “anlamak” anlamında kullanılmıştır.

CEVAP: A

11. D seçeneğinde “Tüm belgeleri yok etmemiş, emin bir yere saklamıştı.” cümlesinde belgelerin güvenilir bir yere saklanma anlamı olduğundan doğru cevap, D seçeneğidir.

CEVAP: D

9. “Bu oyunda suflör kullanacağız.” cümlesinde “oyun” tiyatro anlamında kullanılarak terim anlamı örneklen-dirmektedir. B,C,D,E seçeneklerinde altı çizili sözcükler ise mecaz anlama gelecek şekilde kullanılmıştır.

CEVAP: A

12. A seçeneğinde “Onun evi dolduran neşeli sesi duvarları adeta canlandırıyor.” ifadesinde “doldurmak” sözcüğü, “yayıp kaplamak” anlamında kullanılmıştır.

CEVAP: A

1. D seçeneğinde “Davranışlarıyla gittikçe babasına benziyor, hiç istemese de.” cümlesinde giderek babasına benzeme anlamı olduğundan “aşamalı biçimde ilerleme” anlamı vardır.

CEVAP: D

2. C seçeneğinde geçen
“Ben bu gurbet ele düştüm düşeli
Her gün biraz daha süzülmekteyim” beyitinde “süz-
zülme” sözcüğü “zayıflamak, incelmek” anlamında
kullanılmıştır.

CEVAP: C

3. A seçeneğinde “hışırtı”, B seçeneğinde “kıtır”, C se-
çeneğinde “patladı”, D seçeneğinde “gıcırdamak”
yansımadır. Ancak E seçeneğinde yansıma sözcüğe
yer verilmemiştir.

CEVAP: E

4. B seçeneğinde geçen “Gayret edip yeteyim derken
Hazır turna ile kaz elden gitti.” beyitinde, “yetmek”
sözcüğü, “ulaşmak, yetişmek, erişmek, gelmek” an-
lamında kullanılmıştır.

CEVAP: B

5. D seçeneğinde “Yazar bu romanında iyi insanların
kötülerle mücadelesini anlatmış.” cümlesinde “kötü-
lerle” kelimesi soyut anlamda kullanılmıştır.

CEVAP: D

6. A seçeneğinde “acı”, B seçeneğinde “korkunç”, D se-
çeneğinde “kibar”, E seçeneğinde “rahat” kelimeleri
nitel anlamda kullanılmışken, C seçeneğinde ise “bü-
yük” sözcüğü nicel anlamda kullanılmıştır.

CEVAP: C

7. B seçeneğinde geçen “Nice keder ve üzüntünün habercisidir bu kara tren.” cümlesinde geçen “keder ve üzüntü” kelimeleri yakın anlamlıdır.

CEVAP: B

8. C seçeneğinde “Bu menekşe bahçedeki çiçeklerin en güzeliydi.” ifadesinde “menekşe” özel, “çiçek” ise genel bir sözcük olduğundan cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

9. IV numaralı cümlede geçen “yanan ve sönen” kelimeleri tezat anlamlıdır.

CEVAP: D

10. A seçeneğinde “Sözünü ettiğimiz ressam” özel anlam, B seçeneğinde “köyünün” sözcüğü özel anlamı, C seçeneğinde “tren”, D seçeneğinde “Bu öykü” özel anlamı E seçeneğinde ise “yazar” sözcüğü genel anlamda kullanıldığından cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

11. A seçeneğinde “baş” anlamına gelerek somut anlamıyla kullanılan “kafa” sözcüğü, “akıl, mantık” anlamına gelerek soyut anlam kazanmıştır.

CEVAP: A

12. B seçeneğinde, “vızır vızır”, C seçeneğinde “şırıl şırıl”, D seçeneğinde “küt küt”, E seçeneğinde, “gacur gacur” ikilmesi yansımadır ancak A seçeneğindeki “ıvır zıvır”, kelimeleri ikilemedir fakat doğadaki bir sesin yansıması şekline oluşmadıkları için yansıma değildir.

CEVAP: A

1. B seçeneğinde verilen "Biraz çabuk olalım deyince, alelacele yola çıktık." "çabuk" ve "alelace" kelimeleri anlamca birbirine en yakındır.

CEVAP: B

2. A seçeneğinde "sol" sözcüğü, B seçeneğinde "saçma" sözcüğü, C seçeneğinde "bin" sözcüğü, E seçeneğinde "var" sözcüğü sesteştir. Ancak D seçeneğinde sesteş sözcüğe yer verilmemiştir.

CEVAP: D

3. B seçeneğinde verilen "Dedem, Kurtuluş Savaşı anılarını o ateşli konuşmasıyla herkese anlattırdı." cümlesinde geçen "ateş" sözcüğü, somut anlamlı bir sözcüktür ancak "ateşli konuşma" ifadesi "hararetli konuşma" anlamına geldiğinden, somut anlamlı olan sözcük, anlam genişlemesi yoluyla soyut anlam kazanmıştır.

CEVAP: B

4. A seçeneğinde "Bazı sınıfların öğrenci sayısı azalırken bazı sınıflarınki artıyor." cümlesindeki "azalmak ve artmak" kelimeleri tezat anlamda kullanılmıştır.

CEVAP: A

5. "Dergilerdeki beğendiğim yazıları toplayıp küçük bir dosyada biriktirdim." cümlesindeki "toplayıp" ve "biriktirdim" sözcükleri diğer seçeneklerdeki sözcüklere nazaran birbirine daha yakındır.

CEVAP: D

6. A seçeneğinde, "mektup" sözcüğü genel anlamda kullanılmıştır. B seçeneğinde "Bu şehir", C seçeneğinde "tren", D seçeneğinde "pencerenin kenarına konan kuş", E seçeneğinde "Dün okuduğum kitap" ifadeleri daha özeldir. Bu yüzden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

7. A seçeneğinde, “Okul, yarın müzeye gidecek.” cümlesinde “okul” derken “okuldaki öğrenciler” kastedilmiştir. B seçeneğinde “Teknemiz birazdan Ayvalık’a yanaşacak.” derken Ayvalık limanını anlamı, D seçeneğinde “Bilgi için yan masaya başvurabilirsiniz.” derken yan masadaki çalışan, E seçeneğinde “Yalova, fuara büyük ilgi gösterdi.” Yalova halkı kastedilerek mecaz- ı mürsele başvurulmuştur ancak C seçeneğinde “Çocuğun elindeki balon birden patladı.” cümlesinde mecaz- ı mürsele yer verilmemiştir.

CEVAP: C

8. “Sanatçı, sıcak tavırlarıyla hepimizi etkilemişti.” cümlesinde “duyu aktarımı” vardır.

Sıcak sözcüğü (dokunma – görme)

CEVAP: A

9. B seçeneğinde “İşitme engelliler için haber bülteni birazdan başlayacak.” cümlesinde “işitme engelliler”, “sağır” kelimesi yerine kullanıldığından güzel adlandırmaya başvurulmuştur.

CEVAP: B

10. A seçeneğindeki “kızıl gezegen”, Mars; B seçeneğindeki “Beyaz altın”, pamuk; C seçeneğinde “kara elmas”, “kömür”; D seçeneğinde “Beyaz cam”, “televizyonu” kastettiğinden dolaylama vardır bu yüzden cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

11. Kinaye: Bir sözün hem gerçek hem de mecaz anlama gelecek şekilde kullanılmasıdır. E seçeneğinde “Konserve kavanozunun kapağını bıçağın ucuyla açtı.” Böyle bir kullanım olmadığı için doğru cevap E seçeneğidir. Çünkü burada hem gerçek hem de mecaz anlama gelebilecek bir kullanım söz konusu değildir.

CEVAP: E

12. Ad aktarması: Bir sözcüğün benzetme amacı güdülmeden başka bir sözcüğün yerine kullanılmasıdır. Buna Düz Değişmece ya da Mecaz-ı Mürsel adı verilir. B seçeneğinde verilen “Evde yedi boğaz benim elime bakıyor.” cümlesinde “boğaz” sözcüğü bireyleri karşılamak için kullanıldığından ad aktarması vardır.

CEVAP: B

1. Dolaylama: Bir sözcükle anlatılabilecek bir kavramın birden fazla sözcükle anlatılmasıdır. E seçeneğinde “meşin yuvarlak” sözcüğüyle anlatılan kavram “top”-tur.

CEVAP: E

2. E seçeneğinde geçen “Kimlik kontrolü yapan görevlinin bakışları çok sertti.” cümlesinde sert sözcüğünün algılanabilmesi gerekir ancak bakışların sertliği ise görerek algılanacak bir eylem olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

3. D seçeneğinde verilen “Bu çocuğun sesinin rengi alışılmıştan çok daha farklıydı.” cümledeki “sesinin rengi” ifadesinde, “renk” kavramını görerek algılayabiliriz ancak “sesinin rengi” kavramını işiterek algıladığımız için “duyu aktarımı”na başvurulmuştur.

CEVAP: D

4. A seçeneğinde “kara elmas” kömürü, B seçeneğinde “beyaz perde” sinemayı, C seçeneğinde “derya kuzusu” balığı, D seçeneğinde “yedi tepeli şehir” İstanbul’u ifade etmek için kullanılmıştır ancak E seçeneğinde dolaylamaya yer verilmemiştir.

CEVAP: E

5. C seçeneğinde “Kendimi kuş kadar hafif hissediyorum.” ifadesinde kişi kendisini kuşa benzettiğinden, benzetmeye başvurulmuştur.

CEVAP: C

6. Bir sözcüğün benzetme amacı güdülmeden başka bir sözcüğün yerine kullanılmasıdır. Buna Düz Değişme ya da Mecaz-ı Mürsel adı verilir. E seçeneğinde “sınıfa başarılar diledi” ifadesinde kastedilen öğrenciler olduğu için bu seçenekte ad aktarması vardır.

CEVAP: E

7. “Yabancı sözcüklerin alfabesine kapılıp dilini yamalı bohçaya çevirmek” söz dizimiyle anlatılmak istenen “Türkçe olmayan gösterişli sözcükleri kullanarak uyumsuz bir anlatım oluşturmak” yargısıdır.

CEVAP: D

8. Tariz veya Dokundurma, sözün ya da kavramın gerçek ve mecazlı anlamı dışında büsbütün tersini kastetmektir. Tarizde mecaz-ı mürsel ve kinayedeki ilgiler yoktur. Tarizin güzel olması söyleyişteki inceliğe bağlıdır. Bir kişiyi küçük düşürmek amacıyla söylenecek sözü tam tersi olan bir sözle dokundurma yapmak sistemli bir biçimde anlatma sanatıdır. Bir kimseyi iğnelemek, uyarmak veya dikkatini çekmek amaçlı yapılan söz sanatı da denilebilir. A,B,C,D seçeneklerinde tarize yer verilirken E seçeneğinde İstanbul denilerek İstanbul halkı kastedildiği için mecaz-ı mürsel vardır.

CEVAP: E

9. Bir sözcüğü birden fazla sözcükle ifade etmeye dolaylama denir. “Geçen hafta Malatya”da vatani görevini yapan arkadaşımı ziyaret ettim.” cümlesinde “vatani görev” derken kastedilen askerlik olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

10. Kinaye: Edebiyatta bir maksattan dolayı sözü hem hakiki, hem mecazi anlamlara uygun olarak kullanmaktır. A,B,D,E seçeneklerindeki cümlelerde hem gerçek hem de mecaz anlam varken C seçeneğinde kinaye değil, “güzel adlandırma” vardır. “İnce hastalık”, verem kelimesi yerine kullanılmıştır.

CEVAP: C

11. “Güzel bir kumaşın kötü bir terzinin elinde elbise olmaması” sözüyle şiirle ilgili olarak anlatılmak istenen D seçeneğinde verilen “Yetkin olmayan şairin iyi bir konuyu bile şiire dönüştüremeyeceği” yargısıdır.

CEVAP: D

12. “Başka şiirlerle söyleyiş akrabalığı taşımak” sözüyle, şiirle ilgili olarak anlatılmak istenen, E seçeneğinde geçen “Özgün bir anlatımdan uzak olmak” yargısıdır.

CEVAP: E

1. “Sözünü cebinde taşıyan” söz grubunun kattığı anlam A seçeneğinde, ‘Hazırcevaplığı yüzünden onunla tartışmaya çekinirdik.’ cümlesinde vardır. Çünkü sözünü cebinde taşımak demek, hazırcevap olmaktır.

CEVAP: A

2. Parçada “şiiir hakikatin yüzülecek derisi değil, çıkarıldığında, insan hakikatının hayattan yoksun kalacağı kalbidir.” ifadesiyle anlatılmak istenen “Şiirin toplumun görünen biçimi değil, onun en temel gerçeğini yansıttığı”dır.

CEVAP: D

3. Altı çizili bölüm ile anlatılmak istenen “ulaşmaya başladığımızda değerini kaybettiği”dir.

CEVAP: A

4. “Onun yaşayan tarafını saptayabilenler” sözüyle anlatılmak istenen, A seçeneğinde belirtilen, Güncelliğini yitirmeyen yönlerini belirleyebilenler, yargısıdır.

CEVAP: A

5. “Uçakla gidilecek yere kağııyla gitmeye kalkmak” sözüyle anlatılmak istenen, C seçeneğinde verilen “Sözü gereğinden çok uzatmak” yargısıdır.

CEVAP: C

6. “İmza yelpazesini mümkün olduğunca yetkin ve geniş tutmaya” altı çizili bölümle anlatılmak istenen “Yazar kadrosunda hem usta hem de çeşitli sanatçılara yer vermek” yargısıdır.

CEVAP: E

7. “Ekmeğin peşinde koşan” bölümüyle anlatılmak istenen “Geçim derdi taşıdığı” anlamıdır.

CEVAP: C

10. “Sözcüklerin eğilip bükülme özelliği” sözüyle, Türkçeyle ilgili olarak anlatılmak istenen, C seçeneğinde verilen “Sözcüklerinin çok anlamlılığa sahip olduğu” yargısıdır.

CEVAP: C

8. “Eleştirinin kıyılarında gezinmek” sözüyle anlatılmak istenen, D seçeneğinde verilen “Derinlemesine ve etraflı bir eleştiri yapamamak” yargısıdır.

CEVAP: D

BİDERS YAYINCILIK

9. “Taşı gediğine koymak” sözüyle anlatılmak istenen, “Bir sözü, en uygun zamanı bekleyip tam sırasında söylemek” ifadesidir.

CEVAP: B

11. “Gözleri sadece kendilerini görmek” sözüyle sanatçılarla ilgili olarak anlatılmak istenen, E seçeneğinde verilen “Yazın dünyasında yalnızca kendilerinin var olduğunu kabul etmek” yargısıdır.

CEVAP: E

1. “Dilin toprağına sağlam basmak” sözüyle anlatılmak istenen, D seçeneğinde verilen, “Dilin kurallarına dikkat ederek yapıt oluşturmak” ifadesidir.

CEVAP: D

2. “Edebiyat yapmamak” sözüyle anlatılmak istenen C seçeneğinde geçen “Gereksiz söz oyunlarına başvurmamak” ifadesidir çünkü gereksiz yere her zaman söz oyunlarına başvurmak ifadesiyle, edebiyat yapmak ifadeleri özdeşleşmiştir.

CEVAP: C

3. “Zamanın elinden tutup yürümek” söz dizisiyle anlatılmak istenen A seçeneğinde verilen “Kalıcılığı yakalamak” kavramıdır çünkü zamanın elinden tutup yürüdüğünüzde ölümsüzlüğü yani kalıcılığı da yakalamış olursunuz.

CEVAP: A

4. “Tazeliğini yitirmiş ve kabalaşmış sesi” söz dizisiyle asıl anlatılmak istenen B seçeneğinde verilen “Yüklendiği anlam, verdiği zevkin azaldığı” yargısıdır.

CEVAP: B

5. Baş nereye giderse ayak da oraya gider; “Toplu halde yaşayan insanlar, kendilerini yönetenlerin gösterdiği doğrultuda hareket ederler. Toplumların tercih ve davranışlarını başta bulunanlar belirlerler. Bundan dolayı başta bulunanlar nasıl bir yol tutarsa onların yönetimi altında bulunanlarda o yolu izler.” anlamına geldiğinden doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

6. “Kendi sesinin rengini bulmuştu.” ifadesiyle anlatılmak istenen B seçeneğinde verilen “Duygu ve düşüncelerini, kendisine özgü bir duygu ve kavrayışla anlatmıştır.” yargısıdır çünkü kendi sesinin rengini bulmak, kendi söyleyişini, kendi yapısını esere yansıtmaktır ki bu yargı da en iyi B seçeneğinde özetlenmiştir.

CEVAP: B

9. “O noktaya gelişinin altında geçmiş çalışmaların etkisi yadsınamaz.” bölümüyle asıl olarak anlatılmak istenen, bir noktaya ulaştığımızda bunda mutlaka önceki çalışmalarımızın olduğudur bu yargı da en iyi şekilde “Başarılı yapıtlarının temelinde önceki çalışmalarının etkisinin olduğu” anlatıldığından doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

7. “Yazınsal varıllık arasında savrulmak ve metnin büyüsüne kapılmak” sözleriyle anlatılmak istenen, Edebiyatın zenginlikleri içinde, edebi metnin etkisi altına girmek yargısı olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

BİDERS YAYINCILIK

8. “Tümcelerin haritasında bir özel teknik, bir sır, bir buluş aramak” sözüyle anlatılmak istenen B seçeneğinde özetlendiği gibi “Metinde başvuru özel, gizli yöntemlerin inceliklerini bulmaya çalışmak” yargısıdır.

CEVAP: B

10. “Toprakaltı” çimlenme sürecini başarıyla atlattıktan sonra ifadesiyle anlatılmak istenen eserlerin olgunlaşması, demlenmesidir, bu yargıyı da en iyi özetleyen ifade C seçeneğinde verilen “Eserin olgunlaşma gelişmesine önem verdiği” yargısıdır.

CEVAP: C

1. “Geçmişin karanlık kuyusundan çıkarmak” geçmişte kalan bazı gizli bilgileri aydınlatmak, ortaya çıkarmak anlamlarını taşır bu yüzden bu bölümle anlatılmak istenen “Gizli kalmış bilgileri ortaya çıkarmak” yargısı olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

3. “O dilin şiir kalıplarını kendi dileğince yeniden yoğurur, yumuşatır, sonra da onları yeniden katılaştırır.” ifadesiyle anlatılmak istenen yazarın yapıyı kendisine göre yorumlamasıdır. Bundan hareketle altı çizili bölümle ilgili olarak anlatılmak istenen D seçeneğinde verilen “Şiirin dil yapısını yeniden şekillendirmek ve bu yapıyı kolayca değiştirilemeyecek hale getirmek” yargısıdır.

CEVAP: D

2. “Kabuk bağlamaya yüz tutmuş bir edebiyatın gediğinden fışkıran bir volkandı.” cümlesine baktığımızda belirlenmiş, sabitlenmiş kuralların oluşmaya başladığını görürüz, kabuk bağlama ifadesiyle ancak böyle bir ortamda edebiyatın gediğinden fışkıran bir volkan denilerek bu yargı ve kuralların değiştirilmeye çalışıldığı ortaya çıkar. Bundan dolayı bu ifadeyi en iyi yansıtan yargı B seçeneğinde verilen “Belirlenmiş kuralları değiştirecek bir etkiye sahip olduğunu” ifadesidir.

CEVAP: B

4. “Söz ebesi olmak” sözüyle anlatılmak istenen, söz cambazlığıdır bu yargıyı da en iyi aktaran ifade “Çok söz söyleyip herkese laf yetiştirmek” tir.

CEVAP: C

5. “Başka yapıtların ayak izlerini takip eden eserler olarak ortaya çıkmasına neden olur.” sözüyle asıl anlatılmak istenen “Başka sanatçılara öykünenler özgün eserler ortaya koyamaz.” yargısıdır.

CEVAP: C

7. “Çağı olmayan yazarlar” sözüyle anlatılmak istenen her çağa hitap eden belli bir çağın yazarı olmayan demektir yani B seçeneğinde “Sadece yaşadıkları çağa değil bütün zamanlara seslenen yazarlar”dır.

CEVAP: B

BİDERS YAYINCILIK

8. E seçeneğinde geçen “ıvır ve zıvır” kelimeleri tek başlarına kullanılamaz çünkü tek başlarına anlamları yoktur. Diğer seçeneklerde geçen ikilemlerden ise en az biri anlamlıdır.

CEVAP: E

6. “Şair ayna tutandır.” ifadesiyle anlatılmak istenen sanatçının toplumun nabzını eserlere yansıtması yargısıdır. Bu yüzden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

9. A seçeneğinde verilen “Arkadaşının başarısını çekemiyor, bütün işlerine ön ayak oluyordu.” cümlesine baktığımızda “başarısını çekemiyor” ifadesi olumsuz anlamken “ön ayak olmak” deyimini olumlu anlamda kullanılmıştır ve bu da cümleye uygun gelmemektedir bu yüzden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

1. C seçeneğindeki “Üzerime gelen arabayı görünce çok korktum, yüreğim ağızıma geldi.” cümleye baktığımızda “yüreğim ağızıma geldi” deyimini korkma eylemi için kullanılır ve cümlede de zaten üzerime gelen arabayı görünce çok korktum yargısına yer verilmiştir bu yüzden de deyim açıklamasıyla verilmiştir.

CEVAP: C

2. “Öğrenci, hediyesini alınca sevinçten dut yemiş bülbüle döndü.” cümlesinde öğrencinin sevinçten dut yemiş bülbüle döndüğü söylenmiştir, dut yemiş bülbüle dönmek, susmak anlamındadır sevinçten susmak anlamı vardır bu yüzden deyim yerinde kullanılmamıştır. Bu yüzden doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

3. A seçeneğinde “aklına koymak”, B seçeneğinde “aklına koymak”, C seçeneğinde “laf taşımak”, D seçeneğinde “kalbini kırmak” deyimdir, E seçeneğinde ise deyim kullanılmamıştır.

CEVAP: E

4. A seçeneğinde “ara ara”, B seçeneğinde “kılık kıyafet”, C seçeneğinde “sorgu sual”, D seçeneğinde “gece gündüz” ikilemedir. E seçeneğinde ise ikilemeye yer verilmemiştir.

CEVAP: E

5. B seçeneğinde “konuşa konuşa”, C seçeneğinde “şan şöhret”, D seçeneğinde “günden güne”, E seçeneğinde “iyi kötü” ikilemeleri tek başlarına kullanılabilir. A seçeneğindeki “abuk sabuk” ikilemesi ise tek başına kullanılamaz çünkü tek başlarına anlamı yoktur.

CEVAP: A

6. A seçeneğinde “gözü açılmış”, B seçeneğinde “göz açtırmak”, D seçeneğinde “göz koymak”, E seçeneğinde “göz atmak” deyimdir. C seçeneğinde ise “göz” sözcüğü deyim içerisinde kullanılmamıştır çünkü “gözüne bir şey girmiş” ifadesi deyim değildir.

CEVAP: C

7. A, B,C,D seçeneklerindeki ikilemelere baktığımızda bir anlamlı bir anlamsız sözcükten oluştuğunu görmekteyiz. E seçeneğindeki “abur cubur” ikilemesinde ise her iki sözcük de anlamsızdır.

CEVAP: E

8. Cevap E seçeneğidir çünkü “kimseyi kulak asmadı” sözü kimseyi dinlememe anlamına gelir. Bu da yerinden kalkmayacak kadar tembeldi sözünün anlamını karşılamaz.

CEVAP: E

9. Cevap D seçeneğidir çünkü "kulak asmak" deyimdir. Diğer seçeneklerde ise herhangi bir deyme yer verilmemiştir.

CEVAP: D

12. I. "Benden aldığı borcu bölük pörçük geri verdi." ile IV. cümle olan "Yazılarımı derli toplu bir kitap haline getirdim." cümlelerindeki "bölük pörçük" ile "derli toplu" ikilemeleri anlamca zıttır.

CEVAP: B

10. Cevap B seçeneğidir çünkü "demet demet" ikilemesi nicelik bildirmektedir. Diğer seçeneklerdeki ikilemeler ise nicelik değil, nitelik bildirmektedir.

CEVAP: B

BİDERS YAYINCILIK

11. "Davranışlarıyla arkadaşlarının yanında değerini yitirmiş, gözlerinden düşmüştü." cümlesine baktığımızda "gözden düşmek", "değerini yitirmek" kavramını açıkladığından doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

13. IV. cümlede geçen "üstünkörü yapmak" ile V. cümlede geçen "göz atmak" deyimleri arasında anlamca bağ olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

1. II. cümlede “Mum dibine ışık vermez” atasözü ile IV. cümledeki “Terzi kendi söküğünü dikemez.” Atasözlerinin her ikisinde de kişinin kendisine çok fazla faydasının dokunmayacağı anlamı olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

2. “Demir tavında dövülür.” Atasözü her işin zamanında yapılması gerektiği anlamına geldiğinden doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

3. Ağaç yaprağıyla gürler: Bir insanın yalnız başına önemli işleri başarması çok zordur. Ancak yakın akrabalarının yardımıyla önemli işler başarabilir. Nasıl ağacı güzelleştiren yaprakları, çiçekleriyse insanları güzelleştiren de yakınlarıdır. Bundan dolayı doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

4. A,B,D,E seçeneklerindeki atasözlerinde hem gerçek hem de mecaz anlam olduğundan kinayeye örnektir. Ancak C seçeneğinde verilen “Akıllı düşman, akılsız dosttan hayırlıdır” sadece gerçek anlamı olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

5. Paragrafta dostumuzun her zaman bizim iyiliğimizi istediği, bizim için olumsuz duygular beslemediği dile getirilmiştir. Bundan dolayı metnin anlam akışına en uygun gelebilecek atasözü “Dostun attığı taş baş yarmaz.” sözüdür.

CEVAP: D

6. A,B,C,E seçeneklerindeki atasözleri mecaz anlamda da kullanılabilir ancak D seçeneğinde yer alan “Dost ile ye, iç; alışveriş etme” sözü sadece gerçek anlamda kullanılabileceğinden doğru yanıt, D seçeneğidir.

CEVAP: D

7. Kendi düşen ağlamaz: Bireyin, kendi verdiği kararların sonuçlarından ötürü başkalarını suçlaması anlamsızdır anlamında bir söz olduğundan karşısındaki açıklama ile uyusmamaktadır. Bu yüzden doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

8. Cevap D'dir. Çünkü görünen köy kılavuz istemez, ortada apaçık duran bir gerçeği açıklamak gerekmez. Erdem sahibi insanların hiçbir şekilde yardım istemeden ve öğüt dinlemeden sonuçları görmesi bu yüzdendir. Sonucunu herkesin gördüğü olayların gidişatının akıllı kişiler bu şekilde değiştirebilir ve kendisi için daha yararlı bir hale sokabilir. Şeklinde açıklanabileceğinden karşısındaki açıklamayla uygunluk göstermez.

CEVAP: D

9. Atasözlerinin söyleyeni hiçbir zaman belli olmayacağından doğru cevap E seçeneğidir. Diğer seçeneklerde verilen bilgiler doğrudur.

CEVAP: E

10. "Dilin kemiği yoktur" sözünde hem gerçek anlam vardır. Gerçekten de dilin kemiği yoktur hem de mecaz anlam vardır ki dilimiz her şeyi söyleyebilir. Bu yüzden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

11. Metinde atasözünün tanımı verilmiştir.

CEVAP: B

12. "Bir kahvenin kırk yıl hatırı var." Atasözü için şunlar söylenebilir: Toplumumuzda kahve, çok değer verilen kişilere sunulur. Sunulan kahve ile yeni dostluklar kurulur, dargınlar barışır, büyük antlaşmalar, kahve ile pekiştirilir. Saygı ifadesi olduğu için de küçükler büyüklerin yanında kahve içmez. Burada bütünüyle iyilik, dostluk anlamında kullanılmıştır. Kendimizden küçük bile olsa dostluk veya yardım gördüğümüz kişiye karşı davranışlarımızda saygılı olmamız gerektiği, yapılan iyiliklerin unutulmasının, iyi insanların davranış özelliği olduğu anlatılmaktadır. Bundan dolayı doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

13. Kurda "Neden boynun kalın?" demişler; "İşimi kendim görürüm de ondan." demiş. Sözü, İşini başkasına inanmayarak kendisi gören kimse üzülmez; rahat eder. Çünkü insan kendi işini yürekte benimser ve sağlam yapar. İnsanın yaptığı iş kalıcı olur sürekli kazanç getirir. Sürekli kazanç getiren bir işte insana her zaman güç verir, anlamındadır. B seçeneğindeki atasözü de aynı anlama geldiğinden doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

14. "Açma sırrını dostuna; o da söyler dostuna." Atasözü gerçek anlamda kullanıldığından doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

1. I. cümle ve IV. cümlelerin yargıları birbirine yakındır. Çünkü her ikisinde de “yazarların ölümsüzlüğü ve eserlerin kalıcılığı” arasında doğrudan bağ kurulmuştur.

CEVAP: E

3. Verilen yargıda keyifli okumanın ancak insana faydasının olacağı vurgulanmaktadır ki bu yargıyla en yakın olan yargı da C seçeneğinde verilen “Zevk vermeyen okumanın okuyana sağlayacağı yarar yoktur.” yargısıdır.

CEVAP: C

4. Verilen cümlede insanın devletin yurttaşı olduğu kadar, zamanın da yurttaşı olduğu yargısı verilerek insanın yurttaşlık kadar içinde bulunduğu çağa da tanıklık ettiği vurgulanmıştır. Bu yargıdan da hareketle A seçeneğinde verilen “Kişi, yaşadığı ülke kadar yaşadığı çağa da bağlıdır.” yargısına ulaşılmaktadır.

CEVAP: A

2. Seçeneklere baktığımızda yukarıda verilen cümleye anlamca en yakın olan seçeneğin D seçeneğini olduğu görülmektedir. Çünkü her iki yargıda da şiirin birden fazla şekilde yorumlanabileceği yargısı vardır.

CEVAP: D

5. “Biz romantik olduktan sonra dağlar güzelleşti.” yargısıyla anlatılmak istenen, bizim duygularımızın değişmesiyle çevremiz değişmiştir. Bu yargıya da en yakın olan ifade “Güzellik bakışındadır, baktığın şeyde değil.” ifadesidir. Bundan dolayı doğru cevap, A seçeneğidir.

CEVAP: A

6. “Ana dilini hakkıyla bilmeyen kişi, başka bir dili de öğrenemez.” yargısı yabancı dil öğrenmede ana dilini bilmenin ön koşul olduğudur. Bu yargıda C seçeneğinde “Kişinin yabancı dil öğrenmesinin temel koşulu, kendi dilini kusursuz bilmesidir.” yargısıyla verilmiştir.

CEVAP: C

8. “Yazı, uygarlığın büyük bir dilimini oluşturan düşünce ve sanat ürünlerinin doğuşunda da yaygınlaşmasında da başta gelen araçlardan biri oluşturmıştır.” yargısına anlamca en yakın olan yargı C seçeneğinde verilen “Düşünce ve sanata ait eserler, uygarlık üzerinde etkili olurken en önemli unsur olan yazıdan yararlanmıştır.” yargısıdır.

CEVAP: C

9. Verilen cümlede, bir şey ilk seferde doğru yapılırsa kimsenin bunun güç olduğunu anlamayacağı ifade edilmiştir. Buna göre bir problemin hemen çözüldüğünde başkalarının o problemi zor olarak görmeyeceği anlatılmak istenendir.

CEVAP: C

7. “Medeniyet öyle bir ateştir ki ona uzak duranları yakar.” yargısı medeniyetten uzak kalamayacağı, uzak kalmak isteyenlere de zarar vereceği yargısını taşımaktadır. Bundan hareketle D seçeneğinde “Uygarlığın sonuçlarını paylaşmak toplumlar için kaçınılmaz bir durumdur.” yargısıyla da bu durum özetlenmiştir.

CEVAP: D

10. Verilen cümlelerin ilk kısmında, bazı öykülerin yazarların başından geçerek bazı öykülerin yazarların aklından geçerek oluşturulduğuna değinilmiştir. A seçeneğinde ise kimi yazarların öykülerini yaşadıklarına kimi yazarların öykülerini düş güçlerine borçlu oldukları anlatılmıştır. Bu iki görüş aynı doğrultudadır.

CEVAP: A

1. Öncüldeki cümlede yergi bir aynaya benzetilmiş, ona herkesin baktığı ama kimsenin kendi yüzünü görmediği yani herkesin birini yerdığı fakat hiçbir yergiyi kendi üstüne almadığı vurgulanmıştır. Bu açıklamanın ışığında seçenekler incelendiğinde öncülde verilen cümleyle anlamca aynı doğrultudaki cümle E seçeneğindeki “Yergiyi kabullenmek, başkalarını yermekten oldukça zordur. Çünkü yergide kişi, kendinin farkında olamaz.” yargısıdır.

CEVAP: E

2. III. cümlede verilen “Ancak sevmeye yeteneği güçlü kişiler büyük acıları hissedebilir.” ile V. cümlede verilen “Büyük acıları, yalnız büyük bir güçle sevebilen insanlar duyabilir.” cümleleri verilen yargılar arasında anlamca birbirine en yakındır.

CEVAP: E

3. II. cümlede verilen “İnsanlar, yaşlanmayla kaybettiği bazı bedensel yeteneklerini bilgi birikimlerini kullanarak telafi edebilir.” cümlesinde insanların yaşlanarak bazı yetilerini kaybetmekle beraber bunu telafi edebilecekleri bazı özelliklere kavuşmaları vurgulanmaktadır. Bu yargıya da en yakın olan yargı IV. cümlede verilen “Yaşlılıklarında beyin güçlerini kullanabilenler, fiziksel gücün yetersizliğini kapatabilmektedir.” yargısıdır.

CEVAP: D

4. “Orhan Veli, kendinden önceki şiirin alışılmış üniformasını çıkararak şiiri yaşama yöneltmiş, ona kasket giydirmiştir.” yargısında Orhan Veli’nin şiir hakkında yaptığı değişimlerden bahsedilmiştir. Bu cümleye anlamca en yakın olan cümle de “Orhan Veli; eski şiirin kalıplarını yıkmış, günlük yaşamı şiirlerine konu etmiştir.” yargısıdır.

CEVAP: B

5. I. cümlede verilen “Herkesin istediğini yapabildiği yerde, hiç kimse istediğini yapamaz.” cümlesinde özgürlüklerin de sınırından bahsedilmiştir. Bu yargıya da en iyi özetleyen “Sınırsız özgürlükleri savunmak, insanlara hiçbir özgürlük vermemeyi savunmaktır.” yargısında verilmiştir.

CEVAP: B

6. Öznel (Sübjektif) Anlatım: Anlatının kişisel görüşlerini, yorum ve izlenimlerini de içeren, kişiden kişiye değişebilen (göreceli), kanıtlanması mümkün olmayan yargılardır. Gözlemden, araştırmadan çok kanıya, kişisel değerlendirmeye dayanır. Yan tutabilir. Öznel anlatım cümlelerindeki yargılarda güzel, çirkin, iyi, kötü, yararlı, yararsız ve benzeri sözcükler kullanılır ki bunlar “kanıtlanamayan, göreceli” kavramlardır.

Nesnel (Objektif) Anlatım: Anlatıcının kişisel görüşlerini, yorum ve izlenimlerini içermeyen; gözlem, deney ve araştırmaya dayanan anlatımdır. Nesnel yargılar kanıtlanabilir niteliktedir, kişiden kişiye değişmez. (Göreceli değildir.) Yan tutmaz.

A,B,C,D seçeneklerinde verilen cümlelerde yoruma dayalı ifadeler olduğundan öznel, E seçeneğinde ise yoruma dayalı bir ifade olmadığından nesnel yargı vardır, bundan dolayı da doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

7. A,B,C, E seçeneklerinde verilen cümlelerdeki yargılar kanıtlanabilir olduğundan nesnel yargıdır. D seçeneğinde ise “Başarılı olmak için her şeyden önce başarıya koşullanmak gerekir.” cümlesi herkese göre farklı yorumlanacağından öznel bir yargıdır. O yüzden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

8. E seçeneğinde geçen “Yaşanılanları hatırladığınız vakit emin olun içiniz cız edecek.” cümlesine baktığımızda bu yargının kanıtlanamayan bir yargı olduğu görülecektir. Bu da bu ifadenin öznel olduğunu ortaya çıkaracaktır.

CEVAP: E

Nesnel (Objektif) Anlatım: Anlatıcının kişisel görüşlerini, yorum ve izlenimlerini içermeyen; gözlem, deney ve araştırmaya dayanan anlatımdır. Nesnel yargılar kanıtlanabilir niteliktedir, kişiden kişiye değişmez. (Göreceli değildir.) Yan tutmaz.

E seçeneğinde geçen “Ozan, serbest şiirlerinde de hece ölçüsüyle yazdıklarında da büyük bir ustalık sergilemektedir.” yargıya baktığımızda verilen ifadenin kişiden kişiye değişeceğini görmekteyiz. Diğer seçeneklerdeki ifadeler nesnel olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

9. Öznel (Sübjektif) Anlatım: Anlatanın kişisel görüşlerini, yorum ve izlenimlerini de içeren, kişiden kişiye değişebilen (göreceli), kanıtlanması mümkün olmayan yargılardır. Gözlemden, araştırmadan çok kanıya, kişisel değerlendirmeye dayanır. Yan tutabilir. Öznel anlatım cümlelerindeki yargılarda güzel, çirkin, iyi, kötü, yararlı, yararsız ve benzeri sözcükler kullanılır ki bunlar “kanıtlanamayan, göreceli” kavramlardır.

10. A, B, D ve E’de verilen cümleler göreceli cümlelerdir. Bu cümleler kanıtlanamaz, kişisellik içermektedirler. A’da Her yaştaki okurun beğenisini kazanma, B’de Engin birikim ve farklı dünyaların kapılarını açmak”, D’de “çekici anlatım”, E’de “gösterilmek istenmiş” ifadeleri öznelliğe yönelik ifadelerdir. C’deki yargı nesnel düşünceler içermektedir.

CEVAP: C

1. Öznel (Sübjektif) Anlatım: Anlatanın kişisel görüşlerini, yorum ve izlenimlerini de içeren, kişiden kişiye değişebilen (göreceli), kanıtlanması mümkün olmayan yargılardır. Gözlemden, araştırmadan çok kanıya, kişisel değerlendirmeye dayanır. Yan tutabilir. Öznel anlatım cümlelerindeki yargılarda güzel, çirkin, iyi, kötü, yararlı, yararsız ve benzeri sözcükler kullanılır ki bunlar “kanıtlanamayan, göreceli” kavramlardır.

Nesnel (Objektif) Anlatım: Anlatıcının kişisel görüşlerini, yorum ve izlenimlerini içermeyen; gözlem, deney ve araştırmaya dayanan anlatımdır. Nesnel yargılar kanıtlanabilir niteliktedir, kişiden kişiye değişmez. (Göreceli değildir.) Yan tutmaz.

A,C,D,E seçeneklerindeki yargılar kişiden kişiye değişeceğinden özne, B seçeneğindeki yargı ise kişiden kişiye değişmeyeceğinden nesneldir.

CEVAP: B

2. D seçeneğinde verilen “Yalın bir dille yazması, sanatçının yapıtlarına ilgiyi artırıyor.” cümlesi kişiden kişiye değişeceğinden özne, diğer seçeneklerdeki cümleler ise kişiden kişiye değişmeyeceğinden nesnel yargılardır. Bu yüzden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

3. E seçeneğinde geçen “Bu romanında, ölümle sonuçlanan bir olayda adı geçen kişilerin mesleklerine ilişkin bilgiler vermişti.” cümlesine baktığımızda buradaki yargıların kanıtlanabilir olduğunu görürüz, eğer yargılar kanıtlanıyorsa bu da o cümlede kişisel görüşe yer verilmediğini gösterir. O yüzden doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

4. Verilen metne baktığımızda V numaralı cümlede verilen, “İzleyiciler, değişik ülkeleri, değişik konuları çarpıcı özellikleriyle işleyen ilginç filmleri şehrin en iyi sinema salonlarında izliyor.” cümlesine baktığımızda “çarpıcı özellik”, “ilginç film”, “en iyi sinema salonları” gibi ifadeler özne yargılarından olduğundan doğru cevap, E seçeneğidir.

CEVAP: E

5. III numaralı cümlede verilen “Bu basımla ilgili tartışmaların anlatıldığı bölümler, okurların, çağdaş şiirimin gelişmesini daha yakından izlemesini sağlıyor.” yargısı ile V numaralı cümlede verilen V numaralı cümlede verilen “Antoloji bu baskıyla 1920 – 1970 yılları arasındaki Türk şiirini eksiksiz bir biçimde, başarıyla sunuyor.” yargısında kişisel görüşlere yer verilmiştir. Bu yüzden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

6. V numaralı cümleye baktığımızda “Operanın birçok duyumuza seslenip onları harekete geçirmesinde, izleyenleri büyülemesinde bu sanat dallarının etkisi çoktur.” özne ifadelerine yer verildiğinden doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

7. C seçeneğinde verilen “Yazar, ikinci romanında da ilkindeki gibi imgeler kullanılmıştır.” yargıya baktığımızda cümlelerin kanıtlanabilir olduğu görülmüştür. Bu yüzden doğru cevap, C seçeneğidir.

CEVAP: C

8. Öznel (Sübjektif) Anlatım: Anlatanın kişisel görüşlerini, yorum ve izlenimlerini de içeren, kişiden kişiye değişebilen (göreceli), kanıtlanması mümkün olmayan yargılardır. Gözlemden, araştırmadan çok kanıya, kişisel değerlendirmeye dayanır. Yan tutabilir. Öznel anlatım cümlelerindeki yargılarda güzel, çirkin, iyi, kötü, yararlı, yararsız ve benzeri sözcükler kullanılır ki bunlar “kanıtlanamayan, göreceli” kavramlardır.

Nesnel (Objektif) Anlatım: Anlatıcının kişisel görüşlerini, yorum ve izlenimlerini içermeyen; gözlem, deney ve araştırmaya dayanan anlatımdır. Nesnel yargılar kanıtlanabilir niteliktedir, kişiden kişiye değişmez. (Göreceli değildir.) Yan tutmaz.

B,C,D,E seçeneklerindeki cümleler kişiden kişiye değişeceği için öznel, A seçeneğindeki yargı ise yoruma açık olmadığından, nesneldir. Bu yüzden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

9. E seçeneğinde “Yazar, ikinci romanında da ilkindeki gibi imgeler kullanılmıştır.” verilen cümleye baktığımızda bu cümledeki yargının yoruma kapalı olduğunu görüyoruz. Bu yüzden de doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

10. C seçeneğinde verilen “Üretim biçimindeki bu devrim niteliğindeki değişimler tüketicinin yüzünü güldürür.” yargıya baktığımızda yargının kişiden kişiye değişeceğini görürüz. Bu da cümlelerin öznel bir yargı taşıdığını gösterir. Bu yüzden doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

11. Bir anlatımda verilmek istenen öz, duygu ve düşünce bütünüdür. Konu da içerikle yakın anlamdadır. “İçerik” biraz daha derinlikli bir kavramdır. “Anlatılan nedir?” sorusunun cevabı konuyu ve içeriğidir. Üslup (biçim); bir sanatçının görüş, duyusu, anlayış ve özellikle anlatışta tutturduğu kendine özgü yoldur. Kısaca “anlatım biçimi”, “anlatım tarzı”dır. Konuyu ele alış biçimi; sözcük seçimi, cümle kuruluşu, dilin yalın (sade) ya da sanatlı oluşu, akıcılık gibi özellikler üslubu meydana getirir. Bu ifadelerden de hareketle A seçeneğine baktığımızda “Yazar son romanında Türk köylüsünün Kurtuluş Savaşı’na bakışını, insanların çektiği sıkıntıları yalın ve etkileyici bir dille aktarır.” “Türk köylüsünün Kurtuluş Savaşı’na bakışı, insanların çektiği sıkıntılar” içerik ile ilgiliyken “yalın ve etkileyici bir dil” ifadesi ise üslupla ilgilidir. Bundan hareketle doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

1. III numaralı cümlede geçen “Ancak hayranı olduğu klasik Fransız şiirinin tekdüzelikliğini görmez, inadına bizimki tekdüzedir, der.” Bu yargıdaki “ancak” bağlacına dikkat etmek gerekir. Çünkü “ama, fakat, lakin” gibi bağlaçlar kendinden önceki yargının tam tersini ifade eder, ayrıca yargıda olumsuz eleştiri yapıldığından doğru yanıt C seçeneğidir.

CEVAP: C

2. E seçeneği “Reşat Nuri bu eserinde Anadolu’ya giden idealist bir öğretmeni gençlere önder göstermiştir.” üslup değil, içerik cümlesidir.

CEVAP: E

3. Üslup, bir yazarın sözcükleri seçme ve kullanma becerisiyle oluşturduğu kendine özgü anlatım durumudur. Bu da IV. ve V. cümlelerde yer almaktadır. Bu cümlelerde sorulan “nasıl bir dil kullanmış” ve “nasıl anlatmış” sorularının yanıtları üslubu verir. Bu yüzden doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

4. A seçeneğine baktığımızda “Öykülerinde insanı, süs-süz bir anlatımla, sevgi ve umutla besleyerek verdi.” yazarın öykülerini nasıl anlattığına değinilmiştir. Bu da üslup olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

5. V numaralı yargıda geçen “Ben olanları eleştirirken öz eleştiri yapmaktan da geri durmuyorum.” ifadesine baktığımızda “öz eleştiri” ifadesini görmekteyiz. Bu da yazarın kendisini de eleştirdiği yargısına ulaştırır bizi. Bu yüzden doğru cevap, E seçeneğidir.

CEVAP: E

6. Eleştiri (tenkit): Bir insanı, bir eseri, bir konuyu doğru ve yanlış (iyi ve kötü) yanlarını bulup göstermek amacıyla inceleme ve bu konuda belirtilen görüş demektir. Eleştiri olumlu da olumsuz da olabilir. Ancak gündelik dilde de edebiyat ve sanat alanında da daha çok, olumsuz anlamını çağrıştıracak biçimde kullanılmakta, yani olumsuz görüş bildirme anlamı ön plana çıkmaktadır. B seçeneğine baktığımızda “İşini bu şekilde titiz yapması başarılı olmasını sağlıyor.” “işini titizlikle yapmak” olumlu bir yargı bildirdiğinden doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

7. A seçeneğinde verilen “Kendi çevresini işlediği öykülere diyecek yok ama o çerçevenin dışına çıktı mı ustalığını gölgeleyecek pürüzlere meydan veriyor.” cümleye baktığımızda “Kendi çevresini işlediği öykülere diyecek yok” ifadesi olumlu bir yargıyken “ama” bağlacından sonraki yargı olumsuzdur. Zaten ama bağlacı kendinden önceki ifadenin tam tersi anlamı ifade eder. Bu yüzden de doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

8. C seçeneğindeki “Yazarın kelimeleri seçmedeki ustalığı, daha kitabın ilk sayfasında kendini hissettiriyor.” cümlede olumlu eleştiri yapılmışken diğer seçeneklerde olumsuz eleştiri yapılmıştır. Bu yüzden doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

9. E seçeneğinde geçen “Yazarken çok dikkatliydi, öyle her sözcüğü kullanmazdı ancak konuşurken ağzından neyin çıktığını bilmezdi.” “yazarın çok dikkatli olması” olumluyken “konuşurken ağzından neyin çıktığını bilmemek” olumsuz yargılar olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

10. III numaralı cümlede verilen “Bazı sayfalar arzu ettiğimin azıcık gerisinde kalmış, bunu fark ediyorum.” cümlesindeki yargıda eleştiri dile getirilmiştir. Bu yüzden doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

11. D seçeneğinde verilen “Şiirlerinde kullandığı yeni sözcükler, dilin gelişmelerine önemli katkılar sağlamıştır.” cümlesine baktığımızda “yeni sözcükler kullanıp, dilin gelişmesine katkı sağlamak” üslupla ilgili bir yargıdır.

CEVAP: D

12. Öz eleştiri: D seçeneğine baktığımızda “Düşünmeden konuştuğum için başım dertten kurtulmadı.” cümlesinde yazarın kendine ait görüşü belirtildiğinden öz eleştiri yapılmıştır.

CEVAP: D

1. Cevap D seçeneğidir. Çünkü “Hem gerçekliği savunuyor hem de romanlarında olayları fazla abartıyor.” cümlesine baktığımızda “gerçekliği savunması” olumsuzken “olayları fazla abartması” olumsuz bir yargıdır.

CEVAP: D

2. Cevap B seçeneğidir. Çünkü II. numaralı cümlede verilen “Beş bölümden oluşan kitabın ilk bölümünde şairin çocukluk anılarına yer verilmiş.” yargısı ile III numaralı cümlede geçen “Diğer bölümlerde ise Cahit Külebi’nin şair dostlarından bahsedilmiş.” yargısında içerikten bahsedilmiştir.

CEVAP: B

3. Koşula bağlılık; bir yargının gerçekleşmesi için başka bir durumun olmasıdır. C seçeneğinde düşünme yeteneğinin gelişmesi kitap okuma şartına bağlanmıştır.

CEVAP: C

4. III numaralı yargıya baktığımızda “Bu anlamda Antalya, değişik ülkelerdeki ünlü kişilere göndermek üzere 29 Mart’ta büyük buluşma Antalya’da yazılı tişörtler bastırdı.” cümlesinde amaç - sonuç ilişkisine yer verilmiştir. “29 Mart’ta büyük buluşma Antalya’da” yazılı tişörtler bastırmanın amacı değişik ülkelerdeki kişilere bu tişörtleri göndermektir.

CEVAP: C

5. “Onu kırmak istemediğinden her istediğini yerine getiriyor.” cümlesine baktığımızda şairin her istediği yerine getirmesinin sebebi, onu kırmak istememesidir.

CEVAP: A

6. II numaralı yargı “Birine duyulan sevgi dışı vurulmazsa zamanla psikolojik yıkıntıya yol açar.” ve IV numaralı yargı “ifade edilen sevgi, şiddetini korudukça varlığını devam ettirebilir.” cümlesinde bir eylemin gerçekleşmesinde koşul anlamı olduğundan cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

7. A seçeneğindeki “Derslerine gündüz çalış ki akşamları kitap okuyabilesin.” yargısına baktığımızda “Derslerine gündüz çalış önerisinde bulunulmuş ve bunun gerekçesi olarak da akşam kitap okuyabilmesi” verildiğinden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

8. A seçeneğinde verilen “Antrenman yapacaksan salona git.” cümlesinde koşul - sonuç ilişkisi diğer seçeneklerde ise neden - sonuç ilişkisine yer verildiğinden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

9. V numaralı cümleye baktığımızda “Annesi de onun başka türlü olmasını sağlamak için didinip dururdu.” Annesinin didinip durmasındaki amacı onun başka türlü olmasını sağlamak olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

10. IV numaralı cümle “Balans ve Manevra” baştan sona, olması gerektiği gibi ilerleyen, kurallara bire bir uyan bir film değil. V numaralı cümle ise “Bu yüzden izleyicinin dikkatini fazlasıyla çekiyor.” yargısıdır. V numaralı cümle “bu yüzden” ifadesiyle başlamıştır. Eğer ki kendisinden sonraki yargının gerekçesi soruluyorsa “bu yüzden” diye başlayan yargıdan bir önceki yargı doğru cevaptır. Bu yüzden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

11. A,B,C, E seçeneklerinde yargı bir koşula bağlanmıştı. D seçeneğindeki “Bizim çocuklar da sizinkiler gibi erken yatsa.” yargısında ise koşula bağlılık söz konusu değildir.

CEVAP: D

12. V numaralı yargı “Bir çocuğun değişik yetenekleri bilinirse çocuk daha iyi yönlendirilir.” şeklindedir. VI numaralı yargı ise “Bundan dolayı aile çocuğu dinlemeli, neyi sevip sevmediğini, neyi isteyip istemediğini öğrenmelidir.” V numaralı yargı kendisinden sonraki cümlelerin gerekçesi durumundadır. Bu yüzden doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

1. C seçeneğinde verilen

“Tutmak için koştum ay ışıklarına

Dağılıp karıştım ay ışıklarına”

Beyitte amaç - sonuç ilişkisine yer verilmiştir. “-mak için” yargısı varsa “amaç - sonuç” ilişkisine yer verilmiştir, diyebiliriz.

CEVAP: C

2. C seçeneğinde verilen III numaralı cümlede “O, örneğine az rastlanacak kadar üstün bir sezgiye sahip olduğundan içinde bulunduğu şartları en vurucu şekilde anlatabilecek sembolleri yakalıyordu.” neden - sonuç ilişkisine yer verilmiştir.

CEVAP: C

3. D seçeneğinde verilen “Bu şaheseri geri almak üzere sana veriyorum.” cümlesinde koşul ilişkisine yer verilmiştir. “şaheseri vermekteki koşul, geri almaktır.”

CEVAP: D

4. III numaralı cümle “Ancak bunun için çocukların kendilerine okunan kitaplardan olumlu etkilenmiş olması gerekir.” cümlesi kendinden önceki cümlelerin gerekçesi şeklinden olduğundan doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

5. A seçeneğinde verilen “Sokağa böyle çıkarsan hastalanırsın.” cümlesinde koşul - sonuç ilişkisine yer verildiğinden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

6. III numaralı cümle “Bazen bir ustanın emeği gözden kaçacak diye günlerce sıkıldım.” ve IV numaralı cümle olan “Bazen yolun başındaki bir yeteneği görmezden gelirsek diye bunaldım.” cümlelerinde neden - sonuç ilişkisine yer verilmiştir.

CEVAP: C

7. C seçeneğinde verilen “Gençlerin kültürel konulara ilgisi her geçen gün daha da azalıyor.” yargısında yargının nedeni belirtilmemiştir. A,B,D,E seçeneklerinde verilen yargıların nedeni belirtilmiştir.

CEVAP: C

8. Cevap D seçeneğidir. Çünkü “Üniversiteyi kazanmasıyla ailesini sevince boğdu.” cümlesinde ailenin sevince boğulmasının nedeni üniversiteyi kazanmasıdır.

CEVAP: D

9. C seçeneğinde verilen “Sevdiğine kavuşsa dünya onun olur.” yargıda yargının gerçekleşmesi bir koşula bağlandığından doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

10. “İlk dakikalarda gol yerseniz daha soğukkanlı olmalısınız.” yargısında koşul - sonuç ilişkisine yer verilmiştir “yerseniz” ifadesinde “-se” şart ekine de yer verilmiştir.

CEVAP: B

11. “Herhangi bir türde eser verebilmek için o türün özelliklerini bilmek gerekir.” cümlesinde yargının amacı da belirtilmiştir. “-mek/ -mak için” ifadeleri de amaç - sonuç cümlelerini bulmada bize yardımcı olmaktadır.

CEVAP: C

12. A,B,C,D seçeneklerinde koşul anlamı varken E seçeneğindeki “Bir dili biçimlendiren, o dilde yazan büyük sanatçılar olmuştur.” yargıda koşul anlamı yoktur.

CEVAP: E

1. A seçeneğinde verilen;
“Gökyüzü binlerce yıl çalışmış gece gündüz
Yeryüzüne en güzel örneği versin diye”
Dizesinde amaç – sonuç ilişkisine yer verilmiştir.
“Gökyüzünün binlerce yıl çalışmış olmasının nedeni
yeryüzüne en güzel örneğini versin diye.”

CEVAP: A

2. “Şimşek çakmadan gök gürlemez.” yargısında “koşu-
la bağlılık” söz konusudur. Gök gürlemesinin koşulu
şimşek çakmaya bağlanmıştır. Bu yüzden doğru ce-
vap D seçeneğidir.

CEVAP: D

3. E seçeneğinde geçen “Haberı duyunca çok sevindik,
Karadeniz’de petrol bulunmuştu.” yargıda Karade-
niz’de petrol bulmak, haberı duyunca çok sevindik
ifadesinin açıklaması durumundadır.

CEVAP: E

4. C seçeneğinde verilen “Doymazdım, ela gözlerine ne
kadar baksam” dizede koşula bağlılık söz konusu de-
ğildir. Diğer seçeneklerde verilen dizelerde ise koşula
bağlılık söz konusudur.

CEVAP: C

5. D seçeneğinde verilen yargıda “Elmas nasıl yontul-
madan mükemmelleşmezse insan da acı çekmeden
olgunlaşmaz.” cümlesinde koşul anlamı vardır. Elma-
sın mükemmelleşme şartı yontulması, insanın olgun-
laşma şartı da acı çekmesidir.

CEVAP: D

6. E seçeneğindeki yargıda “Sanatçı, yıl sonuna kadar
kitabını çıkarmayı hedefliyor.” sanatçının hedefinden,
amacından bahsedilmiştir. Çünkü sanatçının amacı,
yıl sonuna kadar kitabını çıkarmaktır.

CEVAP: E

7. Cevap A seçeneğidir. Çünkü “Toplantılara katılmaz, bu gibi bir araya gelmelerin gereksiz olduğunu düşünürdü.” Bu cümleye baktığımızda toplantılara katılmama gerekçesi bu toplantıların gereksiz görülmesidir.

CEVAP: A

10. Tasarı: Olması ya da yapılması düşünülen, istenilen bir şeyin zihinde oluşması, zihinde aldığı biçim, bir kimsenin yapmayı düşündüğü, tasarladığı şey. IV numaralı cümle “Yeni çalışmalarımı Anadolu”ya yönelik yapmayı düşünüyorum.” ve VI numaralı cümle olan “Onun için Anadolu’nun bize verdiklerinin kendimce bir karşılığı olsun diye Anadolu özverisini resmetmeyi planlıyorum.” cümlelerinde tasarıdan söz edildiği için doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

8. IV numaralı cümlede “İnsan çalıştığı işin inceliklerini, ayrıntılarını bilirse ancak o zaman başarıya ulaşır.” ifadesinde koşula bağlılık söz konusudur. İnsanın çalıştığı işin inceliklerini ve ayrıntısını bilmesi koşuluyla başarıya ulaşabileceği belirtildiğinden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

11. Ön yargı, genel ve özel kullanımlarında bir taraf tutma biçimidir. Bir ideolojik fikri veya bakış açısını koşulsuz desteklemek anlamında kullanılır. Ön yargı, halk arasında genellikle bir kişinin kararlarının ağırlıklı bir şekilde tek taraflı olarak ortaya çıkmasında kullanılmaktadır. I numaralı cümlede verilen “Biliyorum yine söylediklerimi dikkate almayacak.” yargısında da böyle bir kullanım olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

9. Gerçekleşmemiş Beklenti: Herhangi bir beklentinin gerçekleşmediğini, olmadığını belirten durumlar için kullanılan cümlelerdir. C seçeneğinde verilen “Bunca olaydan sonra aklın başına gelir sanmıştık.” cümlesinde “gerçekleşmemiş beklenti” söz konusudur. Bundan dolayı doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

12. Hayıflanma, kişinin olmasını isteyip de gerçekleşmeyen durumlarla ilgili kendi kendine üzülmesi ve pişmanlık duymasıdır. Yani kişinin yapmadığı işten üzüntü duymasıdır. A seçeneğinde geçen,

“Umudum, bitmez pınardı, yazık ki bitti

Gençliğim deli dolu esen rüzgârdı, geçip gitti” beyitte de bu durum örneklendirildiğinden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

1. Çıkarım, Belli önermelerin kabul edilen veya gerçek olan doğruluklarından, yanlışlıklarından, başka önermelerin kabul edilen ve ya gerçek olan doğruluklarını, yanlışlıklarını çıkarma. V numaralı cümlede geçen “Şu halde cemiyetten en çok kaçan bir şair bile cemiyete en yakın insandır.” ifadesinde de çıkarım söz konusu olduğun doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

2. A seçeneğinde geçen “Geçen yıl yaptığı bazı uygulamalar yüzünden, bu işte de ona göz kulak olmamız gerekiyor.” cümlesinde daha önceden yapılan bazı uygulamaların olduğu anlamı sezildiğinden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

3. IV numaralı cümle olan “Böylece sosyo - fantastik diyebileceğimiz türden bir kitap ortaya çıkacak.” ve V numaralı cümle olan “Bu kitabın, medyada gereken ilgiyi göreceğini sanmıyorum.” cümlelerinde herhangi bir plan ya da tasarı söz konusu olmadığından doğru seçenek E’dir.

CEVAP: E

4. V numaralı cümlede geçen “Ama ben eşimi dinlemeyip üzerinde çalıştığım kitabın üstesinden hakkıyla geleceğime inandığım için onu yazdım ve yayımladım.” cümlesinde kişinin yapacağı işe olan güveni tam olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

5. “Gurbet elde bir silen yok yaşımlı Kendim gider katarım aşımı” dizesinde kendi yaşını bile kendi silen bir ifadeden söz edilirken bu yargı, kendim gider katarım aşımı yargısıyla da desteklenmiştir. Bu ifadelerden de “yalnızlık” kavramları çıkmaktadır.

CEVAP: B

6. Sitem: Bir kimseye, bir davranışının ya da bir sözünün üzüntü, alınganlık, kırgınlık gibi duygular uyardırdığını yumuşak bir biçimde belirtme, söyleme durumudur. III numaralı cümlede verilen “Üstelik büyük bir çoğunluk bu değer farkında olamadı.” ifadesinde de sitem söz konusu olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

7. Öngörü : Bir işin ilerisini kestirme veya bir işin nasıl bir yol alacağını önceden anlayabilme ve ona göre davranmadır. “Başladığı her işi titizlikle ele alıp vaktinde bitirdiği için gelecekte de başarılı olacaktır.” cümlesinde öngörü olduğundan doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

8. “Aynı yanılsa bir daha düşünmez sanmıştım.” cümlesinde “gerçekleşmemiş beklenti” söz konusu olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

10. A seçeneğinde geçen yargı olan “Ev alırken arkadaşımın bana yardım edeceğini sanmıştım.” ifadesinde iş umulan gibi olmadığından gerçekleşmeyen yargı söz konusudur.

CEVAP: A

11. B seçeneğinde geçen “Kış, baharı kıskanmış; bize ne Türküle sevdayı hele sevdiğim” dizede umursama söz konusudur.

CEVAP: B

9. Varsayım: Deneyle kanıtlanmamış olmakla birlikte kanıtlanabileceği umulan, mantıksal bir sonuç çıkarmaya dayanak olarak öne sürülen kuramsal düşünce, önerme. III numaralı cümle olan “Sözü edilen kararların bizim adımıza başkaları tarafından alındığını düşünelim.” yargısında varsayım söz konusudur. Bundan dolayı doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

12. VI numaralı cümle olan “Ne yazık ki, o kaynaktan beslenen yeni yazarlar gelmedi.” ifadesinde hayıflanma söz konusu olduğundan doğru cevap E seçeneğidir. Zaten “ne yazık ki” ifadesi de soruyu çözmemizi kolaylaştırmaktadır.

CEVAP: E

1. “Abidin de bu imajını kolay kolay yıkmak istemezdi.” ifadesinde “var olan durumu devam ettirme ve bu durumdan hoşnut olma” anlamı olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

2. “Belirsizlikler bana birtakım kesinlikler sunardı belki.” cümlesinde geçen “belki” ifadesinden hareketle doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

3. “Beğenilen her şeyde bir güzellik vardır, bu güzellikler okunur, seyredilir.” yargısında herhangi bir kavramın tanımı yapılmamıştır. A’da sanatın, B’de öyküsünün, C’de edebiyatın, D’de şiirin tanımı yapılmıştır ancak E seçeneğinde herhangi bir tanım yapılmamıştır.

CEVAP: E

4. Pişmanlık: Bir insanın geçmişteki davranış ya da davranışlarında hoşnut olmama durumudur. “Senin yardım etmeyeceğini düşünüp bu işe kalkmamalıydım.” cümlesinde yapılan işten duyulan pişmanlık dile getirildiğinden doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

5. Olabilirlik: Gerçekleşme imkanı bulunan demektir. “Üçer beşer alıyorlar, korkarım bize kalmamıştır.” cümlesinde geçen “kalmamıştır” yargısında “olabilirlik” söz konusu olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

6. “Yas tutup karalar bağlamaktansa, oturur seni yazalım beyaz sayfalara.” ifadesinde iki yargıdan biri seçildiğinden doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

7. Yakınma cümleleri şikayet eder bir tavırla, sızlanma anlamındadır. Yolunma daha çok başkalarına ve çevreye ait davranış ve gelişmelerle ilgilidir. Bu tarz cümlelerde genellikle “sanki, ne yazık ki” gibi ifadeler bulunur. “Matematik sınavları da her zaman zor oluyor.” cümlesinde yakınma anlamı olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

8. “Tarihi olayların edebiyata etkisi kaçınılmazdır.” yargısında tanım yapılmadığından doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

9. Verilen yargıların hiçbirinde abartmaya yer verilmediğinden doğru cevap C seçeneğidir. I. cümlede beğenme, II. cümlede yakınma, III. cümlede sitem, IV. cümlede azımsama yargıları vardır.

CEVAP: C

10. D seçeneğinde şiir kitabının konusuyla ilgili bir beklentinin boş çıktığı, yani gerçekleşmediği dile getirilmiştir.

CEVAP: D

11. B seçeneğinde aldığı bir nesneyi bozmadan veya zamanında getirmeyen bir kişiden yakınılmıştır.

CEVAP: B

12. V. cümlede “oysa, bizler, bilmediğimiz hiçbir konu olmadığından...” ifadesi alaya alma anlamını taşımaktadır. Çünkü verilen metinden hareketle her konuda bilgi sahibi olmayacağız ancak öyle davrandığımızı vurgulanmıştır.

CEVAP: E

13. A, B, D ve E seçeneklerinde “sezgi, tahmin” söz konusudur. C seçeneğinde ise “söz veriyorum” ifadesi kesinlik bildirmektedir.

CEVAP: C

1. II. cümlede “günlük konuşma dilinin inceliklerinden ustaca yararlanarak” ile “özen gösterir”; IV. cümlede ise “... yadırgatıcı olmaktan kaçınır, hiçbir zaman yapaylığa düşmez” sözleri beğeniyi vurgulamaktadır.

CEVAP: C

2. II numaralı yargıda “Bu bakımdan en yüksek şiir, musikide bulunur, musikinin en yüksek şiiri ise senfonilerde duyulur.” ve V numaralı yargıda “Hayatla birleşmenin ve onunla kelimesiz ve sözsüz konuşmanın hazzını şiirdeki kadar hiçbir şeyde bulamayız.” yargılarında karşılaştırmaya yer verilmiştir.

CEVAP: C

3. Başkasına ait bir sözün hiç değiştirilmeden aktarılmasına doğrudan anlatım denir. I numaralı cümlede “Zeigler, hızlı yürüyerek uzun kuyruklu maymunların bulunduğu bölüme geldi.” yargısı doğrudan aktarım olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

4. III numaralı yargıda “Bu yolda insan, bazı kazanımlar elde etse de çok ciddi bunalımlar yaşayabilmektedir.” “Bazı kavramlar elde etmek olumluyken; çok ciddi bunalımlar yaşamakta olumsuz bir yargıdır.”

CEVAP: C

5. V numaralı cümlede “Olaylardan çok kahramanlarının duygu ve düşüncelerine öncelik verdi.” karşılaştırmaya yer verilmiştir.

CEVAP: E

6. Başkasından alınan sözün, cümledeki yargıyı değiştirmeden, kendi sözcüklerimizle aktarılmasına dolaylı anlatım denir. C seçeneğinde “Halamlar pazar günü kahvaltıya çağırıyorlar.” dolaylı anlatıma yer verilmiştir.

CEVAP: C

7. C seçeneğinde verilen “Sözcüklerin titizce seçilmesi, yerli yerinde kullanılmasına karşın şehirdeki insanın sorunlarını anlatmaktan uzak bir yapıt.” yargıda “Sözcüklerin titizce seçilmesi, yerli yerinde kullanılması olumlu bir yargıyken, şehirdeki insanın sorunlarını anlatmaktan uzak bir yapıt, yargısı ise olumsuz bir yargıdır.

CEVAP: C

8. Başkasından alınan sözün, cümledeki yargıyı değiştirmeden kendi sözcüklerimizle aktarılmasına doğrudan, değiştirilerek aktarılmasına ise dolaylı anlatım denir. E seçeneğinde verilen “Bir pencere kanadı rüzgârın çok öfkeli olduğunu fısıldıyordu kulağıma.” yargısında yargıya yorum katıldığından “dolaylı anlatım” a başvurulmuştur.

CEVAP: E

10. Öz eleştiri: Kişinin kendi düşünce, davranış ve eylemlerini nesnel eleştiriden geçirmesi işidir. I numaralı yargıda “Üniversite öğrenimim hayli uzun sürdü, yani ipin ucunu biraz kaçırdım.” kişinin kendine yönelik eleştirisi söz konusu olduğundan öz eleştiri yapılmıştır.

CEVAP: A

11. V numaralı cümlede “Kendini bilmek ise hem yaratılışını, donanımlarını, üzerindeki lütufları görmek hem de haddini bilmektir.” Kendini bilmek, ifadesinin tanımı yapılmıştır.

CEVAP: E

9. III numaralı yargıda verilen “Tarihi yüzeysel ve yetersiz bakış açılarıyla ele alan sıkıcı yazarlara inat, ayrıntıları bile doyumusuz bir biçimde yazıya döküyor.” ifade de yazarlar karşılaştırılmıştır. Bundan dolayı doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

12. Başkasına ait bir sözün hiç değiştirilmeden aktarılmasına doğrudan anlatım denir. Başkasından alınan sözün, cümledeki yargıyı değiştirmeden, kendi sözcüklerimizle aktarılmasına dolaylı anlatım denir.

“Arkadaşım da bu romanı ortaokulun üçüncü sınıfında okuduğunu söylemişti.” cümlesinde “dolaylı anlatım” örneklendirilmiştir. Bundan dolayı doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

1. C seçeneğinde verilen cümlede “Bu konuda atalarımız: Cesurun bakışı, korkağın kılıcından keskindir. der.” doğrudan anlatım örneklendirilmiştir.

CEVAP: C

2. “Doğrudan anlatım” I. tekil kişinin kendi duygu, düşüncelerini kendisine ait sözcüklerle belirtilmesiyle oluşan bir anlatımdır. II. cümlede İskender’in suçlanmasına maruz kalan korsanın düşüncelerini içeren cümle, hiçbir değişikliğe uğramadan ağızdan çıktığı şekliyle cümleye yansıtılmıştır. II. cümle doğrudan anlatımın yapıldığı bir cümledir.

CEVAP: B

3. C seçeneğinde verilen “Ünlü bir eleştirmen dünkü yazısında görsel sanatların gittikçe nitelik kaybettiğini yine ifade etmiş.” yargıda dolaylı anlatıma yer verilmiştir.

CEVAP: C

4. A seçeneğinde verilen “Hikaye ve romanda, olmuş ya da olması mümkün olaylar işlenir.” cümlede karşılaştırmaya yer verilmemiştir.

CEVAP: A

5. “Bir insanın, yaşamından değerli bir şeyi yoksa o insanın yaşamının da değeri yoktur.” yargısı C seçeneğinde geçen “Zira insanın en önemli varlığı, yaşamının ona sağladığı zenginliklerdir.” yargı ile tamamlanırsa anlatılmak istenen yargının tam tersi ifade edilmiş olur. Çünkü öncüldeki cümlede yaşamın değersizliği C seçeneğinde verilen cümlede ise yaşamın bir zenginlik olduğu vurgulandığından tezat bir yargı dile getirilmiş olur.

CEVAP: C

6. Geldiğin zaman boşluk dolduran değil, gittiğin zaman yeri doldurulamayan ol. Çünkü --- cümlesinin devamına parçanın yapı ve anlamı dikkate alınır “başkasının yaptıklarını tamamlayanlardan çok, yeni bir çığır açanlar önemli kimselerdir.” yargısının getirilmesi en uygun olur. Çünkü öncüldeki cümlede yerinin doldurulamamasına önem atfedilmiştir. A seçeneğindeki ifade de bu yargıyı tamamlamaktadır.

CEVAP: A

7. Karışık bir taş, demir ve cam yığını bir araya geldi mi, bir mimari eser vücuda gelmez. Yapı için elbette buna benzer malzemeye ihtiyaç vardır fakat ---- cümlesinin sonuna parçanın anlam akışı dikkate alındığında getirilmesi gereken en uygun cümle “Mimari her şeyden önce bir düzendir.” ifadesi olacaktır. Çünkü parçaların bir araya gelip birleştirilmesinden ziyade onlara bir düzen vermek daha yararlı ve güzel olacaktır.

CEVAP: B

10. Birçok okur bir kitap okuduğu zaman yazarın hayallerini, düşüncelerini takip ettiğini zanneder. Oysa ---- yargısı “Yazara ait olduğunu sandığı şeylerin çoğu, kendi düşünceleri ve hayalleridir” ile en iyi şekilde tamamlanabilir. Dikkat edecek olursak oysa bağlacı kendinden önceki yargı ile çelişir. Bundan da yola çıkarak o kişinin yazarın görüşlerine ulaşmaya çalışırken kendi yargısına ulaştığı sonucuna varırız.

CEVAP: D

8. Her şeyden şüphe edeceksiniz; hiçbir hazır bilgiyi ---- yargısının “şüpheyle karşılamayacaksınız.” ifadesiyle devam ettirilmesi anlam akışına uygun düşmeyecektir. Çünkü B seçeneğindeki yargıyı getirirsek öncülde her şeyden şüphe edeceksiniz derken verilen seçenekte şüpheyle karşılamayacaksınız diyerek tam bir tezat oluşturmuş oluruz.

CEVAP: B

11. Ünlü bir edebiyatçı diyor ki: “Klasikler en az üç kez okunmalı, biri gençlikte, biri orta yaşlılıkta, biri de yaşlılıkta.” Çünkü ---- yargısının anlam ve yapı bütünlüğü dikkate alındığında devamına gelebilecek en uygun cümle “her dönemde klasiklerden alınacak tatlar farklıdır” ifadesi olacaktır. Çünkü hayatımızın her evresinde düşüncelerimiz, hayata bakışımız değişeceğinden eserlerden alacağımız zevk de farklılaşacaktır.

CEVAP: A

9. Hava sıcak, arkasındaki uzunca pardösü omuzlarından sarkıyor, şapkası terden yapışıyor ancak ---- yargısı cümlelerin yapı ve anlamı dikkate alındığında E seçeneğinde verilen “O, çevresine çok önem veriyordu.” yargıyla tamamlanamaz. Çünkü çevresine önem veren kişi bu tarz yapılara dikkat eder, öncülde ise tam tersine bu tarz ifadelerle önem vermediği dile getirilmektedir.

CEVAP: E

12. Sokrates, bugünü dün de yaşamıştır. Bu yüzden ---- yargısı “Sokrates’in düşünceleri üzerinde bugün bile yoğun değerlendirmeler yapılmaktadır.” ifadesi ile en iyi şekilde tamamlanabilir. Nitekim bugün dün de yaşayan bir kişi bugünün yargılarını da oldukça iyi değerlendireceğinden o yargılar üzerinde bugün de değerlendirmeler yapmak oldukça yerinde olacaktır.

CEVAP: C

1. Romancı, kahramanlarını çoğu kez günlük hayattan, bazen de ---- yargısının sonuna anlam akışı dikkate alındığında "Gerçek kişilerden seçer" yargısının getirilmesi uygun olmayacaktır. Çünkü günlük hayattan demek zaten gerçek kişiler yargısını da içerisinde barındırır. Bundan dolayı parçanın devamına A seçeneğindeki yargı getirilemez.

CEVAP: A

2. Sırlarımızı vereceğimiz kişileri çok iyi belirlemeliyiz çünkü ----. Bu cümle, düşüncenin akışına göre en uygun şekilde "Sırrımız sır olmaktan çıkabilir." tamamlanabilir. Sırrımızı vereceğimiz kişileri iyi belirlememizin sebebi onların sırrımıza ihanet edip onu sır olmaktan çıkarmaması olduğu için yargının devamına E seçeneğindeki yargı getirilmelidir.

CEVAP: E

3. Nobel Edebiyat Ödülü alan bu romanı okuduktan sonra ----. Bu cümle "Sanatçının diğer yapıtlarını da okumaya karar verdim." yargısıyla tamamlanırsa öznelikten söz edilmemiş olur. Çünkü verilen ifade doğrudan anlatım cümlesidir ve yoruma yer verilmemiştir.

CEVAP: D

4. Öncülde verilen cümle A,C,D ve E seçenekleriyle tamamlanırsa anlamlı bir bütün oluşturur. Fakat B seçeneğiyle tamamlanırsa cümlede hem "İşim olmaz" hem de "Kılı kırk yararcasına okumak" anlamlı olmayacağı için bu cümle anlamlı bir bütün oluşturmaz. Bundan dolayı doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

5. Çocuğu kontrol edebilmek,---- davranışlarını---- için söylenen sözler korkulara neden olur. Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla "istenmeyen - engellemek" yargıları getirilmelidir.

CEVAP: D

6. Dokunan kilimlerle, işlenen kumaş ve ziynet eşyalarıyla çarşı ---- kuşaktan kuşağa devreden emektar sanatkarlar, mesleklerini---- çırak bulamamaktan yakınıyorlar. Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla "geleneğini - aktaracak" sözcükleri getirilmelidir. Çünkü kuşaktan kuşağa aktarıyla gelmektedir ve meslekler de ancak çıraklar aracılığıyla aktarılır.

CEVAP: C

7. Hayatta bir amacı olmayan insanlar, bir nehir üzerinde yüzen saman çöplerine benzerler ama onlar yüzmezler, suyun akışına kapılırlar. ----. Düşüncenin akışına göre bu cümle “İnsan nereye yelken açtığını bilmedikçe hiçbir rüzgar doğru rüzgar değildir.” yargısıyla tamamlanabilir. Nasıl ki nehrin üzerindeki çöp amaçsızca süzülüp gidiyorsa hedefi olmayan insan da rüzgarın önünde savrulup gidecektir.

CEVAP: C

9. Gezdiği her köyde, her kentte konuştuğu ilk kişiler mutlaka sokaklarda oynayan çocuklar olurdu. Çünkü ----. Bu cümle yargısıyla “en doğru ve abartısız bilgilerin çocuklardan öğrenileceğini bilirdi” tamamlanırsa ilk cümlelerin gerekçesi de açıklanmış olur. Nitekim en doğru, en güvenilir ve en abartısız bilgi çocuklardan öğrenilen bilgidir.

CEVAP: D

8. Bilinçli olarak ben aydınlığın türküsünü, iyiliğin, güzelliğin türküsünü söylemek istedim. Romanlarım yaşam gibi doğru söylesin, yaşamla birlikte olsun istedim. Çünkü yaşam umutsuzluktan umut üretmektir. ----. Bu cümlelerin sonuna, düşüncenin akışına göre “Yaşamın bize sunduklarıyla yetinirsek başarılı olamayız.” yargısının getirilmesi uygun olmaz. Nitekim diğer seçeneklere de baktığımızda hep olumsuz bir yargıda da olumlu bir yargı oluşturmak vurgulanmıştır. Ancak C seçeneğinde verilen yargıda olumsuz bir ifade vurgulanmıştır.

CEVAP: C

10. Şöyle yazmalı, böyle yazmalı diye kurallar, yasalar koymaya kalkmayın. ----. Bu söz yargısıyla “Sizin için doğru, yararlı olan bir başkası için öyle olmayabilir” tamamlanırsa gerekçesi de açıklanmış olacaktır. Çünkü ortaya konulan kurallar her zaman herkesi bağlamayabilir.

CEVAP: C

1. ----. Diyen atalarımız cesaretin önemini anlatmış oluyorlar. Çünkü uyuşuk ruhlar hata yapamaz, korkanlar, hayatları boyunca hamle gösteremez, hep yerlerinde sayarlar. Halbuki hiçbir başarı eziyet çekmeden kazanılmaz. Bu parçada boş bırakılan yere “Korkak bezirgan ne kar eder ne zarar” ifadesi getirilmesidir. Çünkü metinde cesaret ve risk ile ancak başarı kazanıp bir yerlere gelebileceğimiz vurgulanmıştır.

CEVAP: D

2. Eskiden şiir yazılırken şairler vezin, kafiye öğrenirlerdi. Şimdi ise serbest ölçüde işi maskaralığa çevirdiler. Daha doğru dürüst şiir okumadan şiir yazmaya kalktılar. Adamakıllı dil eğitimi görmeden kendilerini yetkili sandılar. ---- . Parçanın anlatımı dikkate alındığında “Genç arkadaşlarımız bu şekilde asla başarılı olamazlar” yargısının getirilmesi parçanın anlamında ön yargı oluşmasına neden olur. Çünkü geleceğe yönelik kesin bir ifade dile getirilmiş olur.

CEVAP: C

3. Bir yöneticiye her zaman yetkisini aşan işler yaptığı için kızılırdık ama “---- derler ya, yaptığı çok doğru işler de vardı.” Bu cümlede boş bırakılan yere yargısı “yiğidi öldür, hakkını yeme” getirilirse anlam akışı en düzgün şekilde tamamlanmış olur. Çünkü yaptığı hatalar gibi iyi işleri de vardır onları da dile getirmek gerekmektedir.

CEVAP: C

4. Kişiye ---- birtakım haklar vardır. Bu haklara kimsenin müdahale etme hakkı yoktur. Ama bu sınırsız özgürlük anlamına da gelmemelidir. Özgür bırakmakla saygı duymak arasında küçük bir ---- vardır. Bu parçada boş bırakılan yerlere getirilebilecek en uygun sözcükler parçanın anlam ve yapı özellikleri dikkate alındığında “ait, detay” sözcükleri olacaktır. Çünkü kişiye ait hakların varlığından söz edilmekte ve bunun da tamamen özgür olmakla arasındaki küçük detaydan bahsedilmiştir.

CEVAP: C

5. Melih Cevdet’in anlattığı zaman, mekan ve kişiler; bir karabasanın, kötü bir düşün içinden çıkıp gelmişler sanki. Yazar, yaşamın gerçek dışı tasarımıyla karşılaştırıyor okuyucuyu, ----Ancak, basit ayrıntıları aktarmada gösterdiği ciddiyet ve mizahı yerli yerinde kullanışı, saçmalığı bir anda gerçeğe dönüştürüyor. Bu parçada boş bırakılan yere parçanın anlam akışı gereği “kişi tasvirleri özellikle abartılı ve karikatürize” yargısı getirilirse yazar hakkında olumsuz bir yargı dile getirilmiş olur.

CEVAP: D

6. “Siz, sabırlı davranacağınız yerde aksi bir tutum sergilediniz ve” ----. cümlesi “yangına körükle gittiniz” yargısıyla tamamlanırsa, “gerginliğin, uzlaşmazlığın artmasına sebep olma” anlamı kazanır. Çünkü “yangına körükle gitmek” durumu sakinleştirmekten ziyade abartmanın artmasına sebep olma anlamı vardır.

CEVAP: E

7. Yönetmeni, son filmine yöneltilen olumsuz eleştirilere göre değerlendirmeye kalkışanlar ---- değerlendirmiş olurlar. Yargısında boş bırakılan yere “bütünsellikten uzak, tek yanlı” ifadesi getirilirse parçanın anlamı tamamlanmış olur. Çünkü tek filme göre yargıda bulunmak hem tek taraflı bir yargı olur hem de gerçeği olduğu gibi yansıtmaz.

CEVAP: A

8. Ben, yazarın gözünün açık, kulaklarının delik olması gerektiğine inanırım; ---- yargısı cümlesiyle “anlatımı da etkileyici olmalıdır” tamamlanırsa yargının gerekçesi açıklanmamış olur. Nitekim verilen yargıda bir gerekçe anlamı söz konusu değildir.

CEVAP: B

9. Bütün insanlığın ortak mirası olarak kabul edilen ---- değerlere sahip, kültürel ve doğal sitleri dünyaya tanıtmak; bu mirasa ---- bilinci oluşturmak öncelikli amaçlarındandır. Bu cümle anlam akışına göre “evrensel – sahip çıkma” yargılarıyla tamamlanmalıdır. Çünkü bütün insanlığın ortak mirası olması onu “evrensel” bir değer olduğunu belirtmiş olacaktır.

CEVAP: B

10. Gözünün önüne serili gerçekliği bir kenara bırakıp ---- bir sanatçı yoktur. Bu cümlede boş bırakılan yere cümlelerin akışına göre “düşlerinin sularında yüzen” ifadesi getirilmelidir. Çünkü gerçekliği bırakmayan kişi düşlerinin, hayallerin de sularında yüzemez sadece onlardan etkilenebilir.

CEVAP: A

11. Bilim adamları birbirinden bağımsız olarak aynı doğrulara ulaşabilir ama aynı şiiri yazmış iki ozan ne duyulmuştur ne de görülmüştür. Çünkü ---- Bu cümle düşüncenin akışına göre “Yaşamdaki tüm güzellikler sanata yansır, ona kaynaklık eder” yargısıyla devam ettirilemez.

CEVAP: E

1. Neden - sonuç ilişkisi, bir durumun gerçekleşmesinde belirleyici olan başka bir durumun söz konusu edilmesiyle kurulur. Parçanın cümleleri dikkatle incelendiğinde bu ilişkinin sadece III. cümlede kurulduğu görülecektir. Çünkü gotik edebiyatın ortaya çıkışında devrin pozitivist aydınlamacı anlayışını yadsıyan bir tutumun belirleyici olduğu belirtilerek neden söylenmiştir.

CEVAP: C

2. Öncüldeki cümlede; zamanı ölçmek için ilk çabaların güneş saatiyle başladığından, bu ilk saatlerin yıllarca zamanın ölçülmesinde en yaygın araç olarak kullanıldığından söz edilmektedir. Buna göre B,C,D ve E seçeneklerinde öncüldeki yargıyı kesinleştirecek bir ifade yoktur. Verilen cümledeki "zamanın ölçülmesi için kullanılan en yaygın araç olmuştur." ifadesi, A seçeneğindeki "güneş saatinden başka araçlar da kullanılmıştır." ifadesiyle anlamca örtüşmektedir. Bundan dolayı öncüldeki cümleden ulaşılabilecek kesin yargı, A seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: A

3. Öncüldeki cümlede bir sanatçının, bir yazarın sahip olması gereken özelliklerle ilgili görüşü açıklanmaktadır. Cümledeki ipucumuz, yazarın hem yazar hem eleştirmen olması gerektiğidir. O halde öncüldeki cümleden çıkarılabilecek kesin yargı B,C,D ve E seçeneklerinden herhangi birinde değil, A seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: A

4. Öncülde verilen cümlede; bir İngiliz yazarın Türkçeye çevrilen ilk romanından, bu romanın hangi yayınevi tarafından basıldığından ve romanı kimin çevirdiğinden söz edilmektedir. Buna göre A,B,D ve E seçeneklerinde öncüldeki yargıyı kesinleştirecek veriler yoktur. Verilen cümledeki "Türkçeye tercüme edilen ve geçen hafta basılan ilk romanı" sözü, C seçeneğindeki "bir romanı ilk kez Türkçeye çevrilmiştir." ifadesiyle anlamca örtüşmektedir. Bundan dolayı öncüldeki cümleden ulaşılabilecek kesin yargı, C seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: C

5. Cümlede bir şiir olan "Kuşlar Meclisi" adlı eserin diğer türleri etkilediği üzerinde durulmuştur. Bundan dolayı bir edebi türün diğer edebi türler üzerinde etkili olabileceğini dil getiren C'deki yargıya öncüldeki cümleden ulaşılabılır.

CEVAP: C

6. Öncülde verilen cümlede Alman araştırmacıların Atlas Okyanusu'nun en güney ucundaki Waddell Denizinde yaptığı bir araştırmadan ve bu araştırmanın sonucunda ulaşılan bir tespitten söz edilmektedir. Sözü edilenlerden kesin olarak ulaşılabilecek yargı E seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: E

7. “İnsanın kendi dünyası dışında yaşayacağı bir dünya yoktur.” yargısı ile vurgulanan asıl cümle “Her insanın olaylara ve durumlara kendi algı dünyasında anlam verebileceği” ifadesidir.

CEVAP: E

BİDERS YAYINCILIK

8. Koşula bağlılık; bir yargının gerçekleşmesi için başka bir durumun olmasıdır. C seçeneğinde düşünme yeteneğinin gelişmesi kitap okuma şartına bağlanmıştır.

CEVAP: C

1. Bu cümlede, örümcekler için yapılan bir çalışmanın beklenmeyen bir sonuç yarattığı dile getirilmiştir.

CEVAP: E

3. Seçeneklere baktığımızda soruda verilen cümleye anlamca en yakın olan seçeneğin E seçeneğini olduğu görülmektedir. Çünkü her şiirde birçok farklı yorum yapılabileceği gibi bunlar da ne oranda doğruysa o oranda da yanlıştır.

CEVAP: E

2. E seçeneğinde yanlışlık yapılmıştır. Sağlamlık: Anlatımın dil bilgisi kurallarına uygun olmasıdır. Hakkında bilgi verilen yargı ise akıcılıktır.

CEVAP: E

4. A, B, D ve E seçenekleri nesnel yargılı ifadelerdir; C seçeneğinde ise öznel yargıya yer verilmiştir. Çünkü süslü bir anlatıma sahip olması ve bulun esere ilgiyi azaltması yoruma açık bir ifadedir. Diğer seçeneklerdeki yargılar yoruma açık değildir.

CEVAP: C

5. Parçadaki numaralandırılmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturulabilmesi için III. ile IV. cümlelerin yer değiştirmesi gerekmektedir. Ancak bu şekilde parçanın anlam ve yapı bütünlüğü tamamlanmış olur.

CEVAP: D

6. Sorudaki atasözü ile asıl anlatılmak istenen “Yardımsever insanlardan birçok kişinin faydalanabileceği” yargısıdır. Nasıl ki bir tek ağaç koca bir sürüyü barındırabiliyorsa gölgesinde yardımsever insan da o oranda kişiye yardımcı olabilmektedir.

CEVAP: A

7. Seçeneklere baktığımızda III numaralı cümlede İstanbul'daki yaşam kavgası ve emek sınıfı eserin içeriğini oluşturmaktadır.

CEVAP: C

8. Bir şiirin biçimi ile içeriğini, birbirinden ayırabildin mi biçimden ayrı olarak içeriğini ya da içeriğinden ayrı olarak biçimini düşünebilirsen ----. yargısının devamına parçanın yapı ve anlatım özellikleri göz önüne alındığında “artık o bir şiir değildir” yargısının getirilmesi eylemin yapılmasının yanlış olduğu vurgusunu yapacaktır. Çünkü biçim içerik birbirinden ayrıldı mı artık ortada şiir de kalmayacaktır.

CEVAP: A

1. Metnin giriş ve gelişme kısmında öyküleyici unsurlara rastlamaktayız. Son cümlede ise karbon 14 yönteminin kullanım alanlarından bazıları örnek olarak verilmiştir. Ancak metinde istatistiki bilgi sayabileceğimiz bilgilerden yararlanılmamıştır. Yalnızca bazı tarih bilgileri vermek sayısal veri anlamına gelmemektedir.

CEVAP: B

3. Metnin anlatımında geçmiş dönemlerdeki annelik ile günümüzdeki annelik karşılaştırılmıştır. Bu konudaki açıklamalar yapılırken bolca örnek verilmiş ve konu detaylandırılmıştır. Anlatıcı kendi fikrini ifade ederken eleştirdiği davranış biçimini de okuyucuya sunmuş ve tartışmacı bir anlatım biçimini kullanmıştır. Kendine ait duyguları açık biçimde paylaştığı için samimi bir üslup görülmektedir. Ancak metinde deyimlerden yararlanılmamıştır.

CEVAP: C

2. Parçada divan edebiyatının Arap ve Fars edebiyatından etkilenilerek oluşturulduğu ve tek özgün yanının söz sanatlarına sahip olduğu anlatılmıştır. Yani okuyucu açık ve anlaşılır bir dil kullanarak divan edebiyatı hakkında bilgilendirilmeye çalışılmıştır. Açıklayıcı anlatımda yazar, okuyucuyu bir konu hakkında aydınlatmayı ve bilgilendirmeyi temel öncelik olarak belirler. Bu da açıklamadır.

CEVAP: A

4. Bu parçada destansı anlatım kullanılmıştır. Destansı anlatımda tarihî olaylar veya kişiler okuyucuda heyecan, coşku bırakacak şekilde ele alınır. Sürekli hareket ve dinamizm vardır. Çünkü sürekli bir olay vardır. Destansı anlatımın en mühim özelliklerinden bir tanesi de okuyucudaki kahramanlık, yiğitlik duygularını harekete geçiriyor olmasıdır.

CEVAP: C

5. Yazar, bazen yazısında savunduğu tezin doğruluğunu kanıtlamak için o konu hakkında söz sahibi ve kendisiyle aynı düşüncede olan bir uzmanın görüşüne yer verir. Bu anlatım yoluna tanık gösterme denir. Tüm dünya çalışırken bizlerin de çalışması gerektiği düşüncesini doğrulamak için Mehmet Akif'in dizelerine yer verilip tanık gösterilmiştir.

CEVAP: B

7. Verilen öncüde Türkçenin gelişmesi için Türkçe konuşurlarının sözcük dağarcığını yani konuştukları kelime sayısını artırması gerektiği savunulmaktadır. Türkçe konuşanların bir gün boyunca aynı sözcüklerle iletişim kurduğu anlatmakta ve bunu anlatırken de bir araştırmamanın verilerinden yararlanmaktadır. Bir düşünceyi kanıtlayabilmek için anlatılanlarla ilgili istatistiksel bilgileri, anketleri, araştırmaları, sayısal verileri yazı içinde aktarmak, sayısal verilerden yararlanma tarzını ortaya çıkarır.

CEVAP: C

6. Bu parçada iki kişinin karşılıklı konuşturulmasına yer verilmiştir. Bu şekilde iki veya daha fazla kimsenin, bir konu üzerinde, karşılıklı konuşturulmasına söyleşmeye bağlı (diyalog) anlatım denir.

CEVAP: E

1. Parçanın anlatımında genel olarak açıklamadan yararlanılmıştır. Son iki cümlede karşılaştırma açık biçimde görülmektedir. “Sudan ucuz”, “güneşin ışığını açık bırakmak” sözlerinde mecazlı söyleyiş vardır. Ayrıca metinde 22 saat ve 6 kuşak gibi sayısal veri içeren ifadeler kullanılmıştır. Ancak metinde ikilemeden yararlanılmamıştır.

CEVAP: E

3. Öncülde, yazarların eserlerde alıntı yapmanın veya başka yazarlardan esinlenmenin eleştirilmesini gereksiz bulduğunu anlatmaktadır. Parçanın devamında da kendi düşüncesini okuyucuyla paylaşarak kendi düşüncesini kabul ettirmek istiyor. Tartışmacı anlatımda da herhangi bir alanda ileri sürülen bir görüşün yanlışlığını kanıtlamak, o tezi çürütmek veya değiştirmek amacıyla yazılan yazılarda kullanılan bir anlatım biçimidir.

CEVAP: B

2. Gelecekte söz eden metinler varsayım ile oluşmuştur. Gerçekleşmesi mümkün olmayan tasarı ve düşünceler anlatılır. Bu parçada da gerçekte olmayan tasarlanmış ideal bir toplumdan söz edilmekte olması gereken toplum özellikleri anlatılmaktadır.

CEVAP: D

4. Parçada ağır basan anlatım tekniği açıklayıcı anlatımdır. Çünkü açıklayıcı anlatım tekniğinde herhangi bir konu hakkında bilgiler vermek, bir şeyler öğretmek amacına yöneliktir. Bu parçada da Montaigne ve onun denemeleri hakkında bilgi verilmiştir.

CEVAP: A

5. Bu parçada Kartaca - Roma Savaşı'nın sonunda Roma komutanı ile bir kadın arasında geçen diyalog anlatılmıştır. Bu konudan söz edilirken de öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır. Öyküleyici anlatım yaşanmış ya da yaşanması mümkün olayların yer, zaman ve kişilerle anlatılmasıdır. Öyküleyici anlatım için bir hareketin, bir olay akışının olması gerekir. Öyküleyici anlatım tekniğinde yazarın amacı, okuyucuyu bir olay içinde yaşatmaktır. Olaylar birbiri üzerine gelişir ve zaman durmadan geçer. Görüldüğü gibi bu parçada da bir olay anlatılmıştır. Bu nedenle cevap öyküleyici anlatımdır.

CEVAP: A

7. Metnin mizahi anlatımına başvurulmuştur, amaç; okuyucuyu düşündürmek ve eğlendirmektir. Bu anlatımın diğer bir amacı da eleştiridir. Kişilerin, kurumların, toplumların eksik, kusurlu, hatalı söz ve davranışları mizahi anlatımla eleştirilir.

CEVAP: C

6. Öncüldeki parçada adaya kışın gelmesi ve yazın yavaş yavaş bitmesi anlatılmıştır. Bunu anlatırken de kendi izlenimlerinden yararlanmıştır. Betimlemede, bir yerin, bir varlığın özelliklerini, bu özelliklerin duyularımızda uyandırdığı izlenimleri sözcükler aracılığıyla, gözümüzde canlanacak şekilde anlatmaktadır.

CEVAP: A

8. Bu dörtlükte şair, okurlarla dinleyicilere öğüt vermektedir. Bunu yaparken de "kafanı yorma, çöküp oturma, adım at, avara durma, yoldaş ol" gibi emredici ifadelerden yararlanmıştır.

Bu dörtlüğün ilk iki dizesinde şair, boş oturmanın doğru olmadığını belirtmiş, dünyanın geçici olduğunu ileri sürüp bir kenara çekilmenin yanlış bir tutum olacağını vurgulamıştır. Üçüncü ve dördüncü dizelerde ise şair, insanların hep ileri doğru adım atması gerektiğini, kalkınmanın yolunun çalışmaktan geçtiğini söylemiştir. Bunun yanında şair okurları refaha, mutluluğa ve zenginliğe ulaşan insanların izinden gitmeleri gerektiğini öğütlemiştir.

Dörtlükteki dizelerde de görüldüğü gibi emredici anlatımların öğretici, öğütleyici ve açıklayıcı yönlerinin olması nedeniyle bu tür cümlelerde fiil cümlelerine yer verildiği, emir kipiyle çekimlenen fiillerden sık sık yararlanılır.

CEVAP: E

1. Metindeki ilk cümlede tanım yapılmış gibi görünse de parçanın tümüne hakim olan anlatım biçimi açıklamadır. Kültür hakkında açıklamalar yapılırken kültürün aktarılmasını sağlayan unsurlara İslamiyet öncesi devirlerdeki eserler ve Yunus Emre ile örnek verilmiştir.

CEVAP: B

3. Bu parça da betimleme tekniğiyle yazılmıştır. Yazarın amacı kendinin gördüğü, okuyucunun görmediği bir görüntüyü okuyucunun zihninde sözcüklerle canlandırmaktır. Özellikle görme duyumuza ilişkin ayrıntılara yer verdiğine dikkat edelim.

CEVAP: B

2. Parçada olayların olaylar üzerine gelişmesine, zamanın akışına dikkat etmişseniz öyküleme tekniğini yakalamışsınızdır. Hatta parçayı okuyup bitirince Eee sonra ne olmuş? diyeceğimiz geliyor. Bu da bu parçaya bir roman veya öyküden alınmış izlenimi veriyor. Yani öyküleme tekniğini kullanılmıştır.

CEVAP: C

4. Yazarın açıklamak istediği şey yazarlıktaki amacdır. Yazı yazmaktaki amacının ne olduğunu açıklıyor. Metin boyunca yazar bu kavramlar hakkında bilgi verdiğinden doğru cevap "Açıklama"dır.

CEVAP: E

5. Parçada tartışma var ama tartışma yazara ait iki görüş üzerinde yapılmış, ortada iki farklı insan yok. Parça, bu haliyle de tartışma tekniğine örnektir. Tartışmacı anlatımda her zaman iki farklı kişi olmaz bazen de aynı kişinin iki farklı görüşü dile getirilir.

CEVAP: A

7. III numaralı cümlede neden değil, hangi dönemin “ilk endüstri devrimi” diye adlandırıldığı açıklandığından III numaralı cümle ile ilgili olarak verilen yargı yanlıştır.

CEVAP: C

6. Öyküleme bir olayın anlatılması betimleme ise bunun göz önünde canlandırılmasıdır. Bundan da hareketle parçada kullanılan anlatım biçimleri: öyküleme – betimlemedir.

CEVAP: B

8. Paragrafta soğukla ilgili olarak B seçeneğinde “her türlü olumlu etkene rağmen tam olarak mutlu olamama, bir yanın he eksik kalması gibi” C seçeneğine “İç dünyasına yöneltir insanı; hissizleşme, ruhsuzlaşma, manevi uyuşukluk, içe dönüklük, aşırı bireyselleşme” D seçeneğine “Herkesin saklanması, kendini örtmesine, koyu renkler giyip birbirine benzemesine sebep olur.” E seçeneğine “ama alışıldığında da hissedilmeyen bir durum haline gelir.” yargılarında değinilmiştir. Ancak “soğukların sinir sistemini gevşettiği” yargısına değinilmemiştir.

CEVAP: A

1. Parçaya baktığımızda öznel yargılı cümlelerin olduğunu yani yorum yapılan cümlelerin olduğunu görmekteyiz. Bundan dolayı C seçeneğinde verilen "Yorum gerektiren cümleler yoktur." yargısı yanlıştır. Çünkü neredeyse metnin tamamında yorum yapılmıştır.

CEVAP: C

3. Tanımlama; bir kavramın ne olduğunun belirtilmesidir. Parçanın tamamına baktığımızda hiçbir kavramın ne olduğu belirtilmemiştir. Bundan dolayı doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

2. Parçada bir olay anlatıldığından, en ağır basan anlatım biçimi; öykülemedir. Bu teknikte yazarın amacı, okuyucuyu bir olay içinde yaşatmaktır. Bu tekniğe "hikaye etme" de denir. Olay akışı vardır. Olaylar birbiri üzerine gelişir ve zaman durmadan geçer. Genellikle haber kipleriyle çekimlenmiş yüklemeler kullanılır.

CEVAP: C

4. Karşılaştırma herhangi bir düşünceyi açıklamak için iki varlık, iki kavram arasındaki benzerlik ya da farklılıklardan yararlanmaktır. Bunda amaç kavramın başka kavramlardan farklı yönlerini ortaya koymak, böylece onun belirgin özelliklerinin daha iyi anlaşılmasını sağlamaktır. Ya da ortak yönler söylenerek bu özelliklerin daha iyi belirmesi amaçlanır. Bu parçada da İtri ile ondan önceki besteciler arasındaki farklılıklar ortaya konmuştur.

CEVAP: C

5. Parçanın tamamında da duylardan yararlanılmıştır. Örneğin “Şırıl şırıl akan dere” derken işitme, “derece zıplama yarışı yapan balıklar, daldan dala zıplayan sincaplar” görme, “Torosların püfür püfür esen yeli” derken dokunma, “buram buram çam, iğde, menekşe, sümbül kokuları” koklama duyusundan yararlanılmıştır. Eksilteli cümleler parçanın pek çok yerinde görülmektedir. Betimleyici bir yol izlenmiştir. Yani parçayı okuduğumuzda zihnimizde bir görüntü canlanmaktadır. Ayrıca betimleyici anlatım tekniğinin gözölüğü paragraflarda görsel ögelerde vardır. Ancak bu parçada herhangi bir olay anlatılmadığından olaylar oluş sırasına göre anlatılmıştır diyemeyiz.

CEVAP: E

7. Bu parçada Mustafa Necati Karaer hakkında B seçeneğindeki “Hisar şiirinin önde gelen temsilcilerinden olduğuna” yargısı paragrafın ilk cümlesinden çıkarılabilir. C seçeneğine parçadaki “şiir yazmaya halk edebiyatı ürünlerinden ilham alarak başlamış” yargısıyla, D seçeneğine “edebî kişiliğinin oluşumunda bu zengin ve köklü kaynaktan yararlanmasını bilmiştir.” yargısıyla, E seçeneğine “Çocukluğu “Kerem ile Aslı”, “Âşık Garip”, “Billûr Köşk” gibi halk hikâyelerinin okunduğu, masalların anlatıldığı, koşma ve türkülerin söylendiği bir çevrede geçen Mustafa Necati, hayal dünyası zengin bir şairdir.” yargısıyla ulaşılabilir. Parçadan A seçeneğindeki “Döneminin en üretken yazarı olduğuna” ulaşamaz.

CEVAP: A

6. Bu parçada “misafir odalarının ölülüğü yoktur; yazıhanede her şey yaşar” derken kişileştirmelere başvurulmuştur. Parçanın tamamının kişisel (öznel) bir görüşle yazıldığı görülmektedir. “Çelik bir masanın arkasında, kocaman, eski bir maroken koltuk durur; oymalı küçük bir sehpanın” derken niteleyici ögelere başvurulduğunu görüyoruz. Betimleyici sözcüklerden yararlanılmıştır. Betimlemede duyu organlarıyla özellikle gözle algılanan ayrıntılar önemli yer tutar. Niteleme sıfatlarına, nitelik zarflarına, benzetmelere, benzetmelere yer verilir. Tanımlamada yazar, okuyucunun kafasında sınırları tam çizilemeyen bu kavramları tanımlayarak hem kavrama bakış açısını verir hem de okurun kavrama gücünü artırır. Ancak tanımlama cümlelerine bu paragrafta yer verilmemiştir.

CEVAP: E

8. Parçaya baktığımızda “Başkasına imrenerek sanatçı olunamayacağına” değinilmemiştir. Hatta taklidin imrenmenin ileri bir aşaması olduğu. İmrenmenin sanatçı olmaya, taklit de sanat üretmeye yöneltir insanı yargısına yer verilmiştir.

CEVAP: E

1. Bu parçada I, II, III ve VI. cümlelerde görme duyusundan yararlanılmıştır. Ancak III. cümlede “Dallarda oynayan kuşların civil civil sesleri geldi kulağıma.” derken işitme duyusundan yararlanılmıştır ve diğer cümlelerden farklı bir duyuya yer verilmiştir.

CEVAP: C

3. Verilen metinde eğitim sistemimizdeki engellerden birinin zekanın yeterli olduğu yanlışlığı anlatılmakta ve bu konu paragrafın tamamında tartışılmaktadır. Bunun yanında zeki öğrenciler ile parlak olmayan öğrenciler arasında karşılaştırılmıştır. Bu da göstermektedir ki metinde hem tartışmaya hem de karşılaştırmaya yer verilmiştir.

CEVAP: E

2. Tartışmacı anlatımda yazar herhangi bir alanda ileri sürülen bir görüşün yanlışlığını kanıtlamak, o tezi çürütmek veya değiştirmek amacıyla bir düşünceyi ortaya koymaktadır. Bu paragrafta da ilk cümleden itibaren tartışmacı bir anlatım kullanılmıştır. Karşıt (zıt) anlamlı sözcüklere yer verilmiş “eski - yeni, ölü - sağ” gibi. Birinin söylediği cümleler hiçbir değişikliğe uğramadan bize aktarıldığı için doğrudan anlatıma başvurulmuştur. “Ölen öldü, kalan sağlar bizimdir.” ifadesi deyimdir bu nedenle deyimden yararlanılmıştır. Ancak parçada gözlem gücünden yararlanılmamıştır.

CEVAP: D

4. Bu parçada “Yalnız ve terk edilmiş bozkırlar” derken kişileştirme yapılmış “Vapur iskeleleri nazlı bir kuğu” ya benzetmiştir. Hem betimlemeye hem de öykülemeye yararlanılmıştır. Düşünceyi geliştirmenin bir yolu da örneklemedir. Örnekleme, soyut bir düşünceye somutluk ve görünürlük katar, söylenmek isteneni okuyucunun zihninde canlandırır. Bu parçada örnekleme başvurulmamıştır.

CEVAP: E

5. Öncülde A, B, C ve D şıklarında belirtilen ifadeler çıkarılmaktadır. Başkasına ait bir sözün hiç değiştirilmeden aktarılmasına doğrudan anlatım denir. E seçeneğinde doğrudan anlatım yapılmamıştır.

CEVAP: E

7. Bu parçada Orhan Pamuk aşağıdakilerden "Baskın dilin farklı dille yazılmış eserleri gölgede bırakmasından." yakınmaktadır. Hatta paragrafın giriş kısmında da İngiliz dilinde yazılmamış kitapların yok sayıldığını ve bununla insanlık için olumsuz bir yargı olduğunu belirtmiştir.

CEVAP: A

6. Parçada benzetmeye başvurulduğu, öykülemekten yararlanıldığı, insan dışı varlıklara insan özelliği verildiği ve niteleyici sözcüklerden yararlanıldığı görülmektedir. Ancak dolaylı anlatıma yer verildiği söylenemez. Çünkü dolaylı anlatım başkasından alınan sözün, cümledeki yargıyı değiştirmeden, kendi sözcüklerimizle aktarılmasına denir.

CEVAP: C

8. Bu parçada anlatılan yazarla ilgili olarak A seçeneğine "Onun öyküsünü özgün kılan yanlardan biri hatta en önemlisi öykü kurgusundaki uygulamalarıdır." B seçeneğine "Kısa ve yalın cümleler kurar." C seçeneğine "Sezdirir, çağırıştırır." D seçeneğine "Dili kullanımındaki yetkinliği; yalın, samimi, şiirsel bir anlatımla" yargısında değinilmiştir. Ancak "Öykülerinde kullandığı dilin herkesin anlayabileceği nitelikte olmadığına" yargısına değinilmemiştir.

CEVAP: E

1. Parçada hem öyküleyici hem de betimleyici anlatıma başvurulmuştur. Çünkü metinde bir olay anlatılmıştır, buradan hareketle öykülemeye, anlatılanların göz önünde canlandırılması ise betimlemeden faydalanıldığını göz önüne serer.

CEVAP: D

3. Bu parçada ayrıntıların seçiminde işitme - görme duyularından yararlanılmıştır. “Çekiç sesleri” derken işitme, “siyah takım elbiseli, sivri topuk...” ifadesinde de görme duyusundan faydalanılmıştır.

CEVAP: C

2. Bu parçada olaylar oluş sırasına göre verilmiştir. “Sanki, ‘Piranalar’ filminde olduğu gibi, kum gibi” derken benzetme yapılmıştır. “upuzun bir koridor, küçük balık” derken niteleyici ögelere başvurulmuştur. “Dinlenmek için yaslanmak istiyor.” cümlesi amaç- sonuç cümlesidir. Ancak parçada İnsandan doğaya aktarma yapılmamıştır.

CEVAP: A

4. Bu parçada ayrıntıların seçiminde görme, işitme, koklama, dokunma duyuların yararlanılmıştır. Ancak tatma duyusundan yararlanılmamıştır.

“Okul kaygılarında tenhalık” derken görme, “burnumuz haber verir” derken koklama, “Martılar çılgılık atar.” derken işitme, “serin bir esinti” derken dokunma duyusundan yararlanılmıştır.

CEVAP: D

5. Bu parçanın anlatımı kişileştirmeye başvurulmuştur, benzetmelere yer verilmiştir, öznel anlatıma başvurulmuştur, betimleyici bir yol izlenmiştir. Ancak örnekler verilmemiştir.

CEVAP: A

7. Bu parçayla ilgili olarak “Ağaçların hücreleri her mevsim kendini yeniler ve büyümeye devam eder.” yargısı söylenemez.

CEVAP: A

6. Bu parçada öyküleme ve betimlemeden yararlanılmıştır. Varlıkların okuyucunun gözünde, zihninde canlanacak şekilde ayırt edici nitelikleriyle resim çizer gibi anlatılmasına betimleme (tasvir etme) denir. Öyküleyici anlatımda düşünceler, olaylar aracılığıyla anlatılır. Bu anlatım biçiminde amaç, olmuş ya da olabilecek bir olayı oluşuyla, gelişmesiyle vermek okuyucunun da gözünde canlandırmaktır.

CEVAP: B

8. Bu parçada Rilke'in vurgulamak istediği düşünce ilk cümleden itibaren yazar olmak isteyen veya yazmak isteyen kimsenin sadece kendi içine bakması gerektiğine ve kimsenin yardımıyla bu işin olmayacağı düşüncesidir. Yazar olmak isteyen kişi kendi içine dönmeli ve o sesi dinlemelidir. Bu düşüncede B seçeneğinde verilen “Yazar olmak isteyen kimsenin başkalarının yardımına ihtiyaç duymadan kendi sesini dinlemesi gerekir.” yargısında vurgulanmıştır.

CEVAP: B

1. Metinde sözü edilen araştırma sonuçlarının değerlendirildiği bölümde bazı sorulara cevap olabilecek sonuçlar alındığından söz ediliyor. Bu sonuçlar A, B, C ve E seçeneklerindeki soruların cevabı niteliğindedir. Ancak metinde nörolojik hastalıkların tedavi sürecinde kan akış yoğunluğu değil, cinsiyete göre farklı yöntemler kullanılması üzerine sonuçlar alındığı söyleniyor. Buna göre D seçeneği doğru cevap olmalıdır.

CEVAP: D

3. III. cümlede, zaman kavramına dair duyarsızlık işlenmektedir fakat C seçeneğinde zaman kavramının kişiden kişiye değiştiği yargısı arasında uyumsuzluk vardır.

CEVAP: C

2. III. cümlede bir tahmin ortaya konulmamıştır. Bu cümledeki “bakılabilir” sözcüğü kullanılarak rüyaların ne olduğuna ilişkin iki farklı tanımlamanın veya kavramın da kullanılmasının mümkün olduğu açıklanmıştır.

CEVAP: C

4. Bu parçada oyunlarla ilgili olarak A seçeneğine “Yine oyun oynarken çocuk, kazanmayı, kaybetmeyi, çeşitli zorluklarla mücadele etmeyi, öğrenir.” C seçeneğine “Okulda hep oyun oynatıyorlar.” diye şikayet eden anne – babalara, oyunun eğitimin bir arçası olduğu hatırlatılmalı.” D seçeneği “çocuğun belleğini uyaracak ve doğal olarak onun düşünme yetisini adım adım geliştirecektir.” E seçeneğine “Evcilik , doktorculuk gibi dramatik oyunlarsa hayal gücünü büyük ölçüde destekleyecek etkinliklerdir.” ulaşılabilir. Ancak B seçeneğindeki “Çocukların zihinsel ve bedensel yapısına uygun olması gerektiğine” ulaşılamaz.

CEVAP: B

5. Parçada anlatılan yazarın hikayelerinde işlediği kişilerle ilgili olarak A seçeneğine “Yazarın hikayesindeki kişilerin sert, yıkıcı oldukları sanılmasın.”, B seçeneğine “öldüresiye bir çatışma” D seçeneğine “Olayların gidişine ayak uydururlar.”, E seçeneğine “Onların dayanış ve direnişleri, aslında bir uyma ve katlanmadır.” yer verilmiştir. “Dayanma ve direniş gösterdiklerinden” ifadesinden söz edilmemiştir.

CEVAP: C

7. Bu parçada yazarın asıl eleştirdiği yazarların basmakalıp düşünceleri yeni sözcükler kullanarak eserler ortaya koyması ve bunu yaparken de yepyeni bir şey yaptıklarını sanması, eksikliklerini öz Türkçe kelimelerle örtmeye çalışmasıdır. Bu düşüncede B seçeneğinde “Yazarların öz Türkçe kelimeleri kullanarak eksiklerini örtmeye çalışması” yargısıyla verilmiştir.

CEVAP: B

6. Parçadan hareketle A seçeneği “dengesiz olunca ve bir program dahilinde alınmayınca birçok sorunla boğuşan, yaşanılmayacak durumdaki kentler ortaya çıktı.”, B seçeneği “Kentleşme, birçok sorunu da beraberinde getirdi”, D seçeneğine “Bu kentler, plansız beton yapılarla ve köyündeki yaşam tarzını kente taşıyan insanlarla doldu.” E seçeneği “sanayileşme, ekonomik ve kültürel olanakların fazlalığı köy insanının kente yönelmesinin temel nedenlerindendir.” cümlelerinden ulaşılabilir. Ancak “Kente göç eden köy insanı, büyük bir kültürel yozlaşmaya uğramıştır.” yargısına ulaşamaz.

CEVAP: C

1. Parçadan hareketle seçenekleri çıkarmaya başlayalım. A seçeneğindeki yargı “Herkesin “hemen” mükemmel olma çabasında olduğu zamanımızda...” ifadesinden, B seçeneğindeki yargı “...istediği alışkanlıklar oluşmadan önce kendisine bir yatırım yapması...” ifadesinden, D seçeneğindeki yargı “...bir türlü gerçekleşmeyen bu hedeflerle daha da yenilmiş ve yılgın hissediyor...” ifadesinden, E seçeneğindeki yargı “...ancak belli bir zaman dilimi içerisinde gerçekleşebilir.” ifadesinden çıkarılabilir. C seçeneğindeki yargı metinden çıkarılamayan yargıdır.

CEVAP: C

3. Bu parçada A seçeneğine “Cemal Süreya’nın denemeciliğini değerlendiren yazarlar da bir deneme yazarı olarak Cemal Süreya’yı başarılı bulur ve deneme yazarlığını şairliğiyle ilişkilendirirler.” B seçeneğine “Cemal Süreya edebiyatımızda daha çok şair olarak tanınmakla birlikte aynı zamanda önemli bir deneme yazarımızdır.” C seçeneğine “Denemelerinde farklı konuları ele alan yazar, çoğunlukla edebiyat ve dil üzerine yazmıştır.” E seçeneğine “Bu ilişkinin Cemal Süreya’nın yazarlığına olumlu etkileridir.” yargısında söz edilmiş ancak D seçeneğinde belirtilen, Cemal Süreya’nın II. Yeni’nin en önemli şairi olduğundan söz edilmemiştir.

CEVAP: D

2. Verilen parçada modern insanın mükemmelleşmesi yolunda nasıl bir yol izlemesi gerektiği anlatılıyor. Bu yolda aceleci davranıp hedeflediği unsurlara ulaşamadığında daha kötü bir ruh haline geçtiği ifade ediliyor. Buna göre özellikle metnin son kısmında da vurgulandığı üzere mükemmelleşme ve alışkanlıklar oluşturma yolunda sabırla ilerlemek ve adım adım, kademe kademe gelişen bir süreci takip etmek gereklidir. Bu metinde yazarın asıl anlatmak istediği düşünce budur.

CEVAP: D

4. Bu parçada A seçeneği parçanın ilk cümlesinden çıkarılabilir. B seçeneğine “Ancak divan şiiri her ne kadar toplum hayatını yansıtmadığı söylenerek eleştirilse de toplum yaşamından bütünüyle uzak değildir.” C seçeneğine “divan şairleri de diğer sanatçılar gibi eserlerinde halk kültürü öğelerinden, halka ait kimi adet, inanç ve geleneklerden, halk arasında yaygın olarak kullanılan atasözü ve deyimlerden yararlanmışlardır.” D seçeneğine “Artık araştırmacıların çoğu bu eleştirinin haksız olduğuna, divan şiirinin günlük yaşamdan sanıldığı kadar kopuk ve uzak olmadığı fikrine dikkat çekmektedir.” yargısıyla ulaşabiliriz. Ancak E seçeneğindeki “divan şiirinin son dönemlerinde halk söyleyişlerine çokça yer verildiği” yargısı parçadan ulaşamayız.

CEVAP: E

5. B seçeneğinde verilen III numaralı cümle “Bir de çağları neye göre sınıflandırdığınız önemlidir.” çünkü II numaralı cümlede insanları o çağdan ayıramayacağımız dile getirilmiş IV numaralı cümlede de bu yargı desteklenirken III numaralı cümlede çağların sınıflandırılmasından bahsedilerek anlam akışı bozulmuştur.

CEVAP: B

6. Çevresinde gördüklerini böyle yorumlayan biri için “Çevresinde olup biten olaylara dikkat eden ve çevresini yorumlayan biri.”dir yargısı doğru olacaktır çünkü kendisi ve çevresinde gelişen yargılara oldukça dikkat ettiği görülmektedir.

CEVAP: A

7. Bu parçada asıl anlatılmak istenen şair şiirini yazarken kendi düşünce dünyasını şiire aktarır. Okuyucu da bu şiirde kendinden bir şeyler bulabiliyorsa şiir anlam kazanır. Parçada anlatılanlara göre de cevap “Okuyucu şiirde kendini bulabiliyorsa şiir anlam kazanır.” yargısıdır.

CEVAP: C

1. Metinde sözü edilen araştırmanın ilgili bölümündeki sonuçlara göre bazı yorumlar yapılmıştır. A, C, D ve E seçeneklerindeki yorumlar paragraf metnindeki bilgilerden hareketle söylenebilecek ifadelerdir. Ancak metinde çocukların kararlarını etkileyen bir unsurdan söz edilmemiştir. Bu sebeple metne göre böyle bir yorum yapmak yanlış olacaktır.

CEVAP: B

3. Bu parçada Faruk Nafiz'in edebi kişiliğiyle ilgili olarak A ve D seçeneği "Vatan sevgisinden sosyal konulara kadar birçok konu içinde en çok aşkı ele alır.", B seçeneği "kabiliyetiyle devrinin şairlerinden hemen ayrılır", C seçeneğini "Çok cazip bir lirizmi vardır ve bunu, bazen romantik ve bazen de realist bir temele aynı kudretle oturtur." cümlesine bakarak söylenebilir. Ancak "Şiirlerinde asıl konu olarak kadınları anlattığı" söylenemez.

CEVAP: E

2. Metindeki "Türkiye Aile Yapısı Araştırması'nın 'Ailede Karar Verme Dinamikleri' başlıklı bölümünde..." ifadelerinden hareketle ilgili araştırmanın birden çok bölümden oluştuğu kesin olarak söylenebilir. Diğer seçeneklerdeki bilgilerde kesinlik olmadığı için söylenmesi doğru olmaz.

CEVAP: B

4. Bu parçada A seçeneğine "Düşünce gücünü kullanmayan insanlar çağın gerisinde kalırlar" C seçeneğine "Düşünce gücü, evrene şöyle bir baktığımızda insanı diğer yaratıklardan farklı kılan, üstün kılan muhteşem bir özelliktir." D seçeneğine "Bu nedenlerin başında aile ortamı" E seçeneğine "Düşünce gücünün kullanımında eğitimin önemli bir yeri olduğu bilinmektedir." cümlelerinde değinilmiştir. Ancak "Düşünce gücünü kullanmak için belli bir zekâ seviyesinde olmak şarttır." yargısına değinilmemiştir.

CEVAP: B

5. Öncülde sözü edilen eserle ilgili olarak A seçeneğine “Bu türlerin hiçbirinin geleneksel kalıplarına tutunup kalmamış.” cümlesinde, B, D ve E seçeneğine “Bu satırlar, genç bir yazara, yaşadıklarını, gözlemlediklerini ama en önemlisi düşündüklerini içten bir haykırıyla sözcüklere aktarmayı başaran” cümlesinde değinilmiştir. Ancak “Şiir türüne yeni bir boyut kazandırdığına” değinilmemiştir.

CEVAP: C

7. II numaralı yargının “Doğumdan ölüme kadar geçen zamanda insan her şeyi merak eder.” çıkarılması parçanın akışında ve anlamın daralmasında herhangi bir daralmaya neden olmaz çünkü bu yargıyı da kapsayan daha genel bir yargı I numaralı cümlede “Merak insanın doğumunda başlar.” verilmiştir.

CEVAP: A

6. Bu parçada A seçeneğine “Halkın ilgi gösterdiği romanları eleştirmenlerin genellikle beğenmemesi konusunda “Kitap satışları halkın nabzı değil.” yargısında, C seçeneğine “Eleştirmenlerin tavrı doğru bir şey” yargısıyla, D seçeneğine “Medyanın gücünün bu kadar artması, romana bile el uzatması” yargısıyla E seçeneğine ise “okur tarafından beğenilmeyen bir romanın eleştirmenlerce göklere çıkarıldığını” yargısında değinilmiştir. Ancak B seçeneğindeki “Eleştirmenlerin romanlarımızı kurtarmak için romancılarla belli bir işbirliğine gittiğine” değinilmemiştir.

CEVAP: B

1. Metinde geçmişte yapılmış bir tasarımın günümüz havacılık sektöründe aslına uygun ürünlerle kullanıldığı değil, deneme amaçlı prototip üretiminden ibaret olduğu anlatılmıştır. Bu sebeple B seçeneğinde verilen bilgiye metinden ulaşmak mümkün değildir.

CEVAP: B

3. Bütün cümlelerde kararlarımızı almamız hakkında bilgiler verilirken II numaralı yargıda "Büyüklerinize, yaşitlarınızla, kendinizden küçüklerle konuşun, tartışın." konu ile alakasız bir yargı dile getirildiği için doğru cevap II numaralı yargının verildiği A seçeneğidir.

CEVAP: A

2. Metinde sözü edilen robot evlerin A, B C ve E seçeneklerinde belirttiğimiz birçok özelliği metin içerisinde dile getirilmiştir. Ancak metne göre her şeyi otomatikleştiren robot evlerin kullanıcılarına özgürlük sunan bir yapıya sahip olduğuna dair bir ifade yer almamaktadır.

CEVAP: D

4. Bu parçada "İnsanın dil bilincinin önce ailede sonra okulda kazanıldığına" değinilmemiştir. Bunun çok önemli olduğuna vurgu yapılmıştır ancak önce ailede başlanacağına değinilmemiştir.

CEVAP: D

5. Verilen parçada “Renkli bir yaşamı olan şairlerin bu yaşantılarından her zaman şiir çıkardıklarına.” değinilmemiştir. Hata “Her zengin yaşantıdan şiir çıkmadığı gibi bazen de yaşamın renkliliği şiiri engelleyen bir faktördür.” yargısı da bu seçeneğe değinilemeyeceğini ispatlıyor.

CEVAP: D

7. Bu parçadan “Türküler her zaman yaşamı ve bizi anlatmak zorunda değildir.” çıkarılamaz. Çünkü adeta yazar kendisiyle türküyü özdeşleştirmiştir.

CEVAP: E

6. Öncülde Aile dışındaki dünyanın insanı her zaman olumsuz yönde etkilediğine” değinilmemiştir. Hatta son bölümde “Öte yandan olumlu sonuçlar beklersek davranışlarımızı da olumlu sonuçlar getirecek şekilde ayarlayabiliriz.” ifadesinden bu yargıya ulaşamayacağımız anlaşılmaktadır.

CEVAP: E

1. Metindeki cümleleri söyleyen editör, değişen yayın dünyasında çeşitli beklentileri olan ve bu beklentileri karşılanmayınca başka taraflara yönelmesi muhtemel okur kitlesini dergisine bağlı tutmayı amaçlamıştır. Bu bilgi A seçeneğinde vardır.

CEVAP: A

3. Metinde geleneksel eğitim sistemi ile çoklu zeka kuramına dayanan eğitim modeli karşılaştırılmıştır. Geleneksel anlayışa göre sözel ve sayısal gibi akademik alanlarda başarı gösteremeyen bireylerin farkında olmadığımız farklı yetenekleri olabileceği üzerinde durulmuştur.

CEVAP: E

2. Bu parçanın ana düşüncesi “Okuyucunun niteliği, yazarın çizgisini doğru belirlemesinde önemli bir etken dir.” yargısıdır.

CEVAP: A

4. Bu parçada sanat dahil hangi iş olursa olsun başarılı olmak için sevgi ve benliğimizi vermeli, yılmadan çalışmalı , sabırlı olmalı , iyi ve yetkin olunması gerektiği vurgulanmış. Yani asıl anlatılmak istenen “Başarıya ulaşmanın birtakım koşullara bağlı olduğu”dur.

CEVAP: D

5. Bu parçada bir toplum için sağlık hizmetinin önemli olduğu ve bu sağlık hizmetlerinden toplumca yararlanmak için “Toplumsal sağlık hizmetleri konusunda dayanışması gerektiği” vurgulanmaktadır.

CEVAP: D

7. Parçaya genel olarak baktığımızda sürekli gördüğümüz ancak güzelliğini anlayamadığımız durumların varlığından söz edilmektedir. Bu nedenle A seçeneğindeki “Her gün gördüğümüz ama varlığını anlayamadığımız, baktığımız ama görmediğimiz güzelliklerin var olduğu” yargısı asıl anlatılmak istenendir.

CEVAP: A

6. Parçadan çıkarılabilecek en genel yargıyı parçadaki şu iki cümleden çıkarabiliriz: “Toplumsal değişince bireylerin beğenileri güzellik anlayışları da değişir. Buna bağlı olarak eleştirmenin de yaşadığı çevreyle birlikte görüş ve duyusunda değişim olur.” Buradan hareketle B seçeneğindeki “Toplumdaki gelişmelere paralel olarak eleştirmenin görüşleri de değişir.” yargısı en genel yargı oluyor.

CEVAP: B

8. Öncülde verilen parçada sözü edilen yazarın öyküleriyle ilgili olarak asıl anlatılmak istenen düşünce “Onun öykülerini besleyen asıl unsur da bu çok renkli Anadolu kentlerinin cıvılcı yaşamıdır.” cümlesinden çıkarılmaktadır. Bu nedenle cevap “Kurgulama da Anadolu’nun temel öge olarak seçildiği” seçeneğidir.

CEVAP: D

1. Parçada bilim insanlarının tsunami sonrasında zarar gören çilek tarlalarını değerlendirmek için yaptıkları çalışmaların tesadüfen başka bir bilimsel yeniliğe sebep olduğu anlatılıyor. Bu durum teknolojik bir gelişmenin üretimi etkilemesi değildir. Buradan hareketle I numaralı yargıya metinden ulaşılamaz.

CEVAP: E

3. Metinde sözü edilen sarı kar olayı için ikinci cümlelerin satır aralarında gerekçe dile getirilmiş görünüyor. Çin sınırları içerisinde havaya karışan toz parçacıklarının kar oluşumu sırasında karın rengini değiştirdiği, bu cümleden anlaşılmaktadır.

CEVAP: C

2. IV numaralı yargıda "Haliç'e tepeden bakan, İstanbul'un en eski kültürel miraslarından olan Zeyrek evleri, Türk mimarisinin İstanbul'daki ilk örneklerini yansıtıyor." konu değiştiğinden ikinci paragrafta IV numaralı yargı ile geçilmelidir.

CEVAP: C

4. Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce, "bir insanı sevmeye değer bulabilmemiz için onun ulaşılması güç olanı simgelemesi gerekir." cümlesinde verilmektedir. Bu nedenle cevap B seçeneğindeki "Sevgi, ulaşılması zor olan insanlar sevildiğinde anlam kazanır." yargısıdır.

CEVAP: B

5. Bir kitapta konu ne olursa olsun, anlatım biçiminin önemli olduğu vurgulanmıştır. Bu nedenle de Bu parçada okuyucunun vurgulamak istediği “Kitap neyi anlatırsa anlatsın, nasıl anlatığının daha önemli olduğu” yargıdır.

CEVAP: D

7. Bu parçadan üstatların öldükten sonra da çıraklar yetiştirdiği ve bu çırakların asıl hedeflerinin üstatlarının yolunu devam ettirmek değil kendi yollarını çizmek olduğu söylenmiş. Bu nedenle çıkarılabilecek en kapsamlı yargı “Çırakların hedefi, üstatların fikirlerini yeni ufuklara taşımak ve yeni düşünce üstatları olarak yetiştirmek olmalıdır.” cümlesidir.

CEVAP: D

6. Bu parçada şair olmanın devamlı araştırma ve daha etkileyici bir anlatım yakalamak için çalışmak gerektiği anlatılmıştır. Buna göre de parçada “Şairlik için sürekli bir çalışmanın ve yenilenmenin gerekliliği” vurgulanmak istenmiştir.

CEVAP: E

1. Parçada soluk alıp verme işleminin basit ve mekanik bir işlemten çok daha fazla anlam taşıdığını ifade eden cümlelerden sonra okuyucunun bu etkileri anlayabilmesi için bir deney yapılması isteniyor. Bu sebeple doğru cevabımız A seçeneği olur.

CEVAP: A

2. Verilen metin B seçeneğinde verilen “Şu sıralar üzerinde çalıştığınız bir eseriniz var mı?” soruya karşılık söylenmiştir çünkü zaten paragraf doğrudan o soruya cevap olarak başlamış. “Son eserim üzerinde çalışıyorum.” Bu cümleden zaten bu yargı doğrudan anlaşılmaktadır.

CEVAP: B

3. Metinde insanların tüketim toplumuna nasıl dönüştüğünü anlatmaya çalışmıştır. Hep daha fazla tüketme isteği meydana getiren durumu ise metnin ikinci cümlesinde “Bu toplumsal yapıda insanlar sahip oldukları şeyler üzerinden statü, değer, sosyal çevre kazandı ve hep daha fazla tüketmeye odaklı halde yaşamlarını sürdürdü.” İfadeleriyle anlatılmıştır. Buna göre insanların hep daha fazla tüketme isteğinin altında yatan asıl sebep B seçeneğinde verilen “İnsanların edindikleri mallar sayesinde toplumda herkesten çok daha önemli bir yer edindiklerini düşünmeleri”dir.

CEVAP: B

4. Bu parçada bir roman okuru baştan sona sürüklerse ve okuyucuyu etkilemeyi başarırsa iyi bir roman olduğu anlatılmıştır. Bu nedenle de “Okur bir romanı sonuna kadar etkilenecek okuyorsa o roman başarılı ve değerlidir.” yargısına varılabilir.

CEVAP: A

5. Öncülde kitapları okuduktan sonra kişiliğimizi etkilemesiyle değil, okuduğumuz kitaplardaki dünya görüşüyle kendi dünya görüşümüzü yoğunlaşarak olgunluğa ulaştırır. Bu nedenle bu parçada asıl anlatılmak istenen “Kendi dünya görüşümüzle başka dünya görüşlerini sentezlemek asıl olgunluktur.” yargısıdır.

CEVAP: A

6. Bu parçada vurgulanmak istenen “İnsanların elindeki değerini bilmeyerek mutsuz olması”dır. Çünkü yeni bir evi alıp daha iyisini hayal edip onu ulaşmaya çalışmanın sonu yoktur her zaman daha iyisi olacaktır.

CEVAP: C

7. Bu parçada insanların hayatında var olan her şeyin onlara verilen değerden ibaret olduğu anlatılmış, kitapların da onlara verdiğimiz değerlerle anlamlı hale geleceği anlatılmıştır. Buna göre “Kitaplar da diğer şeyler gibi bizim onlara yüklediğimiz anlamlar ile var olur.” yargısı parçanın ana düşüncesidir.

CEVAP: D

1. Parçanın giriş cümlesinde ABD'de yaşanan bir tartışmadan söz ediliyor. Bu tartışmanın nedeni ise hemen sonraki cümlede kahve ürünlerinin üzerine kanser uyarısı koyulması olarak anlaşılıyor. Sonraki diğer cümlelerde ise tartışmanın detayları hakkında bilgi veriliyor. Bu sebeple doğru cevabımız A seçeneği olur.

CEVAP: A

3. Verilen metinde anlatılmak istenen kelimeler onların seçimi ve de kullanıldıkları yerlerdir bundan hareketle metinde asıl anlatılmak istenen VII numaralı yargıda "Çünkü kelime düşüncenin kapsadığı ya da değindiği her şeye ortaktır." şeklinde özetlendiğinden doğru yanıt E seçeneğidir.

CEVAP: E

2. Bir metne başlık seçilirken içeriği özetlemesi, dikkat çekici olması ve metin hakkında merak uyandırıcı olması gerekir. Metin ABD'de yaşanan ve kahveyi zararsız görenler ile tehlikeli görenler arasında gerçekleşen bir tartışma üzerinde duruyor. Bu durumu en iyi özetleyen ve başlık olmaya en uygun olan ifade D seçeneğindedir.

CEVAP: D

4. Metinde özellikle "Sözcüklerin, söz diziminin bize ait olduğunu nasıl anlayacağız? Başka şairlere benze-meyerek." yargısından hareketle şairlerin kendilerine özgü bir şiir dili kullanmalarına vurgu yapıldığından doğru cevap C seçeneğinde verilen "Kendine özgü bir şiir dili kurması" yargıdır.

CEVAP: C

5. Verilen metinde hakkında bilgi verilen ozanın temel amacı ifadesinden de “Dünyamızı ve hayatımızı sevdiren bir sevinç peşindedir o. Hele aşk şiirlerindeki yaşama sevinci, doğa sevgisiyle el ele verdi mi sanki tadına doyum olmaz bir ezgi çıkar ortaya.” anlaşılabileceği gibi “Şiirle insanlara yaşama sevinci verme”dir.

CEVAP: D

7. Bu parçadan çıkarılabilecek en genel yargı “Köy hayatının romana yansması ve gelişen süreç içerisinde romandan uzaklaşması ve bunun evrelerinden söz edilmektedir.” cümlesidir. Çünkü köy ve köylüye Türk romanlarında 1950’lerde yer vermeye başlandığı, 1960’larda köy enstitülü yazarlarla birlikte popülerliğe kavuştuğu ve 1980’li yıllarda sosyal hayatta meydana gelen farklılaşmanın edebiyata yansıdığı ve köy romanı yavaş yavaş terk edildiği anlatılmıştır.

CEVAP: B

6. Verilen paragrafın son cümlesinde aslında yazarın asıl anlatmak istediği belirtilmiştir: “Dostluk, insanların sıcak duygularla birbirlerine sıkı sıkıya bağlanmalarıdır.” Bundan dolayı da doğru cevap A seçeneğinde verilen “Dostluğun asıl kaynağı, insanın doğasında bulunan sevgidir.” yargıdır.

CEVAP: A

1. Parçada sözü edilen taurin maddesi ile ilgili son birkaç cümlede açıklamalar yapılmıştır. Bu açıklamalardan hareketle D seçeneğindeki ifadeye ulaşılabilir. Diğer yargılar daha çok kafein maddesi ve ile ilgili ya da bu parçadan ulaşılabilecek ifadeler değildir.

CEVAP: D

3. Parçada enerji içeceklerindeki etken maddelerden kafeinin hücrelerdeki enzimleri etkilediği ve bu sebeple hücreler arası iletişimin aksadığı dile getirilmiştir. Bu yargıdan organlar arasındaki bağlantıların etkilendiği anlamı çıkarılamayacağı için doğru cevabımız E olacaktır.

CEVAP: E

2. Metinde genel olarak sanatçıların yapıtları ile onların kişilikleri arasındaki bağdan söz edilmektedir. Bunu en iyi özetleyen ifade de I numaralı yargıda verilen “yapıtları, onu ortaya koyanların kişiliklerinden ayrı düşünülemez.” yargısı olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

4. Metinde okuduğumuz bir romanın, onun filmini izlemekten çok daha fazla fayda sağlayacağı dile getirilmiştir. Bu yargı en iyi biçimde “Oysa aynı romanın televizyondaki filmine bakarken birilerinin ondan sizler için çıkardığı belli yorumu, kendi bilincinizin katkısı olmadan izlersiniz. Ertesi gün filmle ilgili birkaç satır konuşur, sonra filmi unutursunuz. Ama kitabı okurken sevdiğiniz bölümlere tekrar tekrar dönmek, insanın en büyük mutluluklarından biridir.” bölümünden çıkarılmaktadır bundan hareketle doğru yanıt B seçeneğindedir. “Bir romanı okumanın kişiye kazandırdıklarının, o romanın filmini izlemekten çok daha fazla olduğu” yargıdır.

CEVAP: B

5. Verilen metinde yazar temel olarak yazdıklarıyla doğrudan bir görüşü, düşünceyi veriyormuş algısından rahatsızdır bu yargıyı en iyi biçimde “Geçenlerde Ankara Öykü Günleri’nde bir yazarımız bana “Bin Hüzünlü Yaz’da okura ulaştırmak istediğiniz mesaj neydi?” diye sordu. Dilim tutuldu tabii, bir süre bir şey diyemeden yüzüne öylece bakakaldım. Sonra : “Ben bir yazarın, romanda şunları söyledim demesini ayıp sayıyorum dedim.” bölümünden net bir şekilde görmekteyiz bundan hareketle yazarın doğrudan yakındığı durum D seçeneğinde verilen “Sanatçının, yazdıklarında belli bir düşünceyi iletmek zorundaymış gibi düşünülmesinden” yargıdır.

CEVAP: D

7. Bu parçada okuyucunun sanat dünyası için çok önemli olduğundan bahsedilmektedir. Bu nedenle asıl anlatılmak istenen “Sanat izleyicisinin, sanat dünyasında vazgeçilmez bir yeri ve önemi vardır.” yargısıdır.

CEVAP: E

6. Metinde yazar okuyucuların metnin sadece içeriğini dikkate aldıklarını ve bunun yanlış olduğunu dile getiriyor özellikle şu bölümde “Günümüz okurları; anlamak, öğrenmek, önlerine konan düşünceler üzerinde tartışmaya girmek için okumuyorlar. Ellerine aldıkları yapıtlarda kendilerinde bulunan düşünceleri, duyguları arıyorlar.” bu ifadeler oldukça net bir şekilde dile getirilmektedir. Bundan hareketle yazarın yakındığı durum A seçeneğinde “Yapıtın sanatsal özelliklerini değil içeriğini dikkate almalarından” özetlenmiştir.

CEVAP: A

8. Metinde şair ve yazarlarımızın sadece şair ya da yazar kimliği olmadığı onun dışında da başka şeylerle ilgilendiği dile getirilmiştir ve bu da örneklerle ön plana çıkarılmıştır. “Bedri Rahmi sadece ressam, Sait Faik hikayeci, Orhan Veli, Melih Cevdet sadece şair değildir.... Tanpınar’da resim ve musikinin, Cahit Sıtkı’da müziğe özgü duyuş tarzının, Orhan Veli’de gizli kalmış bir komedi yazarının, hemen hepsinde bu şekilde değişik sanat dallarının etkileri vardır... Fakat bunları birleştirici bir malzeme gibi kullanarak edebiyatla buluşturup yapıtlarını oluşturmuşlardır.” gibi yargılardan da hareketle onların sadece bir alanla ilgilenmediği farklı alanlarla kendi yeteneklerini bir araya getirerek yoğurduğu dile getirildiğinden doğru cevap B seçeneğinde verilen “Bazı sanatçılar edebiyat dışındaki sanatları edebiyatla yoğurarak yapıt ortaya koymuştur.” yargıdır.

CEVAP: B

1. Parçanın ilk ve son cümleleri dikkatle incelendiğinde metnin bilimsel bir dil kullanmasına rağmen özünde tuzlu suyun neden katı hale gelmediğini anlattığı görülecektir.

CEVAP: C

2. Metne göre buzun içindeki su molekülleri katmanlar meydana getiriyor ve bu katmanlar içerisindeki boşluklara tuz iyonları sığmıyor. Yani tuz iyonları buz moleküllerinden daha büyük bir yapıya sahip. Bu durum tuzlu suyun tam olarak katı hale geçmesine mani oluyor.

CEVAP: B

3. Verilen metinde yazın çevreleri ile okurun her zaman ortak bir fikirde olmayabileceği yargısıdır. Bu durumu örneklemek için Oktay Rifat ve Özdemir Asaf örnekleri verilmiştir. Örneğin; Oktay Rifat'ın büyük bir şair olduğu konusunda yazın çevreleri tam bir uyum içindedir. Ama yapıtları az satılır... Bunun tam tersine, yazın çevrelerinde Özdemir Asaf ilginç, özgün, iyi bir şair olarak değerlendirilmez ama okurun şaire ve yapıtlarına olan ilgisi inanılmaz boyutlardadır; yapıtları tekrar tekrar basılır, bu yapıtlar büyük bir hızla tükenir.' yargılarında da bu durum oldukça net şekilde anlaşılmaktadır. Bundan hareketle metinde asıl anlaşılmak istenen D seçeneğinde "Yazın ve okur çevrelerinin aynı sanatçı hakkındaki değerlendirmelerinin farklılık gösterdiği" verilen yargıdır.

CEVAP: D

4. Verilen metinde yazar eserlerini istediği şekilde tamamlanamamasından şikayetçidir. Bunu da en iyi "Yazdığım şeylerin çoğunu roman diye başlayıp öykü olarak bitirdim. Yazdıklarımı bir türlü uzatıp derinleştirmeyi başaramadım. Bunu yapmak için yeterli vaktim olmadı hiçbir zaman." bölümünden anlamaktayız. Bundan dolayı bu yazar için söylenebilecek en doğru ifade B seçeneğinde verilen "Yapıtlarını istediği ölçülerde oluşturamamıştır." yargısıdır.

CEVAP: B

5. Verilen metinde portrenin biyografi ve anıyla karıştırılmasından söz edilmektedir. Bunun karışmasının nedeni olarak ise portre yazmanın zorluğu dile getirilmekte bunun sebebi ise şu ifadelerle açıkça belirtilmiştir “Gerçek portre, kişinin ruhunun fotoğraflarını, karakterini, ruhundan yüzüne, oradan davranışlarına, işlerine, eserlerine yansıyan görüntüleri içerir. İşte bu yüzden portre yazmak güç bir uğraştır.” Bundan dolayı doğru cevap A seçeneğinde verilen “Kişinin iç dünyasının çok iyi bilinmesi gerektiğinden” yargıdır.

CEVAP: A

7. Metinde yazar öncelikle babasının kitaplığı sayesinde birçok eseri okuduğu yabancı dilini geliştirdiği ve daha sonra da çevresinin de teşvikiyle çeviri yapmaya başladığı dile getirilmiştir bundan dolayı doğru cevap E seçeneğinde verilen “Çeviri yapmaya nasıl ve ne zaman başladığından” yargı parçanın konusudur.

CEVAP: E

6. Verilen metinde yazar, yaşam öyküsünde kişi seçiminin oldukça zor olduğu, iyi bir yaşam öyküsü oluşturabilmek için anlatacağı kişiyi iyi tanıması gerektiği vurgulandığından doğru yanıt E seçeneğinde verilen “İyi tanıdığı kişileri anlatan yazarların başarılı yaşam öyküleri oluşturacağı” yargıdır.

CEVAP: E

8. Verilen paragrafta yazar, sanatçıları doğrudan yazdıklarına göre değerlendirmenin yanlış olduğunu dile getirmektedir. “İnsanları sevmek, mutlaka onların dertlerini yapıtta açıkça anlatmayı gerektirmediği gibi insanı anlatmak isteğiyle kaleme sarılanların da bu sevgiden payını almış olduğu söylenemez.” şeklinde verilen yargı da bu durumu net bir şekilde özetlemektedir. Bundan da hareketle yazarın asıl anlatmak istediği yargı B seçeneğinde verilen “Sanatçıları, yapıtlarında yazdıklarına göre değerlendirmenin yanlış olduğu” yargıdır.

CEVAP: B

1. Gazetecinin ilk sorusuna verilen cevap düşünüldüğünde sanatçının bir fikre tepki duyduğu için sanat dünyasından uzaklaştığı anlaşıyor. Sanatçı, ikinci sorunun cevabında ise sanatsal faaliyet ile sanatçının kalıcılığı üzerine düşüncelerini belirtmiş. Buna göre A seçeneğindeki sorular gazetecinin yönelttiği sorular olabilir.

CEVAP: A

3. Seçeneğinde “Şiir yazmak sizce nedir?” sorusu sorulmuş verilen metinde de özellikle ilk cümlelerde de “Şiir yazmak hayatın anlamı, nefes alıp vermek benim için. Anlatılan konuların, olayların, aşkların akılda kalması için akılda yer edecek şekilde söylenmesi gerekir.” gibi ifadelerden hareketle verilen metnin A seçeneğinde verilen cümleye cevap olarak ortaya çıktığı görülmektedir.

CEVAP: A

2. Verilen paragrafta yazar, başlangıçta okumaya hiç ilgisi olmadığı değişen olaylar ve şartlar neticesinde okumaya merak saldığını dile getiriyor özellikle son bölüme baktığımızda “Üniversite ikinci sınıfta kendim de yazmaya başladım. O büyük sanatçılar etkilemiş olsa gerek beni.” yargısından da hareketle verilen metin “Yazmaya nasıl başladınız?” ifadesine verilmiş bir yanittir.

CEVAP: C

4. Verilen paragrafta iyi bir gazeteci olmak isteyenlere verilen tavsiyeler dile getirildiğinden metin C seçeneğinde verilen “İyi bir gazeteci olmak için ne yapmalıyız?” yargıya verilmiş bir yanittir. Çünkü metinde özellikle “Gazeteci olmak isteyen, doğru zamanda hareket eder; işin pratiğinden de yetişerek yoluna devam ederse iyi bir gazeteci olur.” yargısından da hareketle iyi bir gazeteci olmak için nelerin yapılacağı anlatılmıştır.

CEVAP: C

5. Verilen metinde sürekli olarak hareketsizlik, hantallaşma gibi kavramlara vurgu yapılmış ve şiirimizde duraksama olup olmadığına dair fikirler dile getirilmiştir. Özellikle de metnin giriş kısmında verilen “Şiirde hareketsizlik mi? Çokça duydum. Bunu dile getirenler hep şiirde hareketsizliği yaratanlardır. Hareketsizlik değil de hantallaşma diyelim bugünkü duruma.” yargıdan da hareketle metnin A seçeneğinde verilen “Bugünkü şiirimizde bir durağanlaşma olduğunu düşünüyor musunuz?” soruya bir yanıt olduğunu görürüz.

CEVAP: A

7. Verilen metinde yazarların okurları bir yapıtı nasıl okuyacakları konusunda yönlendirmelerinin yanlış olduğu üzerinde durmaktadır. Özellikle “Yazarın gazete ve dergilerdeki söyleyişlerindeki kendi romanı hakkında “doğru okuma kılavuzları” dağıtmasını yanlış buluyorum. Bu bir bakıma, kitabında derdini yeterince iyi anlatamadığının da bir itirafıdır aslında.” ifadesinden de hareketle bu durum oldukça net bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Bundan da hareketle bu metinde asıl vurgulanmak istenen E seçeneğinde verilen “Yazarların, okurları, bir yapıtı nasıl okuyacağı konusunda yönlendirmeleri yanlıştır.” yargıdır.

CEVAP: E

6. Herhangi bir soruya karşılık olarak verilen parçalarda, hangi konuyla ilgili soru sorulduğu, genellikle ilk cümlelerde verilir. Sonraki cümleler bunu açıklar. Burada da böyle olmuş. Metnin giriş kısmında özellikle de “Yazmak öğretilemez, buna inanıyorum. Bir kurs ver ve yazmayı öğret deseler böyle bir şeyi öğretebileceğimi hiç sanmıyorum. Kimsenin de bunu yapabileceğini sanmıyorum. Yani imla veya mektup yazmayı öğretmek gibi öğretilemez yazı yazma.” Bölümünden de hareketle metin B seçeneğinde verilen “Birtakım çalışmalar yapılarak yazmak öğretilebilir mi?” soruya yanıt olarak verilmiştir.

CEVAP: B

1. Parçada bir dergi okurunun dergideki makaleler ile ilgili verdiği cevabı okuyoruz. Verilen cevapta okuyucunun dergiyi hevesle takip ettiği ve dergideki makalelerde nelerden hoşlandığını anlattığı görülüyor. Bu parça C seçeneğindeki soruya verilmiş bir cevap olmalıdır.

CEVAP: C

3. A seçeneğinde verilen “Yaşam öyküsünün özellikleri nelerdir?” sorusunun yanıtı metnin geneline yayılmıştır ama özellikle “Yaşam öyküsü belgelere dayanır. Konu olarak alınan kişilerin mektuplarından, günlüklerinden, anılarından, yapıtlarından yararlanarak yazılır.” bölümünden bu sorunun yanıtına ulaşabiliriz. C seçeneğinde verilen “Fuat Köprülü kimdir?” sorunun yanıtına ise “edebiyat tarihçisi” bölümü yanıt verir. D seçeneğinde verilen “Edebiyatımızda, yaşam öyküsü türünde yazılmış önemli eserler hangileridir?” sorusuna verilecek yanıt “Bu türe, Tanzimat Dönemi’nde Namık Kemal “Evrak -ı Perişan”, Edebiyatı Cedide’de Süleyman Nazif “Fuzuli”, yirminci yüzyılda Yakup Kadri “Ahmet Haşim” adlı eseri ile katkıda bulunmuştur. Türk ünlüleriyle ilgili olarak, İ. Alaattin Gövsa ve Edebiyat Tarihçisi Fuat Köprülü’nün de yapıtları vardır.” bölümünde verilmiştir. E seçeneğinde verilen “Yaşam öykülerinde hangi kaynaklardan yararlanılır?” sorusuna verilecek yanıt ise “Konu olarak alınan kişilerin mektuplarından, günlüklerinden, anılarından, yapıtlarından yararlanarak yazılır.” bölümünde verilmiştir. Ancak B seçeneğinde verilen “Edebiyatımızda yaşam öyküsü türünde yazılmış ilk eser kimindir?” cümleye, yanıtı metinden hareketle ulaşılamaz. Bundan dolayı doğru cevap, B seçeneğidir.

CEVAP: B

2. A seçeneğinde verilen “Öyküde yenilik nedir?” sorunun yanıtı “Öyküde yenilik, öykü sayısının artması, çeşitlenmesi değil; öykünün yeni bir boyut kazanmasıdır.” ifadesiyle verilmiştir. B seçeneğinde verilen “Yeni oluşum beraberinde neler getirir?” sorusunun yanıtı “Yeni oluşum beraberinde yeni açılımlar yönelimler getirir.” bölümüyle verilmiştir. D seçeneğinde verilen “Öyküde yenilikten ne anlıyorsun?” sorusunun yanıtı “Öyküde yenilik derken eskinin rafa kaldırılması anlaşılmalıdır.” bölümüyle verilmiştir. E seçeneğinde verilen “Öykünün kendi özünü çoğaltması ne demektir?” sorusunun yanıtı ise “Öykünün kendi özünü çoğaltması bir yenilik değil ama bir renkliliktir. Bu bir çiçek bahçesinde aynı çiçeğin değişik renklerde görülmesi gibi bir şeydir.” bölümüyle verilmiştir. Ancak C seçeneğinde verilen “Öykücülerin çoğalması nasıl bir şeydir?” sorunun yanıtı hiçbir cümlede verilmemiştir.

CEVAP: C

4. Metinde iki farklı şekilde yazar eleştirmenliği seçmesinin nedenlerinden bahsettiğinden “Bu soruyu iki şekilde cevap verebilirim. Birincisi, roman yazdım beğenmedim, öykü yazdım beğenmedim, bunun üzerine eleştirmenliğe başladım. İkincisi de ülkemizde insanların yaşamı birtakım sıkıntılara bağlı. Birçok şeyi kendiniz seçmiş olmuyorsunuz. Bakıyorsunuz birdenbire eleştirmen olmuşsunuz.” doğru yanıt B seçeneğinde verilen “Eleştirmenliği seçmenizin nedeni nedir?” yargıdır.

CEVAP: B

7. Yanıt paragraflarında metnin giriş kısmı oldukça önemlidir çünkü paragraf sorulan soruya yanıt olarak başlar diğer yargılar ise bunu destekler bundan da hareketle metnin giriş kısmın baktığımızda “Her tür ilişki, kum taneleri gibidir. Avucumuzu sıkmadan gevşekçe tutarsak kum taneleri kaymaz, durur. Avucumuzu kapatıp sıkmaya başladığımız an, kum taneleri parmaklarımızın arasında akmaya başlar.” gibi ifadelerle başlayan ve devam eden yargı da “İyi ilişkiler kurmanın formülü nedir?” sorusuna yanıt verildiğinden doğru yanıt C seçeneğidir.

CEVAP: C

5. C seçeneğinde “iyi bir eleştirmen yetiştirebilir mi?” sorusu sorulmuş metinde doğrudan Teknik çevirmen yetiştirilebilir tabii. Edebiyat çevirmeninden söz ediyorsak kolay yanıtlayacağım bu soruyu şeklinde başladığında doğru cevap, B seçeneğidir.

CEVAP: B

BİDERS YAYINCILIK

6. Verilen paragrafın geneli A seçeneğinde verilen “Yayımcılığa yeni başlamış biri olarak özel hayatınızı özenle koruyorsunuz ama çok tanınan biri olduğunuzda da bunu devam ettirebilecek misiniz?” soruya yanıt niteliğindedir. Özellikle son cümle “Yaşamımın bir bölümünü başkalarına açabiliyorum ondan sonrasını ise asla bir başkasına açamam.” bu yargıyı perçinlemektedir. Bundan dolayı doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

8. VI numaralı yargı “Böylelikle edebiyat derslerinin içeriği değiştirilirken sağlıklı ve isabetli bir sonuca ulaşılmaya katkıda bulunulmak amaçlanmıştır.” düşüncenin akışını bozmaktadır çünkü metnin anlam akışı dışında bir konudan bahsedilmektedir bu yargıda.

CEVAP: D

1. Öncelikle bu soruda paragrafın giriş kısmıyla ilgili birkaç hatırlatma yapalım: Giriş cümlesi paragrafın ilk cümlesidir. Bu bölümde paragrafta ele alınacak konu belirtilir. Kendisinden sonraki her cümle, dil ve düşünce yönünden giriş cümlesine bağlıdır.

NOT 1: Giriş cümlelerinde bir cümleyi önceki cümleye bağlayan “bağlayıcı öğeler” bulunmaz. “fakat, ama lakin, ancak, yalnız, çünkü, yani, oysa, ne var ki, bu nedenle, şöyle ki, halbuki, kısacası,...” bağlaçlarına yer verilmez.

NOT 2: Giriş cümlesi kendinden önceki bir yargının varlığını hissettirmez çünkü daha önce söylenen bir şey yoktur.

Yukarıda verilen yargılardan da hareketle bu metnin giriş kısmına anlam ve akıştaki bütünlüğü sağlayacak olan cümle “Çocuğun oyunundaki davranışları, ailenin çocuğu yetiştirmesiyle yakından ilgilidir.” olacağından doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

2. Öncelikle paragrafın son kısmında boş bırakılan bölüm varsa, birkaç bilgi vermekte fayda var: Paragrafın en can alıcı, en etkili bölümü burasıdır. Sonuç bölümü çoğu kez, kendinden önceki düşünceleri açıklayan, özetleyen bir nitelik taşır. “Kısacası, demek ki, yani,böylece, sonuç olarak, öyleyse...” gibi özet anlamı taşıyan bağlaçlarla tamamlanır.

Yazar bu bölümde düşüncelerini derleyip toparlar ve bir sonuca bağlar. Sonuç bölümü, bazen giriş bölümünün tekrarı biçiminde bazen de ana düşüncenin anımsatıldığı, paragrafın özetlenmesi şeklinde olur.

Hem yukarıdaki ifadelerden hem de metnin anlam akışından hareketle paragrafın sonuna gelecek olan yargı C seçeneğinde verilen ‘insanlığı yüceltmede bir ön koşuldur.’ yargıdır.

CEVAP: C

3. Verilen metinde Singapur’un kuralları ve bunların işlenişi dile getirilmiş bundan da hareketle C seçeneğinde verilen “Gerçekten de ülke her zaman çok temiz , trafik çok düzenli ve rahat işler bu ülkede.” yargı paragrafın sonuna getirilirse paragraftaki neden- sonuç ilişkisi de tamamlanmış olur.

CEVAP: C

4. Metnin yapı ve anlatım akışı dikkate alındığında metninde sonunda boş bırakılan yere A seçeneğinde verilen “Sanatçı bu tehlikeyi bertaraf etmek için herkesin gördüğü, bildiği, hissettiği şeyleri kimsenin göremediği, bilemediği, hissedemediği şekilde ifade eder” yargı getirilmelidir.

CEVAP: A

5. Metnin özellikle son kısmına dikkat edilmelidir bu tarz sorularda çocuğunun yapısının farklı olabildiği belirtilmiştir bundan da hareketle metnin sonuna “arkadaşlığın da çocuğun bu özellikleri göz önüne alınarak yapılandırılması gerekir.” cümlesinin getirilmesi en uygundur.

CEVAP: B

7. Giriş cümlesi paragrafın ilk cümlesidir. Bu bölümde paragrafta ele alınacak konu belirtilir. Kendisinden sonraki her cümle, dil ve düşünce yönünden giriş cümlesine bağlıdır.

NOT 1: Giriş cümlelerinde bir cümleyi önceki cümleye bağlayan “bağlayıcı öğeler” bulunmaz. “fakat, ama, lakin, ancak, yalnız, çünkü, yani, oysa, ne var ki, bu nedenle, şöyle ki, halbuki, kısacası...” bağlaçlarına yer verilmez.

NOT 2: Giriş cümlesi kendinden önceki bir yargının varlığını hissettirmez çünkü daha önce söylenen bir şey yoktur.

Bu hatırlatmalardan sonra bu metnin anlam ve yapı bütünlüğüne dikkat edilecek olursa giriş kısmına A seçeneğinde verilen “Günü gününe yaşayıp eser vermek, yeni yetişen sanatçılarda kısa yoldan üne ulaşma duygusunu uyandırmıştır.” yargının getirileceği görülecektir. Zaten metnin devamında da “Bütün dünyada yaygın olan bu davranış, edebiyat yoluyla bize de sıçradı ve Batı dünyasının bu yoldaki sanatçılarını imrendirecek bir şiddetle kendini gösterdi.” Bu yargıyı desteklenmektedir.

CEVAP: A

6. Metnin gelişme kısmı boş bırakılmış burada özellikle şunları bilmemiz gerekir: Bu bölümde girişte ele alınan konu açıklanmış, tartışılmış, betimlenmiş ve öykülenmiştir. Bundan dolayı ayrıntılara girilmiş, düşüncelerle desteklenmiş, bütünleşme sağlanmış bölüme “gelişme bölümü” denir. Gelişmeyi oluşturan cümleler, dil ve düşünce yönünden kendisinden önceki ve sonraki cümleye bağlıdır. Bu cümleler konunun geliştirilip açıklandığı cümledir. Gelişme cümleleri ana düşüncenin belirginleşmesini sağlayan yardımcı düşünceleri içerir. Bu ifadelerden de hareketle metinde boş bırakılan kısma A seçeneğinde verilen “biçimlenmemiş, biçimde erimemiş bir öz yoktur.” yargının getirilmesi gerekmektedir.

CEVAP: A

1. C seçeneğinde verilen yargıda “Şiirlerimizde sıkça gündeme gelen şiir eleştirisi yetersiz mi tartışması edebiyat dergileri aracılığıyla yeniden başladı.” Bir tartışma dile getirilmiş ve bu da Tartışma, ilk olarak “Kitap Haber” dergisinin son sayısında yer alan “Şiir, Bugün” başlıklı soruşturmada şairlere konuyla ilgili bir soru yöneltilmesiyle gündeme gelmişti.” yargısıyla devam ettiğinden doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

3. Metinde boş bırakılan yere “Bu yüzden ne sağlıklı bir bilim ne de özgün bir sanat dili oluşturulamamıştır.” cümlesi getirilmelidir çünkü metinde sanat ve yazın kavramlarının sınırlarının net bir şekilde çizilememesinden bahsedilmektedir. Bu da hem bilimi hem de dili olumsuz etkileyeceğinden B seçeneğinde verilen yargının boş bırakılan yere getirilmesi paragrafın anlam ve anlatım akışını tamamlayacaktır.

CEVAP: B

2. D seçeneğinde verilen “Bir şeye ne kadar yakın olursak olalım, hedef çizgisi görünmüyorsa asla başarılı olamayız.” cümle metnin giriş cümlesi olmaya en uygun cümledir çünkü metnin devamında yarışı bitirmeye çok yakın olan ama o hedefi sisten dolayı göremediği için başarılı olmayan bir atletin hikayesi anlatılarak yargı desteklenmiştir.

CEVAP: D

4. Metnin gelişme bölümü boş bırakıldığından oraya gelecek cümlelerin hem kendisinden önceki yargıyı hem de kendisinden sonraki yargıyı tamamlaması gerekmektedir bunu da en iyi sağlayabileceğimiz yargı D seçeneğinde verilen “Çünkü düz yazı da şiir gibi büyük çabaların sonucunda oluşur.” yargı olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

5. Metnin sonu yani sonuç kısmı boş bırakıldığından buraya gelecek yargının hem kendinden önceki yargıyı tamamlaması hem de sonuç niteliğinde olması gerekir bunu da en iyi sağlayabilecek ifade B seçeneğinde verilen “onları başkalarıyla özdeşleştirmemize yol açmıştır.” yargı olduğundan doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

6. Parçanın I numaralı cümlesinde mahyaların iki minare arasına gerilerek yapılan bir süsleme çalışması olduğu söylenmiş ve metnin devamında bu ifade IV. cümlede tekrarlanmıştır. Bu sebeple IV numaralı cümlenin parçadan çıkarılması anlam akışında bir eksikliğe sebep olmayacaktır.

CEVAP: C

1. Metnin ilk üç cümlesinde Behçet Necatigil'den bahsedilirken IV numaralı cümlede "Cumhuriyet Dönemi Türk şiiri güçlü üç kaynaktan beslenir." gibi farklı bir yargıya geçildiğinden doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

3. Verilen cümlelerden anlamlı bir paragraf oluşturmak için doğru sıralama: (IV) Bazı yazarlar varmış, içlerinden bir şey zorlarmış onları yazmaya. (I) Hiçbir karşılık beklemeden, sadece yazmak istediklerinin buyruğu ile oturur, yazarlarmış (III) Ben onlardan olmadığımı biliyorum. (II) Öyle sanıyorum ki çalışmadan geçinebilseydim hiç yazmazdım belki okumazdım bile. şeklinde olmalıdır. Yani C seçeneğinde verildiği gibi (IV, I, III, II) olmalıdır.

CEVAP: C

2. V numaralı cümlede verilen "Günümüzdeki televizyon yayınları da insanların okuma alışkanlığını köreltiyor." ifade bir paragrafın giriş cümlesi olamaz çünkü kendisinden önceki bir yargıya ithafta bulunmuştur.

CEVAP: E

4. IV numaralı yargının "Yaşlılar geçmişin hesaplaşmasını yaparken gençler hep geleceğe bakmaktadır." metinden çıkarılması anlamda herhangi bir değişikliğe sebep olmayacaktır çünkü bu yargının verdiği yargı zaten I numaralı cümlede verilmiştir.

CEVAP: C

5. Metindeki yapı ve anlatım bozukluğunu gidermek için I numaralı cümle “Gece yarısından ertesi sabaha kadarki çalışmasını da aralıklarla sürdürdü.” VII numaralı “Yemekten sonra gece yarısına kadar aralıksız çalıştı.” cümleden sonra gelmelidir.

CEVAP: E

7. Bir parçayı iki paragrafa ayırmak için konunun değiştiği veya farklı yönde ilerlediği cümleyi tespit etmek gerekir. Metinde konunun farklı bir kısmına değinen VI numaralı cümle yeni bir paragrafın ilk cümlesi olmaya oldukça uygun bir cümledir.

CEVAP: E

6. Verilen metnin anlam ve yapı bütünlüğünün sağlanabilmesi için IV numaralı yargı “Özetle edebiyat tarihinde inandığına bu kadar tutucu bir şekilde inanmış bir örnek daha bulabileceğimizi sanmıyorum.” ile V numaralı yargı “Hayatını edebiyata feda edebilmek için, onun kadar edebiyata inanmak lazımdı.” yer değiştirmelidir. Çünkü V numaralı yargıda “özetle” ifadesinden de anlaşılacağı üzere genel bir yargı olduğundan sonuç bölümünde yer almalıdır.

CEVAP: E

8. Parçanın III numaralı cümlesine göre deprem ışıklarının oluşum zamanları çok belirsiz ve insanlara bunu göstermek çok zor. Bu sebeple de ışıkların varlıkları görüntüleme yöntemleri kullanılabildiği kadar kanıtlanamamıştır.

CEVAP: A

1. Verilen paragraftaki anlatım bozukluğu gidermek için II numaralı yargı “Daha sonra evlenince eşiyle gittiği Trabzon, Rusçuk ve Kastamonu vilayetleri üzerine de yazılar yazdı” ile III numaralı yargı “Sultan Abdülaziz’in tahta çıkmasından sonra Girit Valiliğine atanan babası Hekimbaşı İsmail Paşa ile daha bekârken gittiği Girit’le ilgili gezi notları tuttu.” yer değiştirmelidir çünkü III numaralı yargı I’deki yargıyı tamamlarken IV’teki yargıda II numaralı yargıyı tamamlamaktadır.

CEVAP: B

3. Metindeki anlam akışının tamamlanabilmesi için verilen cümlelerin “Çinli ressamın kendi duvarlarını öyle eşsiz güzellikte akıllıca resimlerle süslemişlerdi ki padişah resimlere hayran olmuştu.” III numaralı yargıdan “Vakit gelince padişah kimin daha iyi sanatkâr olduğunu görmek için odaya geldi.” sonra gelmesi gerekmektedir.

CEVAP: B

2. B seçeneğinde verilen III numaralı yargı “Beni yaşamımda şaşırtan birçok şey olmuştur.” ile paragraf ikinci bir paragrafa ayrılmalıdır çünkü bu cümle ile yargı değişmekte ve devamındaki cümleler bu yargıyı desteklemektedir.

CEVAP: B

4. Taşımacılık ile ilgili bu parçada I. ve II. cümleler ulaşım sektörünün son dönemde büyük bir gelişme yaşadığını ve bunun altında yatan sebebi ifade ediyor. III. cümle ve sonrasında daha eski devirlerdeki gelişmelerden söz etmektedir. III. cümleden başlamak üzere yeni bir paragraf oluşturulabilir.

CEVAP: B

5. Yazar ilk üç cümlede yazar çocukluktan bahsederken IV numaralı cümlede “Ben, kendi deneyimime dayanarak, çocukluğun insanın en mutlu dönemi olduğu fikrine katılmıyorum.” Bu konuyla ilgili kendi deneyiminden ve bir yargıdan bahsettiği için ikinci paragraf IV numaralı yargı ile başlamalıdır.

CEVAP: C

7. IV numaralı yargıdan “Dengemi sık sık bozan da dengede kalmamı sağlayan da buydu.” sonra parçanın anlam ve yapı bütünlüğüne baktığımızda “Bıçak sırtında bir dengeydi bu” yargısının getirilebildiğini görürüz. Bu da V numaralı yargıdan hemen önce olacağından doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

6. Metinde Eski Mısır’dan günümüze gençlerle iletişimden bahsedilmiştir. III numaralı cümlede ise eski Mısır’dan günümüze kalan eserlerle ilgili bir yargı dile getirmesi metnin anlam bütünlüğü ile bağlantılı değildir. Bu sebeple III. cümle akışı bozmaktadır.

CEVAP: B

8. II numaralı yargıda “ilk dönem bütün duyguların alabildiğine başıboş ve özgür olduğu çocukluk ve ilk gençlik yıllarıdır.” bahsedilen yargı IV numaralı cümlede “Bu yıllarda, duygusallığı, düşüçülüğü ve içe dönüçlüğüyle yaşitlarından çok farklı bir yapıdadır yazar.” devam ettirilirken III numaralı yargının “Gözlemleri ona yaşamın katı yüzünü gösterir.” farklı bir konudan bahsetmesi düşüncenin akışını bozmuştur.

CEVAP: C

1. İlk üç cümlede Cahit Sıtkı, onun hikayeleri, şiirlerinden bahsedilirken IV numaralı yargıda “Edebiyatımızda ölüm ve yalnızlık denince ilk aklımıza gelen şairler arasında bulunan Tarancı’nın şiirlerinin merkezinde insan bulunmaktadır.” konu değiştiğinden doğru yanıt C seçeneğidir.

CEVAP: C

3. III numaralı cümlede verilen ifade V numaralı cümleyle desteklenirken IV numaralı cümlede “Akıl kimi zaman insana doğruyu göstermez, insanı yanıltır.” farklı bir düşüncenin dile getirilmesi parçanın yapı ve anlatım akışını bozmuştur.

CEVAP: D

2. Metinde III numarada verilen yargıyı “Ayrıca buradaki indirimli satılar, dar gelirli kitleleri okumaya yönlendiriyor.” V numarada verilen “Yine bu fuarlarda, imza günleri düzenlenerek yazar ile okuyucunun buluşması sağlanıyor.” verilen yargı tamamlarken IV numaralı cümlede verilen “Yayınevleri de fuar mekanlarının darlığından ve iyi tanıtım yapılmadığından şikayet ediyor.” yargı düşüncenin anlam ve yapı akışını bozmaktadır.

CEVAP: D

4. I numaralı yarıda dile getirilen ifade II numaralı yargıda da dile getirilmiştir ancak II numaralı yargıyı çıkaramayız çünkü III numaralı yargı ile iki numaralı yargı bağlayıcı unsurlarla birbirine bağlıdır bundan dolayı I numaralı yargının çıkarılması gerekmektedir. Bundan dolayı doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

5. Verilen paragrafta anlam akışının sağlanabilmesi için IV numaralı yargı “Yapılması gereken, çocuğa enerjisini boşaltacak doğru kaynaklar sunmaktır.” ve V numaralı yargı “Çocuk bu şekilde enerjisini boşaltırken yaptığıının doğru olmadığıın tam olarak bilincinde değildir.” yer değiştirmelidir. Bundan dolayı doğru yanıt E seçeneğidir.

CEVAP: E

7. Parçanın anlam ve yapı bütünlüğünün olması için doğru sıralama: (V) Han Fok; ailesini, nişanlısını ve ülkesini terk edip söz üstadını aramaya koyulur. (III) Onu, büyük ırmağın kıyısında, bambu kamışlarından yapılmış kulübesinde bulur. (I) Han Fok, söz üstadının yanında kaldıkça şiirlerine küçümsemeyle bakmaya başlar. (II) Onların hepsini belleğinden siler. (IV) Hatta ülkesinin şairlerinden öğrendiği şiirleri de... yani (V-III-I-II-IV) şeklinde olmalıdır. Bundan dolayı doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

6. Parçanın anlam ve yapı bütünlüğünün olması için doğru sıralama: (III) Fotoğrafçılar için ‘imge avcısı’ deyimini hiç sevmem. (V) Avcının işlevi avlamak, kuşu ya da başka hayvanı öldürüp yemek. (I) Fotoğrafçı ise apayrı bir yaratık. (IV) Bana göre öldürüldüğü için değil, tam tersine ölümden bir şeyler kurtardığı için önemlidir. (II) Fotoğraf sanatı ölüme değil yaşama bir övgüdür. Yani III,V,I,IV,II şeklinde olmalıdır.

CEVAP: D

8. Verilen cümlelerin cümlelerin yapı ve anlam bütünlüğünün sağlanabilmesi için doğru sıralama (II) Hayvanlarda belli türün üyeleri birbirinin tamamen benzeri olmaz. (I) Aralarında çok küçük farklılıklar bulunur. (III) Bu farklılıklar, türlerin zaman içerisinde değişime uğramasına ve günümüzdeki tür zenginliğine yol açmıştır. (V) Bu farklılıklarla ilişkili olarak genlerdeki diziliş farklılıkları da yaşamda vazgeçilmez bir öneme sahiptir. (IV) Birbirinden çok farklı gözükken iki hayvanın genlerinin dizilişi arasındaki fark genelde çok azdır. Şeklinde olmalıdır. Bundan hareketle doğru cevap A seçeneğinde verilen sırayla olmalıdır (II-I-III-V-IV).

CEVAP: A

1. Özellikle “Bence, dostluk; bir insanın hayatında sayılı yakalayabileceği çok özel bir ilişkidir.” cümlesinden de anlaşılacağı üzere verilen örnek metin dostluk kavramı ve onun hayatımızdaki öneminden bahsedip bunu vurguladığından verilen metni en iyi karşılayan soru “Dostluk nedir ve hayatımızdaki önemi nedir?” yargısı olduğundan doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

3. Yazar metinde özellikle “Sevgi dolu bir evde büyümek güzel bir şey. Sevmeyi öğrence unutamıyor insan...” kavramını vurguluyor. Hem bu bölüm hem de metnin tamamı dikkate alınırsa yazarın asıl vurgulamak istediği C seçeneğinde verilen “Çocukken sevgiyi tadanların yaşama sevinci süreklilik gösterir.” yargıdır.

CEVAP: C

2. Parçanın anlam ve yapı bütünlüğüne dikkat edilirse boş bırakılan yere getirilebilecek en uygun cümle A seçeneğinde verilen “Başkalarının yaşadığı sıradan dakikalarda, akla gelmedik çağrışımlarıyla özel anlar yaşamıştır.” cümledir.

CEVAP: A

4. Özellikle metinde verilen “Hatta zaman zaman, yaşamda olduğu gibi sanatta da “Ben bu şairin, bu yazarın nesini sevmişim? diye eski bir aşka dudak bile bükülebilir.” yargıdan hareketle asıl vurgulanmak istenen “Sanatta sevgi ve beğenin sürekli olmaya çağı” yargısıdır bundan hareketle doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

5. Parçada sözü edilen kişiyle ilgili olarak “Yüzünde kendini göstermeye her an hazır gamzeleri ile ne kadar canlı, sanki fotoğraftan dışarı çıkıverecek ya hemen bir şeye kızacak, alınacak ya da mutlu olduğu günler de yaptığı gibi sarılıp öpecek bizi.” yargısına dikkat edersek duyguları beki olan biridir, onu saklayan ya da saklamaya çalışan biri değildir bundan hareketle bu kişinin “Duygularını dışa vurmaktan kaçınır.” yargısıyla bağdaşması mümkün değildir. Bundan hareketle doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

7. Verilen paragrafta özellikle “.... Bundan yıllar önce seyrettiğim birkaç filmi düşünüyorum. Mesela Max Linder’in komedileri, Jacques Feder’in Therese Raquin’i. Ne güzel şeylerdi onlar. Ama ne oldu onlara, hangimiz izliyoruz onları şimdi?” yargısından hareketle sanatın en önemli işlevinin “geleceğe kalma” olduğu vurgulanmıştır.

CEVAP: C

6. Betimleme veya tasvir, kelimelerle resim çizme sanatıdır. Betimlemede amaç, anlatılan varlık ya da nesneyi okuyucunun hayalinde canlandırabilmesini sağlamaktır. Betimleme yapılırken anlatılan varlık ya da nesnenin tüm özellikleri ayrıntılı bir biçimde okuyucuya aktarılır. Metinde bu açıklamaya gayet uygun olduğundan metinde baskın şekilde yararlanılan anlatım biçimi, betimlemedir.

CEVAP: E

1. Parçada balıkçılığın hızla gelişmesi “Deniz ve göller açısından zengin olan Türkiye’nin bu olanağı iyi değerlendirdiğini ve balıkçılık alanında dünyada önemli bir yere geldiğini söyleyebiliriz.” yargısından da anlaşılacağı üzere “Su kaynaklarının balık yetiştiriciliği açısından elverişli olması” ifadesine bağlanmıştır.

CEVAP: A

3. Verilen parafta sanatçıyla ilgili A, C, D, E seçeneklerinde verilen yargılara değinilmiştir. Ancak B seçeneğinde verilen “Öykülerinin dışındaki yapıtlarının nitelsiz olduğu” yargısına değinilmemiştir. Çünkü farklı alanlarda başarılı eserler vardığü vurgusu vardır, metinde.

CEVAP: B

2. Verilen paragrafta A,B,D,E seçeneklerinde sorulan soruların yanıtı varken C seçeneğinde verilen “Yapıtlarınızı okurlarınızın beklentilerine göre mi şekil buluyor?” sorunun yanıtı yoktur.

CEVAP: C

4. Karşılaştırma: İki ya da daha çok sayıda dilin birbirine benzeyen ve benzemeyen yanlarını ortaya koymak ereğıyle yapılan incelemedir. Metinde İtri ile diğer sanatçılar kıyaslanmaktadır. Bundan dolayı cevabımız karşılaştırma olacaktır.

CEVAP: C

5. Metinde Cemil Meriç'in sürekli okuduğu belirtilmiş ama bunun edebiyatçı bir kimliğin gereği olduğu yahut da sürekli mesleğiyle ilgili okuduğuna dair bir yargı yoktur. Sadece sürekli okuduğundan bahsedilmiştir. Dolayısıyla parçadan "Edebiyatçı kimliği gereği sürekli mesleğiyle ilgili eserler okuyan" yargısına ulaşamadığımız için doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

7. V numaralı cümlede "Bu olmayınca meraklı araştırmacı ve dikkatli okur bu kitaptan yararlanamıyor. Bu da eserden yeterince yararlanılamamasına sebep oluyor." Özellikle altı çizili yerlere dikkat edilirse kendisinden önceki "Bununla birlikte, bilimsel araştırma yöntemine göre, araştırmacının ya da okurun ulaşması için, alıntı yapılan makalelerin kaynağı belirtilmeliydi." cümlelerin gerekçesi olduğu anlaşılacaktır.

CEVAP: E

6. Metnin "Bir zamanlar edebiyatın gücüne, bir şeyleri değiştirebileceğine kuvvetle inanırdım. Yıllarım, bu inancın tesiri altında palazlanıp gelişen bir tutkunun peşinden koşmakla geçti." şeklinde başlaması "Edebiyatın bir şeyleri değiştirebileceğine inanıyor musunuz?" yargısına verilmiş bir yanıt olduğunu ortaya koyar. Altı çizili bölüme baktığımızda doğrudan bu yargının cevabı olduğu net bir şekilde anlaşılacaktır zaten.

CEVAP: D

1. Metine baktığımızda tasvirlerle yer vermesi, sözcüklerle resim çizmesi, betimleyici bir anlatım olduğunu göstermektedir. “Yel esti” derken dokunma, “göz gözü görmez oldu tozdan” derken görme duyusuna başvurulmuştur. “Birden, kuzeyden buz gibi ince bir yel esti” derken benzetmeden yararlanılmıştır. Metnin genelinde öznel ifadelerin yer alması anlatıcının duygularını kattığını gösterir. Ancak metinde yansıma sözcükler örneklendirilmediğinden doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

2. Verilen metinden hareketle “Romanlarımızın her zaman beğenilerek okunduğu” yargısı çıkarılamayacağından doğru cevap D seçeneğidir. Çünkü romancılığımızın geliştiği ve gelişeceği vurgulanmış, roman eleştirisinden de önde olduğu vurgulanmıştır ancak bu romanlarımızın her zaman beğenilerek okunacağı yargısına ulaşmamızı sağlamaz.

CEVAP: D

3. Metinde sürekli olarak eğitim ve dil kavramları ve bunların birbiriyle ilişkisinden bahsedildiği için metne en uygun başlık “Eğitim ve Dil” olmalıdır. Metine başlık olan ifadeler ya çok sık tekrar edilen kavramlar olur ya da metni birkaç sözcükle özetleyen kavramlar metne başlık olarak seçilir.

CEVAP: B

4. Metnin anlam ve yapı bütünlüğünün sağlanabilmesi için verilen cümleler II-IV-I- V- III şeklinde sıralanmalıdır. Bundan dolayı doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

5. Verilen metnin anlamı ve kurallı bir yapı bütünlüğü oluşturabilmesi için (III) Geçen yıl ara (II) sıra kaldığımız yazlık (I) köy evimizdeki komşularımdan (IV) tek başına yaşayan kadın (V) esrarengiz bir şekilde öldü şeklinde olacağından doğru yanıt A seçeneğidir.

CEVAP: A

6. Paragrafa baktığımızda C seçeneğinde verilen “Tam olarak sınırlarının çizilemediği” yargısına değinilmediği görülecektir. Metinde A, B, D ve E seçeneklerine ise ulaşılmaktadır.

CEVAP: C

7. Parçada çevrebilimin kuruluşu olarak “Bitkiler için yapay bir ortam oluşturma” kabul edilmektedir. Burada oluşturulan yapay yapı ile beraber bu alanda önemli gelişmelerin olduğu vurgulanmaktadır.

CEVAP: B

8. Verilen paragraf metninden “Çevrebilim, diğer bilim dallarından çok sonra ilgi görmeye başlamıştır.” yargısına ulaşılamayacağından doğru cevap A seçeneğidir. B, C, D ve E seçeneklerine metinden ulaşılmaktadır.

CEVAP: A

9. Parçanın yapı ve anlam bütünlüğünün kurulması için IV numaralı yargı “Üst üste gelen bazı olaylar olur ve insan kendini bir çıkmazda bulur; ne olduğunu ve ne yapması gerektiğini bulamaz, panikler...” ve V numaralı yargı “Bu rahatsızlığa yaşadığımız pek çok olay neden olabilir ve herkesin belirli olaylara tahammül gücü farklıdır.” yer değiştirmelidir.

CEVAP: E

1. Öncüldeki parçada; “sosyal, ekonomik ve kültürel yapıda değişimler” sözüyle A, “...5.000 nüfuslu bir yerleşim biriminde sanayi faaliyetlerinin başlaması ya da bir maden ocağının açılmasıyla oranın nüfusu 50.000’e ulaşabilmektedir.” cümlesiyle B, “göç ve sanayileşme süreci birbiriyle sıkı bir ilişki içerisinde” sözüyle C ve “ihtiyaçlara artan talep hızlı bir şehirleşmeyi beraberinde getirmiştir.” sözüyle E seçeneğindeki yargıya değinilmiştir. Ancak parçada göçün, şehirlerde ortaya çıkardığı sorunlara yani D’ye değinilmemiştir.

CEVAP: D

3. Öncülde verilen sözlerin anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralamasını bulmak için öncelikle içinde yüklemi bulunduran söz grubunu bulmamız gerekir. III numaralı ifade yüklemi bünyesinde bulundurmaktadır. O halde oluşturulacak cümle son kısmı “taşır gibi” olur. Bu durumda numaralı sözlerin anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralanması şöyle olur : II-IV-I-V-III.

CEVAP: D

2. Öncülde verilen parçada, tarımsal üretimin ihtiyaçları karşılayamamasının şehirleşmeyi hızlandıran etmenlerden biri olduğuna ilişkin bilgiye yer verilmemiştir. Bu nedenle A seçeneğindeki yargı, şehirleşmeyi hızlandıran etkenlerden biri değildir. Diğer seçeneklerde verilenlere parçadan ulaşılabilir.

CEVAP: A

4. Numaralanmış cümlelerde; bazen altını çizdiğimiz kitaplar okumak istediğimizden, bunu sıklıkla yapabildiğimiz satırlar aradığımızdan, çizdiğimiz yerler hakkında bir şeyler söylemek istediğimizden, okurken ve yatarken her fırsatta kitaba yapışıp duraksamadan ilerlemek istediğimizden, Yaşar Kemal’in romanının bu duyguları bize yaşatacak nitelikte olduğundan söz edilmiştir. Böyle bir konu giriş cümlesi olmaya I numaralı cümle uygundur. Ancak sonuç cümlesi olmaya V numaralı cümle değil, IV numaralı cümle uygundur. Öyleyse IV ve V numaralı cümleler yer değiştirdiğinde cümleler anlamlı bir bütün oluşturur.

CEVAP: E

5. Verilen cümlelerden anlamlı bir bütün oluşturmak için önce sonuç, sonra giriş bölümleri saptanmalıdır. Daha sonra numaralanmış diğer cümlelerin birbiriyle ve bulunan bu bölümlerle anlam ilişkileri gözetilerek doğru sıralama yapılmalıdır. Bu bilgilerden yola çıkılarak numaralanmış cümlelere bakıldığında III numaralı cümlelerin sonuç, II numaralı cümlelerin giriş bölümü olmaya uygun olmaya anlaşılır. Buna göre numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak sıralama şöyle olur: II- V - IV - I - III. Öyleyse baştan ikinci, V numaralı cümle olur.

CEVAP: E

7. Parçanın birinci cümlesinde seyahat etmenin sadece bir yeri görmekten ibaret olduğu dile getirilmiş buna neden olarak II. cümlede "hem kendi düşünce dünyamızın basitliği hem de değişken kültür gösterilmiştir." Yine III. cümlede nereye varacağımızı bilmemek ve çabuk pes etmek, I. cümledeki yargıya neden olarak gösterilmiştir.

CEVAP: A

6. Numaralanmış cümlelerde; bir internet sitesinde Philip Roth ile ilgili birkaç satırlık yorum olduğundan, bu yorumun ne olduğundan, bunu yazan kişinin hangi veriye dayanarak yazdığının bilinmesinin güç olduğundan, bu yazıyı yazarken belki Roth'un hastalığından esinlenmiş olabileceğinden ancak bunun geçerli olmadığından çünkü yazarın yazdıkça yaşadığından söz edilmektedir. Böylece bir konunun giriş cümlesi olmaya V numaralı cümle, sonuç cümlesi olmaya ise III numaralı cümle uygundur. Buna göre numaralanmış cümlelerin anlamlı bir paragraf oluşturacak sıralaması şöyle olur: V - II - I - IV - III. Onun için baştan üçüncü, I numaralı cümle olur.

CEVAP: A

8. Parçanın V. cümlesinden A'ya, II. cümlesinden B'ye, IV. cümlesinden C'ye I. cümleden E'ye ulaşılabilir. Bu parçadan insanların geleneklerine sıkı sıkıya bağlı olması gerektiğine değinilmemiştir.

CEVAP: D

1. Cümledeki anlam akışına baktığımızda I. cümlelerin giriş cümlesi olduğu görülür. I. cümlede “bir insanın bilmediği konuşması” ile “bildiği konuda konuşması”nı, “kolaylık” bakımından karşılaştıran bir yargıya yer verilmiştir. Bu yargının gerekçesi de III. cümlede açıklanmıştır. Bu durumda I. cümleden sonra II. cümle değil, III. cümle gelmelidir. Yani II. cümlelerin yeri değiştirilmelidir. Buna göre I. cümle III. cümlelerin anlam bağını bozmayacak değişim, B seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: B

3. Örnek metnin tamamında yazarın asıl yakındığı durum E seçeneğinde verilen “Emek harcamayan okuyucuların, kendisini anlaşılmaz” olarak tanımlaması’dır.

CEVAP: E

2. “Öyküde ilk cümle çok önemlidir. Bir defa okurun öyküye girebilmesi için ilk cümlelerin okuru yakalaması, onu sarması lazım.” ve özellikle ‘Ankara’da bir yazar bana, “Ben romanımın ilk cümlesini bulmak için sekiz ay bekledim.” demişti. yargısından da hareketle yazarın asıl anlatmak istediği “Öykünün, okuru etkileyecek bir giriş cümlesine sahip olması gerektiği” yargısıdır.

CEVAP: D

4. Öncüldeki parçada yazarın olumsuz eleştiriyi değil, haksız eleştiriyi sevmeyi, okurun anlamını bilmediği sözcüklerin anlamını sözlükten bakarak öğrenmesini istediği anlaşılmaktadır. Anlamın açık ya da kapalı olup olmamasına ilişkin bir ifade parçada yer almamaktadır. Bu bilgilerden yola çıkarak parçanın yazarının II numaralı özelliğe sahip olduğu ancak I ve III numaralı özelliklere sahip olmadığı anlaşılmaktadır.

CEVAP: B

5. Bu paragrafta A ve D seçeneklerine “Deyimlerle atasözleri arasında şekil bakımından benzerlikler bulunmakla birlikte kavram yönünden ayrılıklar vardır.” C seçeneğine “Sözlü geleneğin ürünü olan atasözleri ve deyimler” E seçeneğine “Deyimlerin değişik şahıslar için çekimlenmiş biçimleri ya da mastar eki almış biçimleri kullanılabilir.” değinilmiş ama B seçeneğinde belirtilen “Deyimlerin atasözleri kadar yol göstermediğine” yargısına değinilmemiştir.

CEVAP: B

BİDERS YAYINCILIK

6. Öncülde verilen numaralı cümlelerden I, II, III, IV. ve V. cümlelerle ilgili yargılar doğrudur. Ancak II. cümlede insana ait veriler doğaya aktarılmamıştır.

CEVAP: B

1. C seçeneğinde altı çizili olan “yoruma” ifadesine baktığımızda “yor- um” olduğundan sözcüğün kökü fiildir. Bundan dolayı doğru cevap C seçeneğidir.

A seçeneğinde iz, B seçeneğinde büyü, D seçeneğinde baş, E seçeneğinde oyun sözcükleri isim köküdür.

CEVAP: C

2. A,B,C,D seçeneklerinde altı çizili sözcüklerdeki “-den,-dan” çekim eki olarak kullanılmıştır. E seçeneğinde ise yapım ekidir.

CEVAP: E

3. Durakta, bekleyen, öğrenciler ve kaçırdılar sözcükleri yapım eki aldığı için türemiş yapıdır. *Otobüsü* sözcüğü sadece “-ü” çekim ekini aldığından basittir.

CEVAP: D

4. A seçeneğinde uğrardı, B’de atıyordu, C’de kurumuştı, D’de sarar sözcükleri yüklem ve yapım eki almadıklarından basit yapıdır ancak E seçeneğinde yer alan “görüşeceğiz” yüklemi gör - üş - cek - iz şeklinde çözümlenir ve “-üş” yapım ekini aldığından türemiş yapıdır.

CEVAP: E

5. A seçeneğinde Eskişehir, B’de birkaç, C seçeneğinde alçakgönüllü, E seçeneğinde hiçbir sözcüğü birleşiktir. D seçeneğinde ise birleşik sözcüğe yer verilmiştir.

CEVAP: D

6. I numaralı cümle “üşütür” sözcüğünün aldığı ek onun türünü değiştirmemiştir. Üşü - fiilinin üzerine “-t” yapım eki gelerek fiilden fiil yaptığı için sözcüğün türü değişmemiştir.

CEVAP: A

7. A’da varabiliriz, B’de yakalayiverdi, C’de kızabilir, D’de bakakaldım fiilleri kurallı birleşik fiildir, E seçeneğinde ise kurallı birleşik fiile yer verilmemiştir.

CEVAP: E

8. A seçeneğindeki “bugün” sözcüğü birleşik, diğer seçeneklerdeki altı çizili sözcükler ise türemiştir.

CEVAP: A

9. E seçeneğinde geçen “anlatımını” kelimesi birden fazla yapım eki aldığından gövdeden türemiştir. Diğer seçeneklerdeki sözcükler ise birden fazla yapım eki almadığından gövdeden türediklerini söyleyemeyiz.

CEVAP: E

10. B seçeneğinde geçen “konuşmacı” sözcüğü birden fazla yapım eki almıştır. Konuş - ma - cı şeklinde iki yapım eki almıştır.

CEVAP: B

11. A’da yalnız, B’de geçen, C’de yetkili, E’de olmakla sözcükleri yapım eki aldığından türemiştir. D seçeneğindeki hiçbir sözcük yapım eki almadığından türemiş sözcük yoktur.

CEVAP: D

12. C seçeneğinde geçen “sabırsızlanma” sözcüğünde birden çok yapım eki vardır. “sabır - sız - lan - ma” şeklinde yapım ekleri almıştır.

CEVAP: C

13. B seçeneğindeki “Cumartesi, Hamsiköy’de sütlaç yiyebiliriz.” cümlede verilen bütün sözcükler birleşik yapıdır.

CEVAP: B

14. *Ekler* sözcüğü ek-le- yapım ekini ve üstüne “-rı” çekim ekini aldığından doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

15. A seçeneğinde verilen “Sanatçılar, yaşamımızdaki duyarlılığımızı geliştiriyorlar.” cümlede bütün sözcükler hem yapım hem de çekim eki almıştır.

CEVAP: A

1. B seçeneğinde verilen “sesiydi” sözcüğü sadece çekim eki almıştır. Diğer altı çizili sözcüklerin tamamı yapım eki yapım eki almıştır.

CEVAP: B

2. A seçeneğinde verilen “Bulacağız dünyanın o en güzel yerini” dizide hiçbir sözcük yapım eki almadığından bütün sözcükler basit yapıdır.

CEVAP: A

3. A’da gıcırta, B’de çatırtı, D’de gürültü, E’de horlama yansıma sözcüklerdir. C seçeneğinde yansımadan türemiş bir sözcük yoktur.

CEVAP: C

4. A seçeneğinde sınavın, B’de kaçırma, C’de korulmuş, D’de aldığı sözcükleri yapım eki aldığından türemiştir. E seçeneğinde ise “çıkart” sözcüğü sadece çekim eki aldığından basit yapıdır.

CEVAP: E

5. I’de ışı- fiili, II’de kavur- fiili, IV’te ılı- fiili, V’te okşa- fiili sözcüğün köküdür. III’te ise sızı sözcüğün köküdür ve bu da isim olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

6. V numaralı dizide verilen “yarası” ifadesinde yar- fiilinden yara şeklinde ve devamında “-sı” iyelik eki verilmiştir. Bundan dolayı doğru cevap E seçeneğidir çünkü yapım ekine de yer verilmiştir.

CEVAP: E

7. D seçeneğinde verilen “Yazıya dökülen duygular, düşünceler ölümsüzleşir.” cümledeki bütün sözcükler yapım eki aldığından türemiştir.

CEVAP: D

8. A seçeneğinde geçen “yağışı” ifadesine baktığımızda yağ- fiili “-ış” yapım ekini alarak fiilden isim türemiş ve “-ı” çekim ekini almıştır. Bundan dolayı doğru cevap A seçeneğidir. B,C,D seçeneklerinde sadece çekim eki, E seçeneğinde ise sadece yapım ekine yer verilmiştir.

CEVAP: A

9. III numaralı cümlede verilen “eksilttiklerini” sözcüğünün kökü eksik, yani isim olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

10. V numaralı sözlük “tasarlanamaz”, “tasarlanabilir” şeklinde olduğundan birleşiktir. Diğer altı çizili sözcükler ise yapım eki aldıklarından türemiş yapıdır.

CEVAP: E

11. A seçeneğinde sev- fiil kökü, dir yapım eki, B seçeneğinde son- isim kökü, uç yapım eki, D seçeneğinde doğ- fiil kökü, u yapım eki, E seçeneğinde tara- fiil kökü, k yapım ekidir. C seçeneğinde ay- sözcük kökü “lar” ve “da” ise çekim ekidir .

CEVAP: C

12. D seçeneğinde verilen “sözde” ifadesindeki “-de” eki sözcüğün anlamında değişikliğe sebep olduğundan sözcüğün anlam ve görevini değiştirmiştir çünkü yapım eki görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: D

13. “bedene, çocuklarıma, ortasından, evde, kapıda, pencerede” sözcüklerinde hal (durum) eki olduğundan doğru cevap 6 yani C seçeneğidir.

CEVAP: C

14. *Günlerinde* sözcüğünde sadece çekim ekleri vardır, diğer seçeneklerde ise yapım eklerine de yer verildiğinden doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

15. “şakladı ve sarsıldı” sözcüklerinde yapım ekine yer verildiğinden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

1. A seçeneğinde “sıcacık” sözcüğünde ünsüz düşmesi, C seçeneğinde “minicik” sözcüğünde ünsüz düşmesi, D seçeneğinde “gördüğü” sözcüğünde ünsüz yumuşaması, E seçeneğinde “daracık” sözcüğünde ünlü türemesine yer verilmiştir ancak B seçeneğinde herhangi bir ses olayı yoktur.

CEVAP: B

3. D seçeneğinde verilen “seyrediyordu” sözcüğünde hem ünlü düşmesi hem de ünlü yumuşaması vardır. (Seyir et -)

CEVAP: D

2. Ünsüz yumuşaması, Türkçedeki bir ses olayıdır. Süreksiz sert ünsüzlerle biten sözcüklerin, ünlüyle başlayan bir ek aldıklarında, sözcüklerin sonundaki p, ç, t, k ünsüzlerinin yumuşayarak sırasıyla b, c, d, g(ğ) 'ye dönüşmesidir.

“K” ünsüzü hemen hemen her zaman “ğ” ünsüzüne dönüşür. Bununla birlikte “g”ye dönüştüğü sözcükler de mevcuttur. Bu duruma genellikle son iki harfi sessiz olan sözcüklerde rastlanır:

- ahenk > ahengi
- kepenk > kepengin

C seçeneğinde verilen “bilmediğiniz” sözcüğünde “ünsüz yumuşaması” vardır. “Bilmedik” sözcüğündeki - k sesi -ğ sesine değişmiştir.

CEVAP: C

4. A seçeneğinde “gelmediği”, B’de “gencecik”, C’de “sepetçiye” D’de “yazdığı, ilacı” sözcüklerinde ünsüz yumuşaması varken E seçeneğindeki herhangi bir sözcükte ünsüz yumuşaması yoktur.

CEVAP: E

5. “seçmiyor” sözcüğü “seçmeyer” şeklinde olacaktır çünkü orada olumsuzluk eki vardır bundan dolayı doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

7. A’de saatte, B’de kapattıktan, C’de kentte, D’de sınıfça sözcüklerinde ünsüz benzeşmesine yer verilmiştir. Bundan dolayı doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

8. D seçeneğindeki “savrulur” sözcüğü savurmaktan türediği için ünlü düşmesi vardır.

CEVAP: D

9. A’da benziyor, B’de anlamıyorsun, D’de inceliyor, E’de ayıramıyordu sözcüklerinde ünlü daralması vardır. C seçeneğinde ünlü daralmasına yer verilmemiştir.

CEVAP: C

6. A’da “devrilmişti”, B’de “ayrılıklar”, C’de “çevremize”, D’de “öğrencilerimize” sözcüklerinde ünlü düşmesi vardır ancak E seçeneğinde böyle bir örneğe yer verilmemiştir.

CEVAP: E

10. A’da yaşamamıştı, C’de geldiğini, D’de bıraktı, E’de ucuna, tuttu sözcüklerinde ses olayı vardır ancak B seçeneğinde herhangi bir ses olayı yoktur.

CEVAP: B

1. B seçeneğinde verilen “hapsetti” sözcüğünde hem ünlü düşmesi hem de ünsüz benzeşmesine yer verilmiştir. (hapis etmek)

CEVAP: B

2. IV numaralı dizede ünsüz yumuşamasına yer verilmediğinden cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

3. A’da çıkamıyoruz, B’de konuşmuyordu, C’de bilmiyoruz, D’de bekliyordu sözcüklerinde ünlü daralmasına yer verilmiştir ancak E seçeneğinde böyle bir örnek yoktur.

CEVAP: E

4. *Gitmiyor* sözcüğünde ünlü daralmasına yer verildiğinden doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

5. “Diyeceklerim” sözcüğünde ünlü daralması, “şehirin” sözcüğünde ünlü düşmesi, “bana” sözcüğünde ünlü değişimi, “çaldığım” sözcüğünde ünsüz yumuşamasına yer verilmiştir. Ancak ünsüz benzeşmesine örnek verilmediğinden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

6. A'da "bezemiyor" sözcüğünde ünlü daralması, B'de "geldiğinde" sözcüğünde ünsüz yumuşaması, "küçük" sözcüğünde, ünsüz düşmesi, "çocuktı" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi C'de "girdiğimizde" sözcüğünde ünsüz yumuşaması, "ayağa" sözcüğünde ünsüz yumuşaması, D'de oldukça sözcüğünde ünsüz sertleşmesine yer verilmiştir. E seçeneğindeki herhangi bir sözcükte ses olayına yer verilmemiştir.

CEVAP: E

8. "Giden" sözcüğünde ünsüz değişimi, "kalkışta" sözcüğünde ise ünsüz benzeşmesi örneklendirilmiştir.

CEVAP: B

9. "Savrulmuş" sözcüğünde ünlü düşmesi vardır ancak ünlü daralması olmadığından doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

7. A,B,C,E seçeneklerinde ünsüz düşmesine D seçeneğinde ise ünsüz yumuşamasına yer verilmiştir.
[Minik + cik, Büyük + cek, Küçük + cük, Sıcak + cik şeklindedir. D'de ise Yürek(ğ) im]

CEVAP: D

10. Özgürlüğü sözcüğünde ünsüz yumuşaması, "sokakta" sözcüğünde ise ünsüz benzeşmesine örnek verilmiştir.

CEVAP: E

1. “Yapacağımı” sözcüğünde ünsüz değişimi olduğundan doğru cevap A’dır.

CEVAP: A

2. Ulama, ünsüz ile biten bir sözcüğü, ünlü ile başlayan bir sözcük izlediğinde, birinci sözcüğün ikinci sözcüğe bağlanarak söylenmesidir. Yazımda gösterilmeyen bu durum, konuşma dilindeki söyleyiş kolaylığı nedeniyle ortaya çıkar.

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kısımlar birbirlerine ulanarak söylenir:

- Dün akşam eve geç geldim.
- Deveyi yardan uçuran bir tutam ottur.

Yazımda aralarında noktalama işareti bulunan sözcükler ulanarak okunmaz.

Sorudaki dizeler baktığımızda ise: felaketim olurdu bölümünde ulamaya yer verilmiştir.

CEVAP: B

3. “Hissettiğini” sözcüğünde sırasıyla “ünsüz türemesi – ünsüz sertleşmesi – ünsüz değişimi” ses olaylarına yer verilmiştir.

CEVAP: C

4. A’da şükrediyordu, B’de kahretsin, C’de kaydolduğundan, D’de ağzına sözcüklerinde ünlü düşmesi vardır. E seçeneğinde ise ünlü düşmesine uğrayan herhangi bir sözcük yoktur.

CEVAP: E

5. A,B,C,E seçeneklerinde ünsüz yumuşaması D seçeneğinde ise ünsüz sertleşmesine yer verilmiştir.

CEVAP: D

6. II numaralı cümlede “Bu olayın nasıl olduğunu bir türlü anlayamadım.” “nasıl” sözcüğünde ve III numaralı cümlede “Niçin böyle davrandığına bir türlü anlam veremedim.” “niçin” sözcüğünde ünlü düşmesi görülmektedir.

CEVAP: B

8. A seçeneğinde sızıl+y+an = sızlayan olduğundan ünlü düşmesi olmuştur.

CEVAP: A

9. A seçeneğinde bir+cık = biricik olmuştur. Araya giren “- i” sesi türemiştir.

CEVAP: A

BİDERS YAYINCILIK

7. A’da ayrıntısına, B’de kavruluyorduk, C’de ayırım, D’de oynamaya sözcüklerinde ses düşmesi vardır ancak E seçeneğindeki herhangi bir sözcükte ses düşmesine yer verilmemiştir.

CEVAP: E

10. A seçeneğindeki tüm sözcüklerde ünsüz yumuşaması vardır. ‘alacak-ım, kitap-ın, kapak-ını, kapak-ına, yapıştırarak-ım şeklinde.

CEVAP: A

1. E seçeneğinde geçen “söyliyen” sözcüğünün doğru yazımı ‘söyleyen’ olmalıdır.

CEVAP: E

2. D seçeneğinde “Ulucanlar Müzesi”ne şeklinde olmalıdır. Ayrıca “saray, müze, köşk, han, kale, köprü, anıt” yapı adlarının bütün sözcükleri büyük harfle başlar. Topkapı Sarayı, Çankaya Köşkü, Ankara Kalesi, Maltepe Köprüsü, Roma Hamamı, İnönü Stadı...

CEVAP: D

3. D seçeneğinde verilen “yapışgan” sözcüğünde ünsüz benzeşmesine uyulmamasından kaynaklanan yazım yanlışlığı yapılmıştır. Doğrusu “yapışkan” şeklinde olmalıdır.

CEVAP: D

4. B seçeneğinde verilen “Biz de dün ki olayları arkadaşlara anlatıyorduk.” cümlesindeki ‘ki’ eki bağlaç olmadığı için ayrı yazılamaz, sıfat yapan ki eki olduğu için birleşik yazılmalıdır.

CEVAP: B

5. Bağlaç olan da / de ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak büyük ünlü uyumuna uyar: Kızı da geldi gelini de. Durumu oğluna da bildirdi. Sen de mi kardeşim? Güç de olsa. Konuşur da konuşur. Bulunma durumu eki getirildiği kelimeye bitişik yazılır: deve de (deve-de) yolda (yol-da) kalmak, ayakta (ayak-ta) durmak, işte (iş-te) çalışmak vb. C seçeneğinde “bende” ifadesindeki de bağlaç olduğu için ayrı yazılmalıdır. Bundan dolayı doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

6. I numaralı cümlede verilen “Arkadaşım TDK’nın önünde bekliyor beni.” ifadesinde ‘TDK’nın değil, TDK’nın olmalıdır. Çünkü büyük harfli kısaltmalara getirilen ekler kısaltmaya göre getirilir.

CEVAP: A

7. *Yapyalnış* sözcüğünün doğru yazımı *yapayanlış* olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

8. “Sizin hayatınız bizimkine hiç de benzemiyor.” cümlede “de” eki bağlaç olmadığı birleşik yazılır. Cümlenin doğru yazılışı şu şekilde olmalıdır: “Sizin hayatınız bizimkine hiçte benzemiyor.”

CEVAP: A

9. II numaralı cümlede hem Maraş'da hem de onbeş sözcüğü yanlış yazılmıştır. Doğrusu: Maraş'ta ve on beş şeklinde olmalıdır.

CEVAP: B

13. Ya da bağlacı her zaman ayrı yazılır bu yüzden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

10. E seçeneğinde verilen sözcüğün yazımı yanlıştır, doğrusu: "orijinal" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

14. D seçeneğinde verilen "traş" sözcüğünün doğru yazımı 'tırış' olacaktır. Diğer sözcüklerin yazımı doğrudur.

CEVAP: D

11. E seçeneğinde verilen "ıztırap" sözcüğünün doğru yazımı "ızdırıp" şeklinde olacaktır.

CEVAP: E

15. III numaralı cümlede verilen "Bu uğurda ömrünü tüketti." cümlede "ömürünü" sözcüğünde ünlü düşmesi olup ömrünü şeklinde yazılmalıdır.

CEVAP: C

12. I numaralı sözcükteki "de" hal ekinde benzeşme olacağı için "yaşlılıkta" şeklinde yazılmalıdır.

CEVAP: A

16. A seçeneğinde geçen "fiatı" sözcüğünün doğru yazımı fiyatı olacağından doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

1. İki heceli bazı kelimeler ünlüyle başlayan bir ek aldıklarında ikinci hecelerindeki dar ünlüler düşer: ağız / ağzı, alın / alnı, bağır / bağı, beniz / benzi, beyin / beyni, boyun / boynu, böğür / böğrü, burun / burnu, geniz / genzi, göğüs / göğsü, gönül / gönlü, karın / karnı, oğul / oğlu; çevir- / çevril-, devir- / devril- vb. bundan hareketle B seçeneğinde verilen “şehir” sözcüğü şehre şeklinde yazılmalıdır.

CEVAP: B

2. E seçeneğinde Gaziantep’den değil, Gaziantep’ten olmalıdır aksi takdirde sertleşme kuralına uyulmamış olur. Bu da yazım yanlışıdır.

CEVAP: E

3. A seçeneğinde geçen “farketmiş” sözcüğü fark etmiş şeklinde yazılır çünkü yardımcı eylemle birleşen sözcüklerde ses olayı yoksa ayrı yazılmalıdır.

CEVAP: A

4. E seçeneğinde verilen “geçipte” sözcüğünün doğru yazımı “geçip de” şeklinde olmalıdır çünkü buradaki “de” bağlacı olduğu için ayrı yazılmalıdır ve bağlaç “te / ta” şeklinde de yazılmaz.

CEVAP: E

5. *Kuru yemiş* sözcüğü ayrı yazılacağından doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

6. *Doğum evi* sözcüğü “doğumevi” şeklinde birleşik yazılacağından doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

7. A seçeneğinde verilen “unutmaki” ifadesindeki “ki” eki bağlaç olduğundan ayrı yazılmalıdır. Bağlaç olan “-ki”ler ayrı yazılır. Ancak “-ki” bağlacıyla birleşerek bitişik yazılan bağlaçlar da vardır. (Sanki, Oysaki, Meğerki, Belki, Halbuki, Çünkü, Mademki, İllaki)

CEVAP: A

8. A seçeneğindeki “ropörtaj” sözcüğü “röportaj” şeklinde olacağından doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

9. C seçeneğinde “düşünmüyorki” ifadesindeki “ki” bağlaç olduğundan ayrı yazılmalıdır. Doğru yazımı “düşünmüyor ki” şeklinde olmalıdır.

CEVAP: C

12. V numaralı dizelerde verilen “Şükür etmek türküsüne daldaki her bülbülün” dizesinde “şükür etmek” ifadesi “şükretmek” şeklinde yazılmalıdır. Birleşik eylemlerde ses olayı olduğunda birleşik yazılır.

CEVAP: E

10. B seçeneğinde verilen “ki” eki bağlaç olmayıp sıfat yapan ki olduğundan birleşik yazılmalıdır.

CEVAP: B

13. B seçeneğinde verilen “başbaşa” sözcüğü ikileme olduğundan ayrı yazılmalıdır. Doğru yazımı “baş başa” olmalıdır.

CEVAP: B

11. D seçeneğinde verilen “önyargı” sözcüğü “ön yargı” şeklinde ayrı yazılmalıdır.

CEVAP: D

14. E seçeneğinde verilen “Antalya’lıları” ifadesinde kesme işareti kullanılmamalıdır. Çünkü özel isimlere gelen yapım ekleri ayrılmaz.

CEVAP: E

1. D seçeneğinde verilen cümlede açıklama yapıldığı için noktalı virgül değil, iki nokta getirilmelidir.

CEVAP: D

2. E seçeneğinde verilen "1919 senesi Mayıs'ının 19'uncu günü Samsuna çıktım." cümlede özel isme getirilen çekim eki kesme işaretiyle ayrılacağından E seçeneğinde (,) işareti kullanılmalıdır. Yani Samsun'a şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

3. E seçeneğinde verilen cümlede yargı tamamlandığından üç nokta kullanılamaz.

CEVAP: E

4. Paçada boş bırakılan yerlere sırasıyla (,) (;) (,) (,) işareti getirilmelidir.

CEVAP: A

5. Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla (:) (,) (,) (,) (,) işareti getirilmelidir. Metindeki birinci boşlukta açıklama yapılacağından iki nokta, devamındaki boşlukta yargı tamamlandığından nokta, diğer boşluğa virgül, devamındaki ifade de yargı tamamlandığından nokta, devamında noktalı virgül ve virgül şeklinde tamamlanmalıdır.

CEVAP: D

6. Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla (!) (?) (,) (?) işaretleri getirilmelidir. İlk boşlukta nida olduğundan ünlem işareti, ikinci boşlukta soru anlamı olduğundan soru işareti, devamındaki yargıya virgül, en sonda da soru işareti olduğundan soru işareti getirilmelidir.

CEVAP: B

9. C seçeneğinde verilen ifade noktalı virgölün kullanıldığı yerlerden biridir.

CEVAP: C

7. II numaralı cümlede yargı tamamlandığı için oraya üç nokta getiremeyiz, nokta getirmeliyiz.

CEVAP: B

BİDERS YAYINCILIK

8. E seçeneğinde kullanılan ifade noktanın değil virgölün görevlerinden biridir.

CEVAP: E

10. Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla (,) (?) (') (,) (') işaretleri getirilmelidir.

CEVAP: C

1. D seçeneğinde bitmemiş yargıyı belirtmek için üç nokta kullanılmış diğer seçeneklerde ise benzer örneklerin olabileceğini göstermek için üç nokta kullanılmıştır.

CEVAP: D

2. C seçeneğinde verilen "O, çok beğendiği elbiseyi dün almış." cümlede virgül kaldırılırsa anlam belirsizliği meydana geleceğinden cümlenin anlamı değişir. Bu da anlam belirsizliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğudur.

CEVAP: C

3. Örnek cümlede virgül, tırnak içinde olmayan alıntı cümleden sonra kullanılmıştır.

CEVAP: A

4. D seçeneğinde iki nokta yerine noktalı virgül kullanılmalıdır. Çünkü açıklama olmadığından iki nokta kullanılamaz.

CEVAP: D

5. IV numaralı cümlede soru anlamı olmadığından soru işaretine gerek yoktur.

CEVAP: D

6. V numaralı cümlede yargı tamamlanmadığından üç nokta getirilebilir. Çünkü yargısı tamamlanmayan ifadelerden sonra üç nokta (...) getirilir.

CEVAP: E

9. Şart ekinden sonra virgül kullanılmayacağından doğru cevap B seçeneğidir. Ancak iki şart eki üst üste gelirse eş görevli olacakları için araya virgül kullanılır.

CEVAP: B

7. Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla (;) (;) (,) (?) işaretleri getirilmelidir.

CEVAP: B

BİDERS YAYINCILIK

8. Parçada boş bırakılan yerlerin her ikisine de üç nokta getirilmelidir çünkü her iki boşlukta da tamamlanmayan yargılar bulunmaktadır.

CEVAP: D

10. Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla (:) (.) (.) noktalama işaretleri getirilmelidir. İlk yargıdan sonra açıklama yapılacağı için iki nokta (:) diğer boş bırakılan yerlere de yargı tamamlandığı için nokta konulmalıdır.

CEVAP: C

1. Benzer örnekler sıralanacağı için iki nokta E seçeneğine getirilmelidir.

CEVAP: E

2. E seçeneğinde boş bırakılan yere noktalı virgül getirilmelidir. Çünkü eş görevli sözcüklerin karışmasını önlemek ve özneyi diğerleri ile karışmasını önlemek için noktalı virgül getirilmelidir.

CEVAP: E

3. Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla (?) (,) (?) noktalama işaretleri getirilmelidir. İlk yargıdan sonra soru sorulduğundan soru işareti (?) ikinci yargıdan sonra virgül (,) son boşlukta da soru anlamı olduğundan soru işareti (?) getirilmelidir.

CEVAP: C

4. E seçeneğinde görevi verilen noktalama işareti uzun çizgidir. Diğer ifadelerin hepsi ise kısa çizginin (-) kullanıldığı yerlerdendir.

CEVAP: E

5. D seçeneğinde verilen madde ters eğik çizginin bir özelliğidir.

CEVAP: D

6. A seçeneğinde verilen ifade ünlem işaretinin (!) kullanıldığı yerlerdendir. B'deki açıklama eğik çizginin (/), C'deki kısa çizgi (-), D'deki tırnak ('), E'deki denden işaretinin (") görevleridir.

CEVAP: A

8. Numaralı yerlerin tamamına nokta getirilmesi gerekirken III numaralı yere iki nokta getirilmelidir. Çünkü tüm cümlelerde yargı tamamlanmıştır ve nokta getirilmelidir ancak III numaralı cümlede açıklama yapılabacağından iki nokta (:) getirilmelidir.

CEVAP: C

9. D seçeneğinde noktalama yanlışlığı yapılmıştır. Çünkü özel isme gelen yapım ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz.

CEVAP: D

7. Parçada boş bırakılan yerler sırasıyla (:) (.) (,) (.) işaretleri getirilmelidir. İlk bölümde açıklama yapılacağı için iki nokta (:) ikinci ve üçüncü boşluklarda benzer ifadeler verildiği için virgül (,) son boşlukta ise yargı tamamlandığı için nokta (.) konulmalıdır.

CEVAP: B

10. Cevap B seçeneğidir. Ama, fakat, lakin gibi bağlaçlardan önce ya da sonra noktalama işareti kullanılmaz.

CEVAP: B

1. A'da reng- renk, B'de müziğ - müzik, C'de geleceğ - gelecek, E'de yoğurd -yoğurt sözcüklerinde ünsüz yumuşaması varken D seçeneğindeki hiçbir sözcükte ünsüz yumuşaması yoktur.

CEVAP: D

2. E seçeneğinde verilen "makina" sözcüğünün doğru yazımı "makine" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

3. E seçeneğinde verilen "şöför" sözcüğünün yazımı yanlıştır, doğru yazımı "şoför" şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

4. Büyük harfle yapılan kısaltmalara getirilen ekler kısaltmanın son harfine göre getirilir, buna göre E seçeneğindeki ek SSK'nin şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

5. "Ayrılıyor ve sızlamasın" sözcüklerinde "ünlü düşmesi" vardır. "ayır- ve sızı" köklerinden türemiştir sözcüklerdir.

CEVAP: D

6. Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla (:) (:) (,) (?) noktalama işaretleri getirilmelidir.

CEVAP: B

7. C seçeneğinde verilen ifadede anlam karışıklığı olmasın diye kesme işaretiyle ayrılmıştır, diğer seçeneklerin tamamında özel isme gelen çekim eki kesme işaretiyle ayrılmıştır.

CEVAP: C

8. E seçeneğindeki "yükselebilmesi" sözcüğünde ünsüz düşmesi diğer seçeneklerin tamamında ise ünlü düşmesine yer verilmiştir.

CEVAP: E

9. A'da gencecik, B'de güpegündüz, D'de daracık, E'de sapasağlam sözcüklerinde ünlü türemesine yer verilmiştir. C seçeneğinde ise ünlü türemesine örnek verilebilecek bir kullanım yoktur.

CEVAP: C

10. A'da ünsüz yumuşaması, B'de ünlü düşmesi, C'de ünsüz yumuşaması, D'de ünlü türemesi vardır ancak E seçeneğindeki altı çizili sözcükte herhangi bir ses olayı yoktur.

CEVAP: E

13. A seçeneğinde ayraçla gösterilen yerden sonra açıklama yapılacağından iki nokta A seçeneğinde boş bırakılan yere getirilmelidir.

CEVAP: A

14. Cevap D seçeneğidir çünkü "şey" sözcüğü her zaman ayrı yazılır.

CEVAP: D

11. Cevap D seçeneğidir. Çünkü özel isimlerden önce gelen yön isimleri büyük yazılır. Kuzey Afrika şeklinde olmalıdır.

CEVAP: D

12. Verilen boşluklara sırasıyla (,) (:), (.) (,) işaretleri getirilmelidir.

CEVAP: A

15. A seçeneğinde verilen "saç" sözcüğü yumuşamaya aykırılık teşkil etmektedir çünkü yumuşama meydana gelirse sözcüğün anlamı da değişecektir.

CEVAP: A

1. B'de eve sözcüğünde yönelme, C'de toprağa sözcüğünde yönelme, D'de bugünlerde sözcüğünde bulunma, E'de kitaptan sözcüğünde ayrılma hal ekine yer verilmiştir. A seçeneğinde ise herhangi bir hal ekine yer verilmemiştir.

CEVAP: A

2. Cevap A seçeneğidir. Çünkü "orman" sözcüğü topluluk ismidir ve çoğul eki de almıştır.

CEVAP: A

3. A,B,C,D seçeneklerinde altı çizili sözcükler sıfatken E seçeneğindeki altı çizili sözcük isimdir.

CEVAP: E

4. Hal eklerinden hiçbirini almayan sözcükler yalın haldedir. "Evler" sözcüğü çoğul eki almıştır ama hal eklerinden birini almadığı için yalın haldedir. A'da "pikniğe" yönelme, C'de "kafanda" bulunma, D'de "hedefe" sözcüğü yönelme, E'de "köye" sözcüğü yönelme eki almıştır.

CEVAP: B

5. II ve V numaralı cümlelerde çoğul isme yer verilmiştir. I numaralı cümlede gökler, III numaralı cümlede yollar, IV numaralı cümlede dağlar sözcükleri çoğul isimdir.

CEVAP: C

6. A seçeneğinde geçen "kimsenin" sözcüğü yapım eki almadığından ve isim olduğundan doğru cevap A seçeneğidir. B, C, D, E seçeneklerindeki altı çizili sözcükler yapım eki aldıklarında türemiş sözcüklerdir.

CEVAP: A

7. IV numaralı sözcükte iyelik eki vardır. Kuşun (parıltısından) "-sı" eki iyelik ekidir.

CEVAP: D

8. Hindistan ve Afrika özel isim, ölüm soyut isim, buğday cins ve somut isimdir ancak şiiirde çoğul isim örneklendirilmemiştir.

CEVAP: C

9. I numaralı cümlede korku ve II numaralı cümlede sonsuzluk sözcükleri isimdir diğer altı çizili sözcükler ise sıfattır. Bundan dolayı I ve II numaralı sözcüklerin olduğu C seçeneği doğru cevaptır.

CEVAP: C

10. D seçeneğinde bir şeye neye ya da kime ait olduğunu gösteren bir eke yer verilmemiştir. A'da gönlümde, B'de gagası, C'de kırmızısı, E'de ayakları sözcüklerinde iyelik ekine yer verilmiştir.

CEVAP: D

11. A seçeneğinde "ormanlık" sözcüğü topluluk ismidir ama çoğul eki almamıştır. B'de sınıfların, C'de halkların, D'de demetleriyle, E'de sürülerin sözcükleri hem topluluk adıdır hem de çoğul eki almıştır.

CEVAP: A

12. A seçeneğinde verilen "Darı, darı! Hamama girdi kocakarı, dişleri sarı sarı." ikileme isim görevinde kullanılmıştır. B'deki ikileme sıfat, C'deki zarf, D'deki sıfat, E'deki zarf görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: A

13. B seçeneğinde verilen "Barış" sözcüğü normalde özel isim değilken B seçeneğinde özel isim olarak kullanılmıştır.

CEVAP: B

14. A'da sürü, B'de yönetim kurulu, C'de aile, D'de meclis sözcükleri topluluk adıdır ancak E seçeneğinde topluluk adına yer verilmemiştir.

CEVAP: E

15. Gönül bahçesinde, belirtisiz ad tamlaması, kork- u fiilden türemiş ad, sevdası iyelik eki almış ad, sabrı sözcüğü ise ünlüsü düşmüş ada örnektir ancak zincirleme isim tamlamasına yer verilmemiştir.

CEVAP: E

1. A seçeneğinde altı çizili sözcük fiili nitelediği için zarf, diğerleri ise ya ismi nitelemiş yahut da belirtmiş oldukları için sıfattır, bundan dolayı doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

2. Soru isme sorulduğundan cevap A seçeneğidir. Çünkü soru anlamının sıfatla sağlandığı cümlelerde soru isme sorulur.

CEVAP: A

3. İki belirtme sıfatıyken ayrı ise niteleme sıfatıdır. İkisi de yer ismini nitelediğinden ya da belirttiğinden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

4. B seçeneğinde geçen "Kadının evi dışarıdan bakınca tertemiz görünüyordu." cümlede pekiştirilmiş sözcük fiili nitelediğinden zarf (belirteç) olarak kullanılmıştır. Diğer pekiştirilmiş sözcüklerin tamamı ise ismi nitelediğinden sıfat (ön ad) olarak kullanılmıştır.

CEVAP: B

5. A, B, C, D seçeneklerinde soru anlamı olan sözcükler isme sorulduğundan soru sıfatıyken E seçeneğindeki soru anlamı olan sözcük ismin yerini tuttuğundan soru zamiridir.

CEVAP: E

6. A'da irili ufaklı, B'de hafiften, C'de hasta, D'de hırçın sözcükleri niteleme sıfatıyken E seçeneğinde niteleme sıfatına yer verilmemiştir.

CEVAP: E

7. Sağlıklı sözcüğü niteleme sıfatı, bir sözcüğü belgisiz sıfat, hangi sözcüğü ise soru sıfatıdır.

CEVAP: C

8. Cevap D seçeneğidir çünkü "kendi" sözcüğü dönüşlülük zamiridir, diğer altı çizili sözcükler ise belirtme sıfatıdır.

CEVAP: D

9. Niteleme sıfatları, çekim eki alarak veya almadan, niteledikleri ismin yerine geçecek şekilde kullanılabilir. Bu sözcüklere "adlaşmış sıfat" denir. A'de durakta bekleyenler derken bekleyen insanlar anlamında, B'de gülü seven insan anlamında, C'de Akıllı insanlar anlamında, D'de bozuk makineleri anlamında adlaşmış sıfata yer verilmiştir. E seçeneğinde ise adlaşmış sıfata yer verilmemiştir.

CEVAP: E

10. B,C,D,E seçeneklerinde altı çizili sözcükler isimden önce gelip ismi niteledikleri ya da belirttikleri için sıfattır. Ancak A seçeneğindeki altı çizili sözcük isim görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: A

11. Sıcak sözcüğü hem içecekleri hem de yemekleri nitelediği için aynı isim birden fazla sözcüğün sıfatı olarak kullanılmıştır. Bundan dolayı doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

12. Öncelikle sıfatın olduğu her yerde sıfat tamlamasının olacağını da bilmeliyiz. A'da sevimli ihtiyarlar, B'de çalışan bir çocuk, C'de yeni aldığı cep telefonu, D'de yeni belediye başkanı ve genç birisiydi ifadeleri sıfat tamlaması oluşturmuştur. E seçeneğinde ise sıfat tamlamasına yer verilmiş olamaz çünkü sıfat yoktur.

CEVAP: E

13. A ve B'de bir, D'de kimi, E'de hiçbir sözcükleri belgisiz sıfattır. C seçeneğinde ise kimi sözcüğü belgisiz zamiridir çünkü ismi nitelememiş, ismin yerini tutmuştur.

CEVAP: C

14. B seçeneğindeki daracık sözcüğü yol isminden önce gelip onu nitelemiştir aynı zamanda küçültme anlamı da vardır, bundan dolayı küçültme sıfatıdır. Diğer seçeneklerdeki kedici, ağaççık, odacık, zavalıcılık gibi kelimelerde küçültme anlamı olsa da sıfat değildir.

CEVAP: B

15. Cevap A seçeneğidir çünkü iki kapı -lı han ifadesinde birleşik sıfata yer verilmiştir.

CEVAP: A

1. A'da bana , sana; B'de birkaçımız, C'de bazıları, D'de hangisini sözcüğü zamirdir. E seçeneğinde ise zami-re yer verilmemiştir.

CEVAP: E

2. "Kendi" sözcüğü dönüşlülük zamiridir bunun dışında dönüşlülük zamiri olmadığından doğru, cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

3. E seçeneğindeki O sözcüğü sıfat, herkes sözcüğü ise belgisiz zamirdir. A'da onun, B'de beni, C'de sana, D'de beni sözcükleri kişi zamiridir.

CEVAP: E

4. İlgili zamiri olan "ki" ve iyelik eki aynı zamanda ek halindeki zamirdir. A, B, C, E seçeneklerinde iyelik ekine yer verilmiştir, iyelik eki ek halindeki zamirdir. D seçeneğinde ise ne ilgili zamiri olan ki ne de iyelik zaminerine yer verilmediğinden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

5. Bunları: işaret zamiri, oraya: işaret zamiri (yer bildiren işaret zamiri) ben: kişi zamiri, kendim: dönüşlülük zamiri. D seçeneğinde kendi sözcüğü pekiştirme görevinde kullanılmış. Kendi sözcüğü herhangi bir kişi zamiriyle birlikte kullanılabilir. Cümleye pekiştirme anlamı katar.

CEVAP: D

6. A seçeneğinde zarfla (nasıl), B ve C seçeneklerinde soru edatıyla, E seçeneğinde ne sözcüğü niçin anlamında zarf görevinde kullanılmıştır. D seçeneğinde ise nereye sözcüğü zamirdir.

CEVAP: D

7. Soruda soru zamiri sorulmaktadır, bu da C seçeneğinde verilmiştir. Çünkü nereden sözcüğü ismin yerini tutmuştur.

CEVAP: C

8. Bunu zamiri, "Bu olay yüzünden hayata küsmüştü" cümlesinin yerini tuttuğundan doğru cevap A'dır.

CEVAP: A

9. *kime* soru sözcüğü ismin yerini tuttuğu için doğru cevap E'dir.

CEVAP: E

10. D seçeneğinde geçen "Kendi arkadaşlarınıza başkalarından daha az güveniyorsunuz." cümlede "başkalarından" sözcüğü belgisiz zamiridir.

CEVAP: D

11. B seçeneğindeki resimlerim sözcüğünde iyelik eki, seninkilerden sözcüğünde de ilgi eki kullanılmıştır.

CEVAP: B

12. A'da herkes, B'de birçoğunu, D'de herkes, E'de bazılarının sözcükleri belgisiz zamirdir, C'de ise hiçbir sözcüğü sıfat olarak kullanılmıştır.

CEVAP: C

13. İyelik eki aynı zamanda iyelik zamiridir bundan hareketle A'da hesabımızı, B'de adresinizi, C'de bakışlarının, D'de düşüncesi ve sınavını sözcüklerinde iyelik eki kullanılmıştır. E seçeneğinde ise iyelik eki ya da ilgi zamiri olan ki'ye yer verilmemiştir.

CEVAP: E

14. B seçeneğinde ben ve kendi zamirleri bir arada kullanıldığından anlam pekişmiştir. Dönüşlülük zamiri ve kişi zamirinin aynı cümlede kullanılması anlamı pekiştirir.

CEVAP: B

15. B seçeneğinde hepsi belgisiz zamir, kendi sözcüğü ise dönüşlülük zamiri olduğundan doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

1. B seçeneğinde soğuk sözcüğü, davranıyordu fiilini nitelediği için zarf olur, bu yüzen doğru cevap B seçeneğidir. Diğer seçeneklerdeki "soğuk" sözcükleri ise ismi nitelediğinden sıfat olarak kullanılmıştır.

CEVAP: B

2. E seçeneğinde geçen pırı pırıl sözcüğü herhangi bir fiili nitelemediğinden zarf olamaz ayrıca yüklem görevinde kullanıldığından isimdir.

CEVAP: E

3. A'da iki saate kadar, B'de yaz aylarında, C'de geçen ders, D'de bir zamanlar zaman zarfı olarak kullanılmıştır, E seçeneğinde ise zaman zarfına yer verilmiştir.

CEVAP: E

4. A'da koşarak, B'de böyle, C'de usul usul, D'de hızla durum zarfıdır. Ancak E seçeneğinde durum zarfına değil zaman zarfına yer verilmiştir.

CEVAP: E

5. A'da az önce, B'de artık, D'de yazın, E'de bu akşam sözcükleri zaman zarfıdır C'de zaman zarfına yer verilmemiştir, C'deki bata çıka ise durum zarfıdır.

CEVAP: C

6. I'de içeri, II'de dışarı, III'te beri, IV'te geri sözcükleri yer - yön zarfıdır. Ancak V numaralı cümlede yer - yön zarfına yer verilmemiştir.

CEVAP: E

7. A'da pek, B'de fazla, C'de biraz, E'de az sözcükleri azlık - çokluk zarfına örnektir. D seçeneğinde verilen aşağı sözcüğü ise yer - yön zarfına örnektir.

CEVAP: D

8. D seçeneğinde soru sözcüğü doğrudan isme sorulduğundan soru anlamı sıfatla sağlanmıştır, diğer seçeneklerde ise soru anlamı olan sözcük fiil ya da fiilimsiye sorulmuştur.

CEVAP: D

9. A'da en, B'de daha çok, D'de en, E'de pek az sözcükleri derecelendirme zarfı olarak kullanılmıştır. C seçeneğinde ise derecelendirme zarfı olabilecek bir sözcüğe yer verilmemiştir.

CEVAP: C

10. Eylemleri soru yoluyla belirten sözcüklere soru zarfı denir. C seçeneğinde soru anlamı olan (nasıl) sözcüğü fiile sorulmuştur.

CEVAP: C

11. C seçeneğindeki pekiştirilmiş sözcük olan "bambaşka" sözcüğü fiilden önce gelip onu nitelediğinden durum zarfı olarak kullanılmıştır. A,B,D,E seçeneklerindeki pekiştirilmiş sözcükler ise sıfat olarak kullanılmıştır.

CEVAP: C

12. A,B,C,E seçeneklerindeki altı çizili sözcükler ismi nitelediğinden sıfat görevinde kullanılmışken D seçeneğindeki altı çizili sözcük ise fiili nitelediğinden zarf görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: D

13. A, B, C, E seçeneklerinde altı çizili sözcükler fiil ya da fiilimsiyi nitelediğinden zarftır. D seçeneğinde altı çizilen sözcük ise isim görevinde kullanılmıştır. Çünkü isim çekim eki almıştır.

CEVAP: D

14. B seçeneğinde "yavaş yavaş" ikilemesi tükeniyorduk fiilinden önce gelip onu nitelediği için zarf olarak kullanılmıştır. Diğer seçeneklerdeki ikilemeler ise sıfat görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: B

15. Altı çizili bölüm fiili nitelediğinden durum zarfı görevinde kullanılmıştır. Aynı durum A seçeneğinde de geçerlidir. Güzelce sözcüğü de durum zarfı olarak kullanıldığından doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

1. A'da elma ağacı, B'de okul çantası, C'de yaşama servisi, D'de geçim kaynağı belirtisiz isim tamlamasıdır. Ancak E seçeneğinde verilen arabanın kapısı ifadesi ise belirtili isim tamlamasına örnektir.

CEVAP: E

2. A'da caddenin yolu, B'de kasabanın sokakları, C'de sanatın değeri, D'de yolculuğun başı belirtili isim tamlamasıdır. E seçeneğinde verilen resim sergileri ve sanat etkinliği ise belirtisiz isim tamlamasına örnektir.

CEVAP: E

3. I'de ceviz ağacının dalları, II'de deniz kenarının sesizliği, III'te şehrin ulaşım sorunu, IV'te sanatçının yorum gücü ifadeleri zincirleme isim tamlamasıdır. V numaralı cümlede ise herhangi bir zincirleme isim tamlamasına yer verilmemiştir.

CEVAP: E

4. Cehennem'in adı ifadesi belirtili isim tamlamasıdır, araya sıfat olan öbür sözcüğü girmiştir.

CEVAP: A

5. *küf yeşili* sözcüğü belirtisiz isim tamlamasıdır ve manto sözcüğünün sıfatı olarak kullanıldığından doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

6. A'da apaydınlık bir gelecek, B kocaman dükkan, C'de gelen misafirler ve şu masa, E'de sımsıcak bir atmosfer ifadesi sıfat tamlamasıdır. Ancak D seçeneğinde sıfat tamlamasına yer verilmemiştir.

CEVAP: D

7. A'da adamın biri, B'de çocukların neşesi, D'de duygu ve düşüncelerin ifadesi, E'de parkların bakımı, belediye'nin görevleri belirtili isim tamlamasıdır ancak C seçeneğinde belirtili isim tamlamasına yer verilmemiştir.

CEVAP: C

8. Atın yeleleri ifadesi şeklinde olması gerekmektedir ancak yeleleri atın şeklinde verilmiştir bundan dolayı doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

9. A seçeneğinde geçen “Şu ana kadar birçok şiiri ödüle layık görüldü.” (onun) şiiri şeklinde olduğundan tamlayanı düşmüş isim tamlamasına A seçeneğinde yer verilmiştir.

CEVAP: A

10. B seçeneğinde “Şunun şurasında” ifadesi belirtili isim tamlamasıdır ve her iki sözcük de zamirden oluşmaktadır.

CEVAP: B

11. Buraların sıcak ve temiz havası ifadesinde hava isim, buraların, sıcak, temiz sözcükleri sıfat olduğundan doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

12. “Kış gecelerinin sessizliği” ifadesi zincirleme isim tamlaması olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

13. A seçeneğinde geçen “sabahın saatinde” ifadesi belirtili isim tamlamasıdır sadece araya “erken” sıfatı girmiştir.

CEVAP: A

14. D seçeneğinde verilen “bunların çoğu” belirtili isim tamlaması, “onuncu yüzyıl” sıfat tamlamasıdır.

CEVAP: D

15. Uçağımızın kalkış saati ifadesi zincirleme isim tamlamasıdır. Bundan dolayı doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

1. A'da -a kadar, B'de -için, C'-üzere, D'de yalnız sözcükleri edattır ancak E seçeneğinde edata yer verilmiştir ayrıca E seçeneğindeki "-de/-da" ekleri bağlaçtır.

CEVAP: E

2. D seçeneğindeki "Onu bu kötü durumdan bir sen kurtarabilirsin." "bir" sözcüğü yalnızca anlamında kullanıldığı için edattır.

CEVAP: D

3. B seçeneğinde geçen "-den beri" ifadesi edat, "ne ... ne" ifadesi ise bağlaçtır.

CEVAP: B

4. Ama bağlaç yaşlı ve sağlıklı sıfatlarını birbirine bağladığından doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

5. A seçeneğindeki ama bağlaç cümlelerin anlamını artırdığından pekiştirme görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: A

6. E seçeneğinde geçen "yalnız" sözcüğü sadece anlamında kullanıldığından edattır.

CEVAP: E

7. B'de "-e dek", C'de "-a doğru", D'de "ile", E'de "-ile" sözcükleri edattır. A seçeneğinde ise edata yer verilmemiştir.

CEVAP: A

8. "Bu kitap tam bana göreydi aslında." cümlesinde "-a göre" edattır ve ek eylem olarak yüklem olmuştur.

CEVAP: B

9. A' da ile edat, B' de de bağlaç, C'de -e göre, edat E'de de bağlaç olarak kullanılmıştır. D seçeneğinde ise edat ya da bağlaç kullanılmamıştır.

CEVAP: D

10. "Ne burada yaşayanlar ne de yeni taşınacak olanlar olanları biliyor." cümlesinde "ne...ne" bağlacı cümleleri birbirine bağlamamıştır.

CEVAP: C

11. Yalnız sözcüğü sadece anlamında kullanılırsa edat olur, farklı yargıları bağlarsa da bağlaç olur. E seçeneğinde her iki durumu da örneklendirilmiştir.

CEVAP: E

12. Ünlem cümlesi; hayret, kızgınlık, şaşkınlık, üzüntü, sevinç, korku, coşku, telaş, sevgi gibi duyguları kuvvetli bir şekilde ifade etmek için kullanılan cümlelerdir. E seçeneğinde herhangi bir duygu olmadığından ünlem cümlesi değildir.

CEVAP: E

13. B seçeneğinde geçen cümlede "Arkadaşlar arasında ki bu küskünlük ancak senin çabalarıyla giderilebilir." "Ancak" sözcüğü "yalnızca" anlamında kullanıldığı için edattır.

CEVAP: B

14. "Nobel ödüllü sanatçımızın son romanını ben de okudum." cümlesinde "de" bağlacı başkaları gibi ben de okudum anlamında kullanıldığından "eşitlik, gibilik" anlamı vardır.

CEVAP: C

15. "Elimdeki işi bitirdim mi hemen tatile çıkarım." cümlede "mi" soru edatı cümleye koşul anlamı katmıştır. Çünkü bağlacın kattığı anlam işim biterse tatile çıkarım, yargısıdır.

CEVAP: A

1. I. ve III. cümlelerdeki altı çizili sözcükler sıfattır. Yani tür bakımından aynıdır. II. sözcük isim, IV. sözcük zarf, V. sözcük ise edat olarak kullanılmıştır.

CEVAP: B

2. I. ve III. cümlelerde zincirleme isim tamlaması, IV. cümlede belirtili isim tamlaması, V. cümlede ise belirtisiz isim tamlamasına yer verilmiştir.

CEVAP: A

3. Ayrılma hali eki “-dan” ekidir. Arkasından sözcüğünde “-dan” eki kullanılmıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

4. IV numaralı cümlede “21 çeşit balık”, V numaralı cümlede ise “göçmen kuşlar” ifadesi sıfat tamlaması olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

5. “Türkiye” özel isim, “her türkü” belirtme sıfatı, “sen” kişi zamiri, “ki” bağlaç olarak kullanılmıştır. Ancak verilen cümlede durum zarfına yer verilmemiştir.

CEVAP: E

6. “Çaresiz dönüyorum” ifadesinde “çaresiz” sözcüğü durum zarfı, “sana” kişi zamiri, “sıkıntılar içinde” isim tamlaması, “ama” bağlaç olarak kullanılmıştır lakin belgisiz sıfata yer verilmediğinden doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

7. “Emel gurbetinin yolu” zincirleme isim tamlaması, “daima uzar” ifadesinde “daima” zarf olarak kullanılmıştır. “Bir yerde derken bir”, belgisiz sıfattır. Yollar, menzile vb. sözcüklerde basit isim olarak kullanılmıştır ancak işaret zamirine yer verilmemiştir.

CEVAP: B

8. Kuşkonmaz birleşik isim, (benim) gönlüm derken tamlayanı düşmüş isim tamlaması, gönlüm soyut isim, saksıda ve saksıya derken birden fazla durum ekine yer verilmiştir ancak sayı sıfatına yer verilmediğinden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

9. I numaralı cümlede bir aralık sıfat tamlaması, II numaralı cümlede ateş küreği isim tamlamasıdır ve eline geçirdiği sıfatıyla nitelenmiştir. III numaralı cümlede hemen sözcüğü yüklemi zaman yönünden tamamlamıştır. V numaralı cümlede kadının darbelemine sözcüğü belirtili isim tamlamasıdır. Zalim ve şiddetli sözcükleri tamlayan ve tamlananın sıfatlarıdır.

CEVAP: D

10. Ne biçim korla tutuştu derken soru sıfatı, o gözler ve bu yanardağ ifadesi işaret sıfatı, kendini dönüşlülük zamiri, yanardağ birleşik sözcük olarak kullanılmıştır ancak belirtisiz isim tamlamasına yer verilmemiştir.

CEVAP: E

11. A'da eski tadı, C'de bu kitaptaki ve bütün soruları, D'de okuduğu her romanın ve o eser, E'de denizden esen meltem ifadelerinde sıfata yer verilmiştir ancak B seçeneğinde sıfata yer verilmemiştir.

CEVAP: B

12. B seçeneğinde "sabah vakti" isim tamlamasıdır ve cümlede "zarf" görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: B

13. Dişerlimiz isim, döküldü fiil, da bağlaç, önce zarf olarak kullanılmıştır. Ancak verilen dizelerde sıfata yer verilmemiştir.

CEVAP: D

14. Verilen dizelerdeki altı çizili sözcüklerin türü sırasıyla A seçeneğinde 'Sıfat – isim – zarf – zamir' şeklinde verilmiştir.

CEVAP: A

15. II numaralı dizede geçen ifadede hangi resim derken hangi sözcüğü isimden önce gelip onu nitelediği için sıfat, V numaralı cümlede de bu güler yüzlü adam ifadesinde bu sözcüğü devamındaki ismi nitelediği için sıfat olarak kullanılmıştır. Bundan dolayı II ve V numaralı cümlelerdeki altı çizili sözcükler sıfat olarak kullanıldığından doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

1. A ve B'de bilinen geçmiş zaman, C ve E'de duyulan geçmiş zaman yani bu dört seçenekte haber kipleriyle çekimlenmiştir cümleler D seçeneğinde ise gereklilik yani dilek kipiyle çekimlendiğinden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

2. Zaman / Kip kayması: Fiil çekimlerinde kullanılan kip ve zaman ekleri her zaman kendi anlamlarında kullanılmaz. Bu ekler birbirlerinin yerlerine de geçebilir. Elbette bu, cümlelerin anlamıyla ilgilidir. Kısaca, cümlede yüklem çekimlendiği kip veya zamanla işin yapıldığı kip veya zamanın farklı olmasına anlam kayması denir.

"O daha üç yaşındayken babasını kaybediyor." cümlesinde fiil şimdiki zamanla çekimlenmiş, iş geçmiş zamanda olmuş. Bundan dolayı A seçeneğinde kip / zaman kaymasına yer verilmiştir.

CEVAP: A

3. Çekimli fiili; "Kip ve şahıs eki almış fiil" olarak tanımlamak mümkündür. Daha ayrıntılı bir tanımla, "bir fiilin, yargı bildirmek amacıyla zaman / dilek kiplerinden birini alıp bir şahsı gösterebildiği fiiller" olarak tanım yapabiliriz. İki tanımda da ortak olan, fiilin "kip + şahıs" eklerini almasıdır. Kip ekleri, "-yor, -du, -ecek, -miş, -ar" gibi zaman ifade eden veya "-meli, -se, -e" gibi dilek anlamı ifade eden eklerdir. Şahıs ekleri ise, "yaptı-m, gördü-nüz, geliyor-lar" gibi kelimelerde görülen "-m, -nüz, -lar" gibi işi kimin yaptığını belirten eklerdir.

Özetle çekimli fiil diyebilmemiz için öncelikle yargıyı bildiren ifadenin fiil olması gerekir. D seçeneğinde verilen "Edebiyat Otağı dergisi; bir kültür ve edebiyat dergisidir." cümlede yargıyı bildiren ifade "bir kültür ve edebiyat dergisidir." şeklinde yani fiil olmadığından çekimli bir eylem olması da söz konusu değildir.

CEVAP: D

4. "Aslı, şu anda bilgisayarında bir araştırma yapıyor." cümlesinde Aslı içinde bulunduğumuz zamanda araştırma yaptığı için doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

5. "Eleştirmenlerin, yazarlarla ilgili ön yargısız yazılar yazmaları, edebiyatın gelecek kuşaklara aktarılmasında tek unsurdur." cümlede yüklem "tek unsurdur" sözcüğü olduğundan unsur sözcüğü de isim soylu bir sözcük olduğundan "dır" ek fiilini alarak yüklem görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: E

6. "Bilemezsin, tutuyorum, büyüyor, bilemezsin, ısıtıyorum" şeklinde olmak üzere 5 tane çekimli fiile yer verilmiştir.

CEVAP: C

7. "Canım arkadaşım, bana hiçbir zaman yalan söylemez." yargıda arkadaşının hiçbir zaman yalan söylemediği yargısı olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

8. C seçeneğinde dilek kipi diğer seçeneklerde ise haber kipine yer verilmiştir.

CEVAP: C

9. Verilen cümle Bilinen geçmiş zamanın, 1. tekil kişiyle çekimlenmiştir. (Ben) öze - di - m.

CEVAP: A

10. E seçeneğinde verilen cümlelerin yüklemi "güzeldi" sözcüğü yani isim olduğundan çekimli fiil olamaz.

CEVAP: E

11. "Çiçeğin kırılmış saksısını değiştirin." yargıda yüklem emir kipiyle çekimlendiğinden doğru cevap D seçeneğidir çünkü emir kipi dilek / tasarlama kiplerindendir.

CEVAP: D

12. "Geçti, anlarım, yaptım, koştum, harcadım, ağlarım, istemem" şeklinde 7 tane haber kipiyle çekimlenmiş sözcük vardır.

CEVAP: D

13. "Keşke bu akşam buraya gelse." cümlede dilek istek anlamı vardır haber kiplerinden biriyle çekimlenmediğinden yüklemde zaman anlamı olamaz ondan dolayı doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

14. "Şimdi de içeride telefonla konuşuyor." cümlede eylemin şimdi yapıldığı anlamı olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

15. C seçeneğinde yargı haber kipiyle çekimlenmiş; Diğer seçeneklerde ise dilek / tasarlama kiplerine yer verilmiştir.

CEVAP: C

1. Ek - eylemin olumsuzu “değil” ilgeciyle yapılır. Bundan hareketle D seçeneğinde verilen “Güneş soluktu ama ısıtmıyor değildi.” cümlesinde ek - fiilin olumsuzuna da yer verilmiştir.

CEVAP: D

2. A’da limandır, B’de dönüm noktasındayım, C’de sesleriymiş, D’de değildir ek fiillerine yer verilmiştir ancak E seçeneğinde ek - fiile yer verilmemiştir.

CEVAP: E

3. “Oraya gitmeme sebep olan sendin.” yargısında sen zamiri ek - eylem olarak yüklem olmuştur bundan dolayı cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

4. “O, kimseye zararı dokunmayan oldukça iyi bir insan.” cümlesindeki yargı insan (dır) şeklinde olacağından doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

5. Cevap C seçeneğidir. Çünkü şimdiki zaman eki “-yor” ve ek - fiilin hikayesi olan “-dır” C seçeneğinde üst üste kullanılmıştır. “biliyor muydun” şeklinde.

CEVAP: C

6. “Cebindeki parayı eczacıya bozdurdu.” cümlesinde boz - dur -du şeklinde verilen fiilde tek bir kip eki vardır, o da bilinen geçmiş zamandır yani ek fiile yer verilmemiştir.

CEVAP: D

7. Ek - eylemin iki temel görevi vardır. Birincisi: Fiile gelerek onu birleşik zamanlı eylem yapmak. İkincisi ise isme gelerek onu cümlede yüklem yapmak. A,B,D,E seçeneklerinde ek - eylem fiile gelip onu birleşik zamanlı eylem yaparken C seçeneğinde isme gelerek onu cümlede yüklem yapmıştır.

CEVAP: C

8. D seçeneğinde “çalışıyordu” ifadesinde ek eylem fiile gelmiş ve birleşik zamanlı yapmıştır “öğrenciydi” ifadesinde ise ek - eylem isme gelerek onu cümlede yüklem yapma görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: D

9. B seçeneğinde verilen “Yapılan toplantıda her üye söz hakkı verilecekti.” cümledeki yükleme baktığımızda “verilecekti” yargısı birleşik çekimlidir çünkü veril- ecek -ti gelecek zaman kip eki üzerine “-dı” ek eylemi gelmiştir. Bu da yargının birleşik zamanın hikayesi şeklinde çekimlenmesine neden olmuştur.

CEVAP: B

10. C seçeneğinde verilen yargıda ek - eylem, ismi yüklem yapma görevinde kullanılmışken diğer seçeneklerde ise fiile gelerek onu birleşik zaman yapmıştır. Bundan dolayı III numaralı cümle yani C seçeneği doğru cevap olacaktır.

CEVAP: C

11. I numaralı cümlede verilen “Kız büyüyünce yılandan korkmayacakmış.” cümlede “korkmayacakmış” ifadesinde ek - eyleme yer verilmiştir. Eylem gelecek zamanın rivayeti şeklinde çekimlenmiştir.

CEVAP: A

12. B seçeneğinde verilen “çekmiyordu” yargısı şimdiki zamanın hikayesi şeklinde çekimlendiğinden birleşik zaman oluşturmıştır.

CEVAP: B

13. “Ömrümde ilk kez görebildiğim bir sabahtı.” cümlede “sabah” ismi “idi” ek - eylemini alarak yüklem olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

14. A seçeneğinde “şendi” derken ek - eylem isme gelip onu yüklem yapmış, “gülerdi” derken de ek eylem fiile gelerek onu birleşik zamanlı eylem yapmıştır.

CEVAP: A

15. I numaralı cümlede deniz kenarı (dır) şeklinde ifadenin ek - eylem alması gerekirken almamıştır.

CEVAP: A

1. A'da "inanabilir miyim" B'de "uyuyakalmışım" C'de "anlatıverdi" D'de "hapsolmuştu" fiilleri birleşik fiil iken E seçeneğinde geçen "hazırlanmalılar" fiili türemiş bir fiildir bundan dolayı doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

2. A'da yazıvermiş, B'de atlatamayız, C'de düzenleyemedi, D'de görebildik fiilleri kurallı birleşik fiilken E'de geçen hissediyordu fiili ise yardımcı eylemle oluşmuş birleşik fiil olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

3. B seçeneğinde verilen "Zamanın ruhunu insan bazen kaçıracak" ifadesinde "kaçırabiliyor" ifadesi "ebil-" yeterlilik fiilini aldığından kurallı birleşik bir fiildir.

CEVAP: B

4. Yara almak ve tedirgin olmak fiilleri birleşik eylemdir bundan dolayı doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

5. Verilen seçeneklerde yüklemelerin kökünün türüne bakacak olursak A'da git-, B'de sev -, C'de al-, D'de git-, E seçeneğinde taze sözcüğü isimdir diğer sözcüklerin tamamı fiil olduğu için doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

6. A'da çağırılmış, B'de anlatmış, C'de açıklanacakmış, D'de bastırıldı fiilleri türemiştir. E seçeneğinde ise türemiş fiile yer verilmemiştir.

CEVAP: E

7. II numaralı cümlede "ağzının suyu akıyordu." ve III numaralı cümlede geçen "gözünden düşürdü." fiilleri anlamca kaynaşmış birleşik fiildir.

CEVAP: B

8. A'da alay et-, B'de paramparça et-, C'de düşürdü, E'de dalga geçer fiilleri birleşik eylemdir ancak D seçeneğinde birleşik eyleme yer verilmemiştir.

CEVAP: D

9. C seçeneğinde verilen yüklem “devam ettirdi.” şeklinde birleşik fiildir.

CEVAP: C

10. Yardımcı fiil veya yardımcı eylem, isim soylu sözcüklerin ve bazen de fiilimsilerin (eylemsilerin) ardından gelerek bileşik fiil oluşturan sözcük. Türkçedeki başlıca yardımcı fiiller etmek, eylemek, olmak, kılmak ve yapmaktır. A’da pişman olmak, B’de hissedildi, C’de fark ettim, E’de kabul etti yardımcı eylemlerine yer verilmiştir ancak D seçeneğinde yardımcı eylemle oluşturulmuş birleşik fiile yer verilmemiştir. D seçeneğinde geçen “alabilirsiniz” fiili yeterlilik fiiliyle oluşturulmuş kurallı birleşik bir fiildir.

CEVAP: D

11. Cevap D seçeneğidir çünkü bu cümlede verilen “Bahçedeki mahkumun prangaları şıkırdıyor.” yargıda “şıkırdıyor” ifadesi yüklemidir ve yansıma bir sözcüktür.

CEVAP: D

12. B seçeneğinde verilen “Konağın yaşlı bahçivani, anlatılan her şeyi gülüverirdi.” cümlede “gülüverirdi” fiili geniş zamanın hikayesinin tezlik fiili şeklinde çekimlenmiştir. Çünkü “- iver” tezlik fiilidir, “-idi” ek eylemin hikayesi ve “-ar/-er” de geniş zaman ekidir.

CEVAP: B

13. “Dedikoduyla kimin çıkardığını öğreniyordum.” Yaklaşma eylemi “eyazmak”tır ve bu da C seçeneğinde “öğreniyordum” şeklinde verilmiştir.

CEVAP: C

14. I ve V numaralı cümleler dışındaki cümlelerde deyim şeklinde birleşik eylem yer verilmiştir. II’de “yanıp tutuşmak”, III’de “gözlerinin önüne gelmek”, IV’de “içimizden onu görmek geçer”.

CEVAP: C

15. C seçeneğinde verilen “anlayamazdı” yüklemi an- la- y- abil – di şeklinde olduğundan birleşik çekimli, aynı zamanda an-la şeklinde yapım eki aldığından yapısına göre de birleşik yapı bir fiil olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

1. A'da yazmak, B'de gelmeyi, C'de başlayışı, D'de oluşunu, sarılışını sözcükleri isim - fiildir ancak E seçeneğinde isim - fiile yer verilmemiştir. Ayrıca E seçeneğinde verilen çalışan sözcüğü sıfat - fiildir.

CEVAP: E

2. A'da sevilesi, C'de koşar, D'de görünmez, E'de aşımaz sözcükleri sıfat - fiildir ancak B seçeneğinde sıfat-fiile yer verilmemiştir. B'de gülüşü sözcüğü isim-fiildir.

CEVAP: B

3. I'de geleli, II'de kuralı, III'te görünmeden, IV'te kapamadan sözcükleri zarf - fiildir ancak V numaralı cümlede zarf - fiile yer verilmemiştir sadece V'te gelecek fiili sıfat - fiildir bundan dolayı doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

4. A'da tanıdık, B'de bilindik, D'de unutup, E'de biriktirip sözcükleri fiilimsidir ancak C'de fiilimsiye yer verilmemiştir.

CEVAP: C

5. A'da döner dönmez zarf - fiil, B'de temizlenmiş sıfat - fiil, C'de yürümeye isim - fiil, E'de ödeyemediği isim - fiil'dir ancak D seçeneğinde altı çizili sözcük fiilimsi değildir.

CEVAP: D

6. Fiilimsiler, artık isim kabul edildiklerinden fiil çekimlerini alamazlar.

CEVAP: E

7. A'da öpülesi, B'de dönerken, C'de bırakılınca E'de dinleyip sözcükleri fiilimsidir. D'de fiilimsiye yer verilmemiştir.

CEVAP: D

8. D seçeneğinde verilen "Ders çalışırken sessiz bir ortam oluşturmalsınız." oluşturmalsınız fiiline ne zaman sorusu sorulunca "ders çalışırken" cevap verir, diğer seçeneklerde ise fiile sorulan nasıl sorusuna cevap verir.

CEVAP: D

9. I'de düşen sıfat - fiil, II'de verdiğim sıfat - fiil, IV'te yarmak isim - fiil, V'te edene sıfat - fiildir. III numaralı cümlede ise fiilimsiye yer verilmemiştir.

CEVAP: C

12. A'da doğan, B'de sevdiğiniz, D'de sevdiklerinizi, E'de koktuğunu sıfat - fiillerine yer verilmiştir. C'de ise herhangi bir sıfat - fiile yer verilmemiştir.

CEVAP: C

10. Yaslandığım sözcüğü sıfat - fiildir. *Tanıdığım* sözcüğü sıfat - fiil olduğundan cevap B'dir.

CEVAP: B

13. B seçeneğinde verilen "Söylediklerime neden kulak vermiyorsun?" söylediğim sözlerle anlamında olduğundan B seçeneğinde adlaştırmış sıfata yer verilmiştir.

CEVAP: B

14. Gezip, zarf - fiil, olanların sıfat - fiil, gelince zarf - fiil, çizmelerine isim - fiil olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

11. III numaralı cümlede gelen sözcüğü sıfat - fiil, paylaşabileceği sıfat - fiil, ayırması isim - fiil, olarak zarf - fiil olduğundan üç fiilimsiye de yer verildiğinden cevap C'dir.

CEVAP: C

15. "Yollar uzayıp gidiyor bozkırlarda
Ben sessiz sedasız bir yolcu"
dizelerinde uzayıp sözcüğü zarf - fiil olarak kullanılmıştır.

CEVAP: C

1. E seçeneğinde “Çalışmanızın karşılığını mutlaka görürsünüz.” cümlesinde yüklem “görürsünüz” sözcüğü geniş zamanla yani haber kipiyle çekimlenmiştir.

CEVAP: E

2. D seçeneğinde verilen “Garanti belgesi varsa bozulan televizyonu değiştirsinler.” cümlede “değiştirsinler” yüklemi emir kipinde çekimlenmiştir.

CEVAP: D

3. Yürüyor ve anlatıyordu fiilleri çekimlidir, bundan dolayı doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

4. A’da gelen sıfat - fiil, B’de durmadan zarf - fiil ve yanan sıfat - fiil, C’de çıkan sıfat - fiil, D’de gitmek isim - fiiline yer verilmiştir. Ancak E seçeneğinde herhangi bir fiilimsiye yer verilmemiştir.

CEVAP: E

5. B seçeneğinde verilen “O kötü günleri bir daha hatırlamak istemiyordu.” cümlesinde “istemiyordu” sözcüğü şimdiki zamanın hikayesiyle çekimlenmiştir yani ek eyleme yer verilmiştir.

CEVAP: B

6. E seçeneğine baktığımızda cümlenin yüklemi “görmek” sözcüğü yani fiilimsi olduğundan son hali isim olduğu için çekimli eylem olamaz.

CEVAP: E

7. Çalışırken zarf - fiil, açılmasını ise isim - fiil olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

8. A’da bırakmadık fiiliyle bilinen geçmiş zaman, B’de kalmadı fiiliyle bilinen geçmiş zaman, D’de geleceğiz fiiliyle gelecek zaman, E’de üzümüş fiiliyle duyulan geçmiş zaman kavramları vurgulanmıştır ancak C seçeneğinde çıkmalsınız fiiliyle zaman kavramı vurgulanamaz çünkü dilek / tasarlama kiplerinden olan gereklilik kipinde zaman kavramı vurgulanmış olamaz.

CEVAP: C

9. A seçeneğinde kip eki üzerine ek eylem alan bir sözcük olmadığından doğru cevap A seçeneğidir. B'de çıkarmış, C'de bulunurdu, D'de bitirecekmış, E'de özlemişti sözcükleri birleşik çekimli eylem vardır.

CEVAP: A

10. A'da değinen sıfat - fiil, B'de seçtiğim sıfat - fiil, buldukça zarf - fiil, C'de korunması ve düşen sıfat - fiil, D'de bırakarak zarf - fiil, E seçeneğinde ise herhangi bir fiilimsiye yer verilmemiştir.

CEVAP: E

12. Ek eylem iki görevde kullanılır: Birincisi; İsme gelip onu cümlede yüklem yapar. İkincisi ise; fiile gelip onu birleşik zamanlı eylem yapar. A'da geliyormuş sözcüğü şimdiki zamanın hikayesi, B'de sayılmazmış sözcüğüyle geniş zamanın rivayeti, C'de arıyormuş sözcüğü ile şimdiki zamanın rivayeti, E'de severdi sözcüğü ile geniş zamanın hikayesi şeklinde ek eylem hep fiile gelmiştir. D seçeneğinde ise başhekimmiş sözcüğünde isme gelerek onu cümlede yüklem yapmıştır.

CEVAP: D

13. "Frenleri tutmayan otomobil, önündeki kamyonu çarpıyordu." cümlede "çarpıyordu" fiili "-eyazmak" kuralı birleşik fiilini aldığından doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

11. A seçeneğinde verilen "olagelmışti" fiili "egelmek" fiilini aldığından kurallı birleşik fiildir ayrıca da duyulan geçmiş zamanın hikayesi şeklinde çekimlendiğinden birleşik zamanlıdır.

CEVAP: A

14. "Akşam evdeyken kimseden izin almadan dışarı çıkmış." verilen cümlede "ken" zarf - fiil eki "evde" sözcüğüne gelmiştir ancak eklendiği sözcük isim olduğundan ve de fiilimsi ekleri fiile gelebildiğinden doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

1. E seçeneğinde verilen cümlede “Dert ettiği şey, çocukların okul masrafıydı.” yüklem yanlış gösterilmiştir çünkü “çocukların okul masrafıydı” ifadesi isim tamlaması olduğu için ayrılmaz ve de yargı bildirdiği için de yüklem olmalıdır.

CEVAP: E

2. A seçeneğinde verilen cümle “Hayallerimi süsleyen, unutulmaz, nadide bir çiçeksin.” sadece yüklemden oluşmaktadır. Çünkü cümle şeklinde meydana gelmiş bu yüklem aslında bir sıfat tamlaması grubudur. Çiçeğin niteliğini gösteren diğer kelimeleri yani tamlayanı (Hayallerimi süsleyen, unutulmaz, nadide bir), tamlanandan yani “çiçeksin” kelimesinden ayırmazsınız. Bu durum diğer tüm öğeler (özne, nesne, tümleç) için de geçerlidir. Birbiriyle bir bütün içinde olan tamlamaları, deyimleri, ikilemeleri, birleşik fiilleri, kelime gruplarını vb. parçalayamayacağımızdan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

3. D seçeneğinde verilen cümlede “Yakalandığı hastalığı iyileştirebilen bitki sadece dere otuymuş.” yüklem olan sözcük “dere otuymuş” ifadesidir. Bu ifade de belirtisiz isim tamlaması olduğundan doğru cevap D seçeneğidir. A’da sendin yani zamir, B’de pırl pırlıdı yani ikileme, C’de sıcacık bir çaydı yani sıfat tamlaması, E’de içine doğmuştu yani deyim yüklem olarak kullanılmıştır.

CEVAP: D

4. Özne; yüklem bildirmiş olduğu iş, oluş, hareket veya yargıdan sorumlu olan, cümlede yargının oluşmasını sağlayan kişi ya da varlıktır. Hareket bildiren cümlelerde işi yapan varlık özne iken isim cümlelerinde yargıya konu olan varlık öznedir.

Cümlede özneyi bulabilmek için yükleme “kim”, “ne” ya da “..... olan ne?” sorularından uygun olanı sorulur. Aldığımız cevap bize özneyi verecektir. Özne, tıpkı yüklem gibi her türlü söz ve söz birlikleri şeklinde kullanılabilir.

D seçeneğinde verilen “Zamanla ortaya çıkan bu durum beklenen bir sonuçtu.” cümlede özne yanlış gösterilmiştir o cümlelerin yüklemi “beklenen bir durumdu” tamlamasıdır yani özneye dahil olması gereken “beklenen” sözcüğü yükleme dahil edilmiştir. D seçeneğinin öznesi “Zamanla ortaya çıkan bu durum” ifadesi olmalıdır.

CEVAP: D

5. Bitkilerin çoğu doğrudan gelen güneş ışığını sevmez.

Özne B.li nesne Yüklem

şeklinde olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

B’de öge sıralaması; B.li Nesne / Yüklem, C’de B’li Nesne / Özne / Yüklem, D’de B.siz Nesne / Yüklem, E’de B.siz Nesne / Yüklem şeklindedir öge sıralaması.

CEVAP: A

6. Yükleme, yaklaşma (-a, -e), bulunma (-da, -de, -ta, -te) ve ayrılma (-dan, -den, -tan, -ten) ekleriyle bağlanarak, cümlede yüklem göstermiş olduğu iş, hareket ve oluşun anlamını yönelme, bulunma ve çıkma bakımından tamamlayan bir kelime veya kelime gurubu “dolaylı tümleş” olarak tanımlanmaktadır. Cümlede dolaylı tümleci bulabilmek için yükleme “kime, kimde, kimden; neye, neyde, neyden; nereye, nereden, nereden” sorularından uygun olanı sorulmalıdır.

A,B,C,D seçeneklerinde altı çizili ifadeler dolaylı tümleşken E seçeneğinde altı çizili bölüm neyi sorusuna cevap verdiği belirtilmiştir.

CEVAP: E

8. Yüklemden önce gelen öğenin üzerindedir. Yüklemden önce nesne geldiği için vurgu da onun üzerindedir.

CEVAP: C

9. Cümlede vurgu: Duygu ve düşüncelerin daha iyi bir şekilde aktarılmasını sağlamak, anlaşılır olabilmek, dinleyiciyi etkilemek ve ilgisini çekmek amacıyla konuşma ya da okuma esnasında, bir hecenin diğer hecelere ya da bir kelimenin diğer kelimelere oranla daha kuvvetli, daha baskın olarak söylenmesine “vurgu” denir. Cümlede vurgu bazı durumlar hariç her zaman yüklemden önce gelen öğenin üzerindedir. A,B,D,E seçeneklerinde yüklemden önce dolaylı tümleş geldiği için o vurgulanmıştır ancak C seçeneğinde yüklemden önce nesne geldiği için vurgu da onun üzerindedir.

CEVAP: C

7. ÖNEMLİ UYARI:

“-de, -den” takıları almış sözcükler cümlelerde her zaman dolaylı tümleş görevi üstlenmez. Bu ekleri almış sözcükler yer bildiriyorsa dolaylı tümleş, zaman veya durum bildiriyorsa “zarf tümleci” olurlar. Bu eki alan kelime ya da kelime grubu “niçin” ya da “ne zaman” sorularının cevabı ise bu zarf tümleci olarak kabul edilmektedir.

“Sevinçten gözyaşlarını tutamadı.” “sevinçten” ifadesi “niçin” sorusuna verilen bir yanıt olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

10. “Yaşama sevinci dedikleri şeyin bu olduğunu

Belirtili nesne

düşünüyorum.”

Yüklem

şeklinde olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

1. Belirtili Nesne: Belirme hali eki (-ı,-i,-u, -ü, -(n)ı, -(n)i, -(n)u, -(n)ü) almış olan nesneler "belirtili nesne" olarak tanımlanmaktadır. Belirtili nesneyi bulabilmek için yükleme "neyi, kimi, nereyi" soruları sorulur. Şayet cümlede varsa cevap bizi belirtili nesneye götürecektir. Bu açıklamadan hareketle de altı çizili bölüm belirtili nesnedir.

CEVAP: B

2. Yüklemin anlattığı işi üstüne almış, yargının oluşmasını sağlamış, yüklem bildirdiği işi bizzat yapan öğedir özne. Bundan hareketle de yükleme sorulan ne yaralıyordu ifadesine verilen yanıt "Resmi beyaz perde üzerinde kımıldayan, kirpiğinin her teli bir ok gibi dikilmiş güzel kadının gözünden damla damla akan sahte gözyaşları" ifadesidir ve bu ifade de özne görevindedir.

CEVAP: A

3. Herhangi bir ögenin açıklayıcısı olarak cümleye giren, iki virgül veya iki kısa çizgi arasında yer alan, cümleden çıkarıldığında cümlelerin anlamında herhangi bir daralmaya yol açmayan, bazen bağımsız olarak da cümleye girebilen sözcük ya da sözcük gruplarına ara söz denir. Şimdi uzaklara ifadesi dolaylı tümleçtir, bunun açıklaması da 'tepeden kıyıya süzülen boşluğa' ifadesi olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

4. "Karanlık gökyüzüne,

Dolaylı tümleç

yıkılmış şatonun daha da karanlık dış çizgileri

Özne

vuruyordu."

Yüklem

şeklinde olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

5. "Sandalyenin yanında

Dolaylı tümleç

duran çantasından okumakta olduğu kitabı çıkardı."

Belirtili nesne Yüklem

şeklinde öğelerine ayrılacağından doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

6. “Çocuk, böyle giyinmeyi sevdiğini söyleyince onu
Özne Zarf tümleci Nesne
güldürüyor.” şeklinde olduğundan doğru cevap D
Yüklem
seçeneğidir.

CEVAP: D

9. “Hiç kimseyi o köpek kadar sevdiğimi
Belirtili nesne
sanmıyorum.”
Yüklem
şeklinde olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

7. “Biz, yalnızlığa meraklı olanlar, bu habere çok sevin-
dik.” verilen cümlede “biz” sözcüğü özne “yalnızlığa
meraklı olanlar” ise öznenin (biz) açıklayıcısı oldu-
ğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

BİDERS YAYINCILIK

8. Yüklemleri fiil soylu sözcük olan cümlelerde vurgu, yük-
leme en yakın olan sözcük ya da sözcük öbeği üze-
rindedir. Bundan hareketle de “Sesin suskunluğumu-
zu bölerdi.” cümlesinde yüklemden önceki öge nesne
olduğundan doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

10. Cümle “Asker mektupları;
Özne
en saf, en halis duyguların, sevgilerin ve hasretlerin
hazinesidir.”
Yüklem
şeklinde iki ögeden oluşmaktadır. Bu yüzden doğru
cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

1. “Her zaman kalp kıran adam, ayakkabı içindeki taş

Özne

benzeyen bir arkadaştır.” cümlesi şeklinde öğelerine

Yüklem

ayrılmalıdır bundan dolayı da cümlelerin öğe sıralaması özne - yüklem şeklindedir.

CEVAP: A

2. Yüklemden önceki öğe zarf tümleci olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

“Sizi burada biraz bekleteceğiz.”

Nesne Dolaylı Zarf Yüklem şeklindedir.

Tümleç Tümleci

CEVAP: D

3. Öncülde verilen cümle

“Gala yemeği; fenerler ve flamalarla süslenmiş

Özne

salondaki sağa sola savrulmuşlar, paldır küldür devrilişler ve dökülen içecekler nedeniyle yarıda kesildi.”

Zarf Tümleci

Yüklem

C seçeneğinde verilen cümleye baktığımızda da

“Edebiyatımızın tanınmış kalemelerini bir araya getiren

Özne

bu seçki, kısa sürede tükendi.”

Zarf

Yüklem

Tümleci

şeklindedir, yani öncüldeki cümle ve C seçeneği Özne - Zarf Tümleci - Yüklem şeklindedir.

CEVAP: C

4. Verilen öncül “Dertli bülbül, yalvarışını feryat ederek

Özne

B’li Nesne

Zarf Tüm.

gösterir.”

Yüklem

şeklindedir. E seçeneğinde verilen cümle

“Belaya düşen pervane, dileklerini yanarken

Özne

B’li Nesne

Zarf

Tümleci

söyler.”

Yüklem

şeklindedir. Yani iki cümlede Özne - B’li Nesne - Zarf Tümleci - Yüklem şeklindedir.

CEVAP: E

5. V numaralı ifade de verilen “En iyi zaman

Özne

kazandırıcılardan biri, uyku süresinin ayarlanmasıdır.”

Yüklem

cümle şeklinde öğelerine ayrılır ve iki öğeden olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

6. III numaralı cümlede verilen

“Öğrencilerin hemen hepsi, bu çocukların gelecekte

Özne

Belirtili Nesne

hiçbir şanslarının olmadığını dile getirmişlerdi.”

Yüklem

cümle Özne - Nesne - Yüklem şeklinde olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

8. “Gördüğümüz, duyduğumuz birçok olayı yazma

B'siz Nesne

ihtiyacı hissederiz.”

Yüklem

şeklindedir ve altı çizili bölüm belirtisiz nesne görevindedir.

CEVAP: C

9. “Arabamız engebeli yolda ağır ağır ilerliyordu.”

Özne

D. Tümleç

Z. Tümleci

Yüklem

şeklindedir olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

7. II numaralı cümle “Bu durumun en çarpıcı göstergesi,

Özne

yönetici konumunda olanların maaşlarını oluşturuyor.”

Belirtili Nesne

Yüklem

IV numaralı cümle “Ekonomik ilişkilerin karşılıklı olma

Özne

temelin de şekilleniyor olması, değirmenin suyunun

Nesne

bir kaynağı olduğunu anlatıyor.”

Yüklem

şeklindedir yani II ve IV numaralı cümleler Özne - Nesne - Yüklem şeklindedir.

CEVAP: C

10. “Bu romanın kahramanı, köy koruyucusunun oğlu,

Özne

Ara söz

araştırmacı bir ruh taşıyanları temsil eder.”

B'li Nesne

Yüklem

şeklindedir öğelerine ayrılacağından doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

1. Geçişli Fiil; Nesnesi olan ya da nesne alabilen eylemlere “geçişli eylem” denir. Nesneyi, yükleme sorduğumuz “neyi, kimi, ne” sorularıyla bulduğumuz için bu sorulara cevap veren eylemler geçişlidir. Ayrıca Nesneyi bulmak için yükleme sorduğumuz “neyi, kimi, ne” sorularına “onu” sözcüğünü ortak bir cevap olarak verebiliriz. Cümleyi “onu” sözcüğü ile birlikte okuyarak cümledeki eylemin geçişli olup olmadığını kolayca anlayabiliriz.

E seçeneğinde nesne yer verilmediğinden E seçeneği geçişsiz fiilken diğer seçenekler geçişli fiile örnek tir.

CEVAP: E

2. Geçişsiz Fiil; Nesne alamayan eylemlerdir. Geçişsiz eylemler, “neyi, kimi, ne” sorularına cevap veremez. Geçişsiz eylemlerin yüklem olduğu cümlelere dışarıdan herhangi bir nesne getirilemez. C seçeneğinde verilen “Öğretmenimiz derste bize fıkra anlatırdı.” cümle “fıkra” nesnesini aldığından geçişli diğer cümlelerde ise nesneye yer verilmediğinden geçişsiz eylemlerdir.

CEVAP: C

3. A,B,C,D seçeneklerinde verilen cümleler öznesine göre etken, E seçeneğinde verilen cümle ise öznesine göre edilgen olduğundan doğru cevap E seçeneğidir. E seçeneğinde verilen “Küçük kardeş, yaramazlık yaptığı için dövüldü.” Bu cümlede yükleme “Dövülen kim?” sorusunu sorarsak öznenin “küçük kardeş” olduğunu görürüz. Ancak “-I” ekini alan “dövüldü” eylemi, özne tarafından değil, başkası tarafından yapılmıştır. Yani burada özne, işi yapan öge değil; başkasının yaptığı işten etkilenen öge durumundadır. Dolayısıyla burada gerçek özne değil, “sözde özne” vardır. Ayrıca yüklemde belirtilen eylemi, öznenin kendisi yapıyorsa bu tür eylemlere “etken eylem”, özneye de “gerçek özne” denir. Edilgen eylemin yüklem olduğu cümlelerde ise özne, yüklemde bildirilen işi yapmaz; başkasının yaptığı işten etkilenir. Edilgen eylem, “-n” ve “-I” ekiyle türetilir ve cümleye “başkası tarafından yapılma” anlamı katar. Edilgen eylemin yüklem olduğu cümlede özne “sözde özne” olarak adlandırılır.

CEVAP: E

4. Edilgen eylem ve dönüşlü eylem; aynı eklerle oluşturulduğundan karıştırılabilir. Edilgen çatılı eylemlerin öznesi sözde öznedir yani eylemi gerçekleştiren belli değildir. Dönüşlü fiillerin öznesi ise gerçek öznedir yani eylemi gerçekleştiren öznenin kendisidir.” Onu aramadığım için bana kırılmış.” Bu cümlede “kırılma” eylemini öznenin kendisi yapmış, yaptığı işten de kendisi etkilenmiştir. Yani yüklem dönüşlü bir eylemdir. “Öğrenciler bahçedeyken sınıfın camı kırılmış.” Bu cümlede bildirilen “kırılma” eylemini öznenin kendisi değil, bir başkası yapmıştır. Dolayısıyla eylem edilgen çatılıdır. Tüm bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

5. Özneleri bir işi karşılıklı olarak yapan işteş eylemlerdir. “Ünlü yazarla geçen yıl bir kitap fuarında tanıştık.” Bu cümlede iki kişinin karşılıklı olarak birbirini tanıması anlatıldığı için “tanışmak” eylemi karşılıklı işteş bir eylemdir. Bundan hareketle doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

6. Birlikte işteşlik: Aynı işi hep birlikte yapma anlamı taşıyan işteş eylemlerdir. “Öğretmenin anlattığı fıkra bütün sınıf gülüştü.” Bu cümlede, eylem, bir işi karşılıklı olarak yapma değil; hep birlikte yapma anlamı taşıdığı için “gülüşmek” eylemi birlikte işteş bir eylemdir.

CEVAP: C

7. “Deneme, kişisel duyguların ifade edildiği bir yazı türüdür.” Bu cümlede yüklemi isim (kişisel duyguların ifade edildiği bir yazı türüdür.) olduğundan çatı özelliği aranmaz. Bundan dolayı doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

8. “Biraz daha gecikse son otobüsü de kaçıracaktı.” cümlesinde “kaçmak” fiili nesne alamazken “kaçıracaktı” şeklinde nesne alabilir duruma geldiği için doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

9. Edilgen eylemin yüklem olduğu cümlelerde özne, yüklemde bildirilen işi yapmaz; başkasının yaptığı işten etkilenir. Edilgen eylem, “-n” ve “-l” ekiyle türetilir ve cümleye “başkası tarafından yapılma” anlamı katar. Edilgen eylemin yüklem olduğu cümlede özne “sözde özne” olarak adlandırılır. E seçeneğinde verilen “Aradığınız kitaplar bu kırtasiyede satılmıyor.” cümlesinde de bu yargı örneklendirildiğinden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

10. B seçeneğinde verilen “İki dargın arkadaş bu bayramda barıştı.” cümlede “barıştı” fiilinde anlamca işteşlik vardır bundan dolayı doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

11. A seçeneğinde verilen örnek etken, diğer seçenekler ise öznesine göre edilgendir.

CEVAP: A

12. Özne, yüklemde belirtilen eylemi hem yapıyor hem de yaptığı bu eylemden etkileniyorsa bu tür eylemlere “dönüşlü eylem” denir. Dönüşlü eylemler de edilgen fiiller gibi “-l” ve “-n” ekiyle türetilir. Dönüşlü eylemin yüklem olduğu cümlede “kendi kendine yapma” anlamı vardır. Dönüşlü fiillerde özne gerçek öznedir. Bundan hareketle ‘Çocuk, annesinin bağırımlarına rağmen yerlerde sürünüyor.’ cümlesi dönüşlü çatılıdır.

CEVAP: D

13. Örtülü Özne: Edilgen çatılı fiillerin yüklem olduğu cümleler gerçek özne alamaz ancak “tarafından, nedeniyle, etkisiyle” gibi sözcükler ya da “-ca, -ce” eki getirilerek gerçek özne cümleye sokulabilir. Böyle öznelere örtülü özne diyoruz. Bundan hareketle doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

14. B,C,D,E seçeneklerinde verilen cümleler çatısına göre edilgendir. Edilgen eylemin yüklem olduğu cümlelerde özne, yüklemde bildirilen işi yapmaz; başkasının yaptığı işten etkilenir. Edilgen eylem, “-n” ve “-l” ekiyle türetilir ve cümleye “başkası tarafından yapılma” anlamı katar. Edilgen eylemin yüklem olduğu cümlede özne “sözde özne” olarak adlandırılır. A seçeneğinde verilen cümle ise dönüşlü çatılı olduğundan doğru cevap A seçeneğidir. Dönüşlü Fiil: Özne, yüklemde belirtilen eylemi hem yapıyor hem de yaptığı bu eylemden etkileniyorsa bu tür eylemlere “dönüşlü eylem” denir. Dönüşlü eylemler de edilgen fiiller gibi “-l” ve “-n” ekiyle türetilir. Dönüşlü eylemin yüklem olduğu cümlede “kendi kendine yapma” anlamı vardır. Dönüşlü fiillerde özne gerçek öznedir.

“Çocuk, yaptığı hata nedeniyle dövüldü.” Bu cümlede öznenin (çocuk) “dövünme” işini kendisinin yaptığını ve bu işten yine kendisinin etkilendiğini görüyoruz. Dolayısıyla cümlenin yüklemi dönüşlü bir eylemdir.

CEVAP: A

15. “Aldığım notları fotokopiyle çoğalttım.” cümlesi oldurgandır ancak ettirgen ile eşleştirildiğinden doğru cevap E seçeneğidir. Ayrıca Geçişsiz iken “-r, -t, -tır” eklerinden uygun olanını alarak geçişli hale gelen eylemlere oldurgan eylem denir. Geçişli iken “-r, -t, -tır” eklerinden uygun olanını alarak tekrar geçişli yapılan eylemlere ettirgen eylem denir. Bu fiillerde işi, bir başkasına yaptırma anlamı vardır.

CEVAP: E

1. Dönüşlü Fiil: Özne, yüklemde belirtilen eylemi hem yapıyor hem de yaptığı bu eylemden etkileniyorsa bu tür eylemlere “dönüşlü eylem” denir. Dönüşlü eylemler de edilgen fiiller gibi “-I” ve “-n” ekiyle türetilir. Dönüşlü eylemin yüklem olduğu cümlede “kendi kendine yapma” anlamı vardır. Dönüşlü fiillerde özne gerçek öznedir. B seçeneğinde verilen “Bir özleme, bir sevgiye ilkbaharda kapıldım.” cümlesinde ‘ben’ gizli öznesi (gizli özne gerçek özne de kabul edilir tek farkı öge sayısı olarak sayılmamasıdır.) hem işi yapmış hem de işten etkilenmiş olduğu için doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

2. Geçişli iken “-r, -t, -tır” eklerinden uygun olanını alarak tekrar geçişli yapılan eylemlere ettirgen eylem denir. Bu fiillerde işi, bir başkasına yaptıрма anlamı vardır. A seçeneğinde verilen “Ekmeğini şehre gidip gelen balıkçılara getirtiyordu.” cümlesinde eylemi başkasına yaptıрма anlamı olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

3. “Bir süre dinlendikten sonra oradan ayrıldım.” cümlesinde “ben” öznesi hem işi yapıp hem de ondan etkilendiği için doğru cevap V numaralı cümlede olduğu E seçeneğidir.

CEVAP: E

4. Çatı özelliği isim ya da isim soylu cümlelerde aranmaz. B seçeneğinde verilen “Evin içinde insanlar dolaşıyor gibiydi.” cümle isim cümlesi olduğundan çatı özelliği de aranmayacaktır.

CEVAP: B

5. Geçişli Fiil: Nesnesi olan ya da nesne alabilen eylemlere “geçişli eylem” denir. Nesneyi, yükleme sorduğumuz “neyi, kimi, ne” sorularıyla bulduğumuz için bu sorulara cevap veren eylemler geçişlidir.

“Konuşumuzu, büyük bir keyifle ağırladık.” cümlesinde “ağırladık” yüklem, kimi ağırladık? “konuşumuzu” şeklinde cevap alabildiğimizden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

6. Geçişli iken “-r, -t, -tır” eklerinden uygun olanını alarak tekrar geçişli yapılan eylemlere ettirgen eylem denir. Bu fiillerde işi, bir başkasına yaptıрма anlamı vardır. Bu açıklamadan da hareketle doğru cevap B seçeneğinde verilen “Onun bu içten anlatımı, inan ki, hepimizi ağılattı.” seçenektir.

CEVAP: B

7. Edilgen Fiil: Edilgen eylemin yüklem olduğu cümlelerde özne, yüklemde bildirilen işi yapmaz; başkasının yaptığı işten etkilenir. Edilgen eylem, “-n” ve “-I” ekiyle türetilir ve cümleye “başkası tarafından yapılma” anlamı katar. Edilgen eylemin yüklem olduğu cümlede özne “sözde özne” olarak adlandırılır. Bu açıklamadan da hareketle, “Nobelli ünlü yazarımızın son romanı iki gün önce yayımlandı.” cümlede yayımlanan nedir “yazarımızın son romanı” sözde öznesi işi yapan değil, işten etkilenen öge durumunda olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

8. Verilen öncüldeki cümle “Eskiden, balkondan bir çocuk çılgınlığının yükselmesi, alt kattaki herkesi endişelendirirdi.” çatısına göre oldurgan çatılıdır. Seçeneklere baktığımızda A seçeneğinde verilen cümle de “Düşümde, gençliğimdeki kahvelerde ve çay bahçelerinde uçurdum seni.” oldurgan çatılıdır.

CEVAP: A

9. “Ben bu kitabı günlerdir arıyorum.” cümle “oldurgan değil, geçişli çatılıdır.” Bundan dolayı doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

10. “On yıla kalmaz bu ormanlar yok edilecekmiş. (etken)” cümle doğru cevaptır çünkü verilen cümle etken değil, edilgen çatılıdır çünkü işi yapan değil işten etkilenen yani sözde özne “bu ormanlar” verilmiştir.

CEVAP: E

11. I’de etken, II’de işteş, III’te edilgen, IV’te ettirgen, V’te işteş çatı örneklendirildiğinden doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

12. *Geçişsiz çatı*: Nesne alamayan eylemlerdir. Geçişsiz eylemler, “neyi, kimi, ne” sorularına cevap veremez. Geçişsiz eylemlerin yüklem olduğu cümlelere dışarıdan herhangi bir nesne getirilemez. I numaralı cümlede verilen “Ucuz malları gören müşteriler dükkana koştu.” cümlede nesne olmadığından geçişsiz çatılıdır.

CEVAP: A

13. “Hata yapan insan bir şeyler yapmak için girişimde bulunan insandır.” cümle isim cümlesi olduğundan çatı özelliği aranmaz.

CEVAP: B

14. Geçişsiz iken “-r, -t, -tır” eklerinden uygun olanını alarak geçişli hale gelen eylemlere oldurgan eylem denir. Açıklamasının örneğini B seçeneğinde verilen “Günlerini bu eski evde geçiriyor.” cümlede görmekteyiz.

CEVAP: B

15. Geçişli eyleme sahip cümlelerde kimi zaman nesne bulunmaz. Bu eylemler “onu” sözcüğüyle okunabildiğinden, cümlede nesne olmasa da geçişli sayılırlar. Bundan hareketle de doğru cevabımız D seçeneğidir.

CEVAP: D

1. A,B,C,D seçeneklerinde verilen cümleler fiil cümlesi-
ken E seçeneğinde verilen cümle ise isim cümlesidir.

CEVAP: E

2. Kurallı (düz) cümle: Yüklemi cümlenin sonunda bu-
lunan cümlelerdir. Devrik (kuralsız) cümle: Yüklemi
cümlenin sonunda bulunmayan cümlelerdir. Bu tür
cümlelerde yüklem cümlenin başında veya ortasında
bulunabilir. A,B,D,E seçeneklerinde verilen cümleler
kurallıyken C seçeneğinde verilen cümle devrikdir.

CEVAP: C

3. *Olumlu cümle:* Cümlede yüklem durumundaki eyle-
min gerçekleştiğini veya yüklem durumundaki varlık
ya da kavramın var olduğunu, bulunduğunu bildiren
cümlelerdir. Olumsuz cümle: Cümlede yüklem duru-
mundaki eylemin gerçekleşmediğini veya yüklem du-
rumundaki varlık ya da kavramın var olmadığını, bu-
lunmadığını bildiren cümlelerdir. Eylem cümlesinde
olumsuzluk -ma / -me (geniş zamanda – maz, -mez)
ekiyle sağlanır. Ad cümlesinde olumsuzluk “değil /
yok” sözcükleriyle ya da “-sız, -siz” ekiyle sağlanır.
A,B,C,D cümleleri olumluyken E seçeneğinde verilen
cümle ise olumsuzdur.

CEVAP: E

4. Anlamca olumsuz yapıca olumlu cümle: Bazı cümle-
ler, olumsuzluk ifade eden ek ya da sözcük almadığı
halde olumsuz anlam taşıyabilir. Böyle cümlelere ya-
pıca olumlu, anlamca olumsuz cümle denir. A,B,C,D
seçeneklerinde verilen cümleler anlamca olumsuz
yapıca olumlu cümlelerdir. Anlamca olumlu yapı-
ca olumsuz cümle: Bazı cümleler, olumsuzluk ifade
eden ek ya da sözcük aldığı halde olumlu anlam ta-
şıyabilir. Böyle cümlelere yapıca olumsuz, anlamca
olumlu cümle denir. E seçeneğinde verilen “Neden
böyle davrandığını anlamıyor değilim.” cümle anlam-
ca olumlu yapıca olumsuzdur.

CEVAP: E

5. Basit cümle: Yan cümlecığı bulunmayan, yani bir yar-
gıdan oluşan cümledir. A,B,C,E seçeneklerinde tek
yargı varken D seçeneğinde fiilimsi bulunduğundan
birleşik cümledir.

CEVAP: D

6. Yan cümlecığı dilek - şart (-sa, -se) kipiyle kurulan bileşik cümledir. Dilek-şart kipinin oluşturduğu bölüm yan cümleciktir. E seçeneğinde verilen cümle şartlı bileşik cümledir, diğer seçeneklerde fiilimsi olduğu için girişik bileşik cümleye örnektir.

CEVAP: E

7. A seçeneğinde verilen cümle sıralı değil bağlı bir cümledir. Diğer seçeneklerde verilen cümlelerde ise farklı yargıları virgül ya da noktalı virgül birbirine bağladığı için sıralı cümlelerdir. Bağlı cümle: Birden fazla cümlelerin birbirine bağlaçla bağlandığı cümledir. Sıralı cümledeki virgül ya da noktalı virgül yerine bağlaç getirilirse ortaya bağlı cümle çıkar.

CEVAP: A

8. A,B,C,E seçeneklerinde farklı yargılar virgül ya da noktalı virgülle birbirine bağlandığından sıralı cümlelerdir. D seçeneğinde verilen cümle ise iç içe bileşik cümledir. İç içe bileşik cümle ise: Yan cümlecığı başka bir cümle tarafından oluşturulan bileşik cümledir. Bu cümlelerde yan cümlecik genellikle nesne görevindedir.

CEVAP: D

9. “Bizim çocukluk yıllarımızda sokağımıza dondurmacı gelirdi, hepimiz çevresinde toplanırdık.” herhangi bir öge ortaklığı olmadığından bağımsız sıralı bir cümledir. Diğer seçenekler ise hem sıralı hem de ortak ögeye sahip olduklarından doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

10. A ve B’de ki’li bileşik cümle, C’ de iç içe bileşik cümle D’de bağlı cümleye yer verilmiştir. Ancak E seçeneğinde tek yargı vardır.

CEVAP: E

1. Yüklemler ad soylu sözcük ya da sözcük öbeği olan cümlelerdir. Yüklemler eylem olmayan bütün cümleler ad cümlesidir. “Bunlar, babadan kalma değerlere sahip çıkmanın doğal sonuçlarıydı.” cümlesinin yüklemi de isim olduğundan doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

3. “Sevilmediğini sandığın için sahibi olduğum umudu bağıra bağıra istedin.” cümlesinde fiilimsi olduğu için girişik birleşik, yüklemler sonda ve fiil olduğu içinde kurallı bir eylem cümlesidir, bundan dolayı da doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

4. V numaralı cümle sıralı değil, içindeki fiilimsi barındırdığı için girişik birleşik cümle olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

2. “Bir onarımla, onaylanma anıydı bu olay benim için.” cümle hem devrik hem de isim cümlesi olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

5. II numarada verilen “İlkokulda arkadaş edinmeyen bir gencin ergenlikte arkadaş grubuna katılması çok zordur, hatta imkânsızdır.” cümle sıralı diğer numaralı cümleler ise birleşik cümle olduğundan doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

6. “Çay ocağındaki adam, ustanın arkadaşıymış.” cümleinin yüklemi isim olduğundan doğru cevap C seçeneği olacaktır. A, B, D, E seçeneklerinde verilen cümlelerin yüklemi ise fiil olduğundan o cümleler eylem cümlesidir.

CEVAP: C

8. “Hiçbir dizgi hatası kalmayınca, dergi baskıya veriliyor ve piyasaya çıkarılıyor.” cümlede farklı yargılar virgülle bağlandığından sıralı, öge ortaklığı olduğundan da bağımlı, yani sonuç olarak bağımlı sıralı cümle A seçeneğidir.

CEVAP: A

9. III numaralı cümlede yüklem cümleinin sonundan olduğundan kurallı, diğer cümlelerde ise yüklem cümleinin sonunda olmadığından devriktir.

CEVAP: C

7. C seçeneğinde iki yargıyı bağlaç bağladığından bağı cümle, diğer cümleler ise birleşik cümledir.

CEVAP: C

10. II numaralı cümlede “Çocuklar, saatlerce uğraşarak yaptıkları bir kuleyi bitirdikten sonra onu bir anda neşe ile yerle bir edebilirler.” yüklem fiil olduğundan eylem cümlesidir, diğer seçeneklerde ise yüklem isim ya da isim soylu olduğundan isim cümlesi kabul edilirler.

CEVAP: B

1. V numaralı cümlede “Bu durumda verim ve kalite düşecektir.” tek yargıya yer verildiğinden basit yapılıdır. Diğer cümleler ise yapısına göre birleşik cümlelerdir.

CEVAP: E

2. I numaralı cümlede tek yargı olduğundan birleşik değil, basit yapılı bir cümledir.

CEVAP: A

3. “Soru sormamı beklediğini anladım ama ne sormam gerektiğini bilmiyorum.” cümleye baktığımızda farklı yargılar bağlaçla bağlandığından bağlı cümle, özne ortaklığı olduğundan da bağımlı bir cümledir.

CEVAP: E

4. V numaralı cümlede “Sanki bir parçam genişliyor, farklı bir biçimde soluk alıyordu.” farklı yargılar virgülle birbirine bağlandığından birleşik değil, sıralı cümlelerdir.

CEVAP: E

5. C seçeneğinde verilen cümlede tek yargı olduğundan basit yapılıdır, diğer cümleler ise birleşik yapılıdır.

CEVAP: C

6. “Bu genç kadının karşısında, onun dediklerini tekrarlayan küçük kız da -tahmin ettiğiniz gibi - bendim.” cümlede -tahmin ettiğiniz gibi- ifadesi ara söz olarak kullanılmıştır.

CEVAP: A

8. “Elinde katıksız bir kuru ekmek
Başı boydan boya nazar boncuğu”
beyitte yüklem kullanılmadığından bitmemiş cümle
yani eksiltili cümle durumundadır.

CEVAP: E

9. V numaralı cümlede “Nişancı gözlerini yola inmiş kuşlardan alamadı.” tek yargı olduğundan basit bir cümledir.

CEVAP: E

7. “Sessiz bir kızgınlığı, masum bir hınzırlığı vardı.” cümlesinde her iki cümle için de “vardı” yüklemi ortak kullanılmıştır, bundan hareketle hem sıralı hem de bağımlı bir cümle olduğundan doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

10. I ve III numaralı cümlelerde fiilimsi kullanıldığı için girişik birleşik cümle, II ve IV numaralı cümlelerde tek yargı olduğu için basit yargılı cümle V numaralı cümle farklı yargılar virgülle birbirine bağlandığından sıralı cümle olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

1. “Ne yazık ki karşıdan gelenlerin kim olduğunu anımsamıyorum.” cümlede anlatım bozukluğu vardır çünkü “anımsamak” sözcüğü hatırlamakla ilgilidir yani yanlış kullanılmıştır.

CEVAP: B

2. “Rüzgar onun bıçak gibi yüzüne çarptı.” cümlede “Rüzgar onun yüzüne bıçak gibi çarptı.” şeklinde düzeltilebilir. Sözcüklerin yeri yanlış verildiğinden C seçeneğinde anlatım bozukluğu vardır.

CEVAP: C

3. “Mahalle sakinleri de davet edilerek bu düğüne çağırılmışlardır.” cümlede “davet edil” ve “çağrılmak” sözcükleri aynı anlama geldiğinden anlatım bozukluğu vardır.

CEVAP: C

4. “Sanat hayatımızı büyük ölçüde etkilemiş ve değiştirmiştir.” cümlede virgölün kullanılmaması anlatım bozukluğuna sebep olmuştur. “Sanat” mı etkilemiş yoksa o mu “sanat hayatımızı” etkilemiş. Şeklinde farklı anlaşılabacağından anlatım bozukluğuna sebep olmuştur.

CEVAP: A

5. “Salondaki büyük kalabalığı görünce heyecandan yüreği ağzına geldi.” cümlede “yüreği ağzına gelmek” ansızın, beklenmedik bir durum karşısında kalarak çok korkmak. Anlamında kullanılır bu yüzden verilen cümleye uymamıştır.

CEVAP: B

6. “İstesek de istemesek de yaşanmış anıların etkisinden kurtulamayız.” cümlede anlatım bozukluğu vardır çünkü anı zaten yaşanmış olmalıdır.

CEVAP: B

7. “Onun oldukça sürükleyici kendine özgün bir anlatımı vardır.” cümlede anlatım bozukluğunun sebebi, yanlış sözcük kullanımıdır çünkü “özgün” demek “kendine has” demektir “kendine özgün ifadesinde” anlatım bozukluğu vardır doğrusu “kendine özgü” olmalıdır.

CEVAP: D

9. Öncülde verilen cümlede “Çocuklarımıza küçük yaşlardan itibaren ağacın ve ağaç ekmenin önemini öğretmeliyiz.” “Ağaç ekme” ifadesi yanlış kullanılmıştır çünkü ağaç dikilir, tohum ekilir bundan dolayı doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

8. “Mutluluğu bulamayışımızın sebebi, çoğu zaman uzaklarda aradığımızdandır.” cümlede hem sebep hem de “-dan” ekinin kullanılması anlatım bozukluğuna sebep olmuştur.

CEVAP: C

10. “Bu olayın ayrıntılarını bilmediğim nedeniyle hiçbir açıklama yapamıyorum.” cümlede “nedeniyle” ifadesi yanlış kullanılmıştır. Cümlelerin doğrusu: “Bu olayın ayrıntılarını bilmediğim için hiçbir açıklama yapamıyorum.” şeklinde olmalıdır.

CEVAP: A

1. III numaralı cümle “Onlar bizi kırmadı, biz de onları bunca zamandır.” “onlar bizi kırmadı, biz de onları bunca zamandır (kırmadık.)” şeklinde düzeltilmelidir. V numaralı cümle “Bu mahallede herkes birbirini sever, saygıda kusur etmezdi.” şeklinde verilmiştir. Bu cümle ise “Bu mahallede herkes birbirini sever, (hiç kimse) saygıda kusur etmezdi.” şeklinde düzeltileceğin dolayı yani III ve V numaralı cümlelerde anlatım bozukluğu olduğundan dolayı doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

3. “Sabahın alacakaranlığında maaş almak için kuyruk sırasına girmiş insanlar gördüm.” cümlede anlatım bozukluğu vardır. Çünkü “kuyruk sırasına girdim” değil “kuyruğa girdim” ifadesi doğrudur.

CEVAP: C

4. Öncülde verilen cümlede “Çocuğun geldiği ve gidişi hiç belli olmadı.” fiilimsi yanlış kullanılmıştır. “geldiği” yerine “gelişi” olmalıdır.

CEVAP: D

2. “Göçük altında kalan işçiler, olaydan tam üç gün sonra sağ olarak kurtarıldı.” cümlede kurtarıldı demek zaten sağ olduğu anlamına geleceğinden gereksiz sözcük kullanılmıştır.

CEVAP: A

5. Öncülde verilen “Yayımlandığı son kitaptan sonra çıkan birçok eleştiri yazılarında, kitabından çok onun kişiliğinden söz edildi.” cümledeki anlatım bozukluğunun sebebi, “birçok eleştiri yazılarında” derken “birçok” zaten anlamı çoğullaştırmada devamındaki sözcüğe “-ler” eki getirmek bundan dolayı gereksizdir. Bundan hareketle de doğru cevap D seçeneğinde verilen “çoğul ekinin gereksiz kullanımı”dır.

CEVAP: D

6. V numaralı cümledeki “Doğru haberin, sağlıklı bir toplumun işleyişinde ne derece etken rol oynadığını göz ardı etmeyiz.” anlatım bozukluğu “etken” sözcüğünün yanlış kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Sözcüğün doğru kullanımı “etkin” olmalıdır.

CEVAP: E

8. “Benim hiçbir zaman kendimi öne, çalışma arkadaşlarımı arkada bırakma gibi bir düşüncem olmadı.” cümledeki anlatım bozukluğu “Benim hiçbir zaman kendimi öne (çıkarma), çalışma arkadaşlarımı arkada bırakma gibi bir düşüncem olmadı.” şeklinde düzeltilir. Bu ifadeden de hareketle A seçeneğinde anlatım bozukluğu yapılmıştır yargısına ulaşılabilir.

CEVAP: A

9. D seçeneğinde verilen “Sabahtan beri pasta, çay ve sigara içilen bu ortamdan iyice sıkıldım.” cümlede “Sabahtan beri pasta (yenilen) çay ve sigara içilen bu ortamdan iyice sıkıldım.” şeklinde düzeltililebilir.

CEVAP: D

7. Öncülde verilen “Dünkü heyet görüşmesinden sonra, yaşlı hastanın taburcu edilebileceği, hastanede tedavi görmesine lüzum kalmadığına karar verildi.” cümledeki anlatım bozukluğunu “edilebileceği” sözcüğüne “-e” durum eki getirilerek giderilebileceğinden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

10. A seçeneğinde verilen “Hafta sonu tatillerini kitap, yaz tatillerini ise televizyon seyrederek değerlendiririm.” cümledeki anlatım bozukluğu kitap sözcüğünden sonra “okuyarak” zarf - fiili getirilerek düzeltilir.

CEVAP: A

1. Öncülde verilen cümledeki “Yüksek bir fiyatla satışa sunulan biletler, satışların başlamasından sonraki ilk hafta içinde umulanın üstünde ilgi gösterildi.” anlatım bozukluğu “gösterildi” sözcüğü “gördü” yapılarak düzeltilir.

CEVAP: A

2. V numaralı cümlede “Her sokakta mutlaka küçük şirin bir kahveci ya da el yapımı çoraplar satan küçük dükkanlar var.” “Her sokakta mutlaka küçük şirin bir kahveci var şeklinde olmalıdır aksi taktir de sanki küçük, şirin, bir kahveci satılıyor” gibi bir anlam çıktığından anlatım bozukluğu vardır.

CEVAP: E

3. “Önüdeki boş kağıtlara bir şeyler yazdı, sonra çöpe attı.” cümlede nesne eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. “Önüdeki boş kağıtlara bir şeyler yazdı, sonra (onları ya da kağıtları) çöpe attı.” şeklinde cümle düzeltilebilir.

CEVAP: A

4. “Gölün yüzeyini kapsayan yosun tabakası belediyece temizlenecek.” “kapsayan” yerine kaplayan sözcüğü kullanılmalıdır. Bu sözcüğün yanlış kullanılmasına anlatım bozukluğuna sebep olmuştur.

CEVAP: E

5. Öncülde verilen cümle “Eleştirmen, bir sanat yapıtını değerlendirirken her şeyden önce onu ----. D seçeneğinde verilen “incelemeli ve değer biçmekle yetinmemelidir” yargıyla tamamlanırsa anlatım bozukluğu olur çünkü dolaylı tümleç eksikliği meydana gelir. Ve bağlacından sonra “ona” sözcüğü getirilerek düzeltilir.

CEVAP: D

6. “Üzücü ve güldürü sahnelerinin bir arada görüldüğü bu filmi iki kez izledim.” cümlede anlatım bozukluğu vardır. Bunun sebebi de tamlama yanlışlığıdır. Bu da üzücü sahnelerin ve güldürü sahnelerin, şeklinde düzeltililebilir.

CEVAP: E

9. Öncülde verilen “Gençlere hoşgörülü davranıp onların üzerinde olumlu tepkiler bırakmamız, onlarla olan iletişimimizi güçlendirir.” cümledeki anlatım bozukluğu “tepkiler” yerine “etkiler” sözcüğü getirilmeli şeklinde düzeltililebileceğinden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

7. Verilen metinde II numaralı “ileride” ve III numaralı “eğer” sözcüklerinin cümleden çıkarılması bir daralmaya sebep olmayacaktır.

CEVAP: C

BİDERS YAYINCILIK

8. “Az daha, neredeyse arabanın altında kalacaktım.” cümlede “az daha ve neredeyse” sözcüklerinin anlamca birbirine yakın olması anlatım bozukluğuna sebep olmuştur.

CEVAP: D

10. Verilen metinde III numaralı cümlede “Bu sevilen çizgi kahramanın biz yetişkinler için de ders niteliğindeki sözleri güncel yaşamımıza yerleşmedi mi? “güncel yaşamımıza” derken “güncel” sözcüğü gereksiz kullanılmıştır. Bu da gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğuna sebep olmuştur.

CEVAP: C

1. “Aşkım ulaşılmaz bir pembe mektuptur

O uzak, eski rüzgârlarında savrulur”

“savrulur” sözcüğünde yapım eki alıp türeme esnasında “savur - ul - ur” şeklinde ünlü düşmesi meydana geldiğinden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

2. I’de geleceğiniz sözcüğünde ünsüz yumuşaması, III’te etmeğe sözcüğünde ünsüz yumuşaması, IV’te başlamıştık sözcüğünde ünsüz sertleşmesi, V’te ocağın sözcüğün sözcüğünde ünsüz yumuşamasına yer verilmiştir ancak II numaralı bölümde ‘karşılar kendisini’ herhangi bir ses olayına yer verilmemiştir.

CEVAP: B

3. “Tunç’un yanı sıra saymak isteyeceğim başka isimlerde var.” cümlede “de” bağlaç olduğundan ayrı yazılmalıdır.

CEVAP: E

4. A,B,C,D seçeneklerinde virgül benzer yargıları ayırmak için kullanılmışken E seçeneğinde özneyi belirtmek için kullanılmıştır.

CEVAP: E

5. A’da uğultusu, B’de sözleri, C’de bahçelerinden, E’de kalbi sözcüklerinde tamlayanı düşmüş isim tamlaması vardır. Ancak D seçeneğinde verilen “dağları” sözcüğü tamlayanı düşmüş isim tamlaması meydana getirmemiştir.

CEVAP: D

6. A seçeneğinde “ülkemizin yörelerine” belirtili isim tamlamasıdır ve araya giren “değişik” sıfatı tamlanan olan “yörelerine” sözcüğünü nitelemiştir.

CEVAP: A

7. “Edebiyat heveslisi” sözcüğü adlaşmış sıfattır ve ondan sonra gelen virgül de onu göstermek için kullanıldığından doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

10. “Yalnız bu semti sevmek için ömrümüz kısa

Yazlar yavaşça bitmese, günler kısalmasa”

Beyitte dilek anlamı vardır bunu da özellikle “Yazlar yavaşça bitmese, günler kısalmasa” dizesinden rahatlıkla anlamaktayız.

CEVAP: A

8. A,B,D,E seçeneklerinde altı çizili sözcükler zarf olarak C seçeneğinde ise altı çizili sözcük sıfat olarak kullanılmıştır.

CEVAP: C

11. “Olduğuna” sözcüğünde hem “dık” sıfat - fiili olduğundan hem de yönelme ekine yer verildiğinden aynı ifade hem yan cümlecik hem de dolaylı tümleç olduğundan doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

9. Verilen öncüldeki beyitte “ile” sözcüğü bağlaç görevindedir.

“Rüya ile hayal arasında

Yalnız sen varsın yavrum”

Beyitte de “ile” bağlaç görevinde kullanılmıştır.

CEVAP: E

12. aç -ıl- mış, temiz -le -n -miş, par -la -t -ıl -mış-tı fiillerinin üçü de edilgen çatı eki olan (l,n) eklerini almış ve de edilgen çatılı fiil olduklarından doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

1. Biraz önce bir boğanın keskin boynuzlarıyla ciğerleri parçalanmış ispanya'nın en ünlü matadoru, arenanın altındaki loş bir odada, önünde mumlar yanan bir Meryem Ana resminin altına yerleştirilmiş sedyede ölümler

Zarf Tümleci

dışarıdan yeni matadoru alkışlayan kalabalığın coşkulu

D.Tümleç

Özne

haykırışları gelir.

Yüklem

şeklinde olacağından doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

2. VIII numaralı cümlede “çünkü” bağlacına yer verildiğinden doğru cevap E seçeneğidir. I numaralı cümlelerin yüklemi “kullanılmış” sözcüğüdür yani eylem cümlesidir. II numaralı cümlede “gelen, duyulan” gibi fiilimsilere yer verildiğinden girişlik birleşik cümledir. III numaralı cümlede “endişeden, özelliklerden” gibi sözcüklerde ayrılma durumu eki “-den/-dan” örneklenmiştir. IV numaralı cümlede “şey” sözcüğü belgisiz zamirdir.

CEVAP: E

3. “İhtiyacı olanlara yardım edin, elinizden geleni ardınıza koymayın.” deyimini yanlış anlamda kullanılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. Çünkü bu cümlede geçen elinden geleni ardına koyma deyimini, yapabileceğin tüm kötülükleri yap anlamındadır, cümlede ise ihtiyacı olanlara yardım etmek eylemi verilmiştir yani cümledeki anlam ile yargı çeliştiğinden doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

4. V numaralı cümleye baktığımızda “Ama Ankara'nın, kabul etmeli ki bu gemiler arasında bambaşka bir yeri, bir saygınlığı vardı.” “kabul etmeli ki” ara sözünün cümle dışı unsur olduğu görülecektir.

CEVAP: E

5. “Bazıları, bir hayalin peşinden koştuğumu söyleyip benimle alay ediyorlar.” cümlesindeki anlatım bozukluğu “ediyorlar” yerine “ediyor” sözcüğü getirilerek düzeltilebilir. Çünkü özne belgisiz zamir ve çoğul olduğunda cümlelerin yüklemi tekil olur.

CEVAP: C

6. I numaralı cümle,

Önce ağacın üzerinde kalan son yapraklar döküldü.

Zarf Tümleci

Özne

Yüklem

II numaralı cümle,

Sonra ince ve kalın dallar sallandı.

Zarf Tümleci

Özne

Yüklem

Yani I ve II numaralı cümleler Zarf Tümleci – Özne –Yüklem şeklinde öğelerine ayrıldığından doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

7. I. cümlede “zihindeki düşünceye” ifadesindeki “-ki” sıfat yapan ki ekidir. II. cümlede “gereksinimlerinin türüne” ve “olanaklarının genişliğine” ifadeleri belirtili isim tamlamasıdır. III. cümlede farklı yargılar ve bağlacıyla bağlandığından bağlı cümledir. “Bazen kelime aranmadan bulunur ve kendiliğinden cümle içindeki yerini alır.” IV. cümlede “aydınlatır” fiili kurallı birleşik bir fiildir. Ancak VI numaralı cümlede “Sanatçı da halktan adam da aynı zevkle ürperir bu olay karşısında.” ünsüz yumuşaması örneklendirilmemiştir.

CEVAP: E

8. I’de çocukluk dönemini belirtisiz isim tamlaması, II’de özlediğim sözcüğü yapım eki almış ve de ünsüz yumuşamasına uğramıştır. III’te bağlaca yer verilmediğinden doğru cevap C’dir. IV’te “yapıtlarımda ve yaşadıklarımı” sözcüklerinde iyelik ekinden sonra hâl eklerine yer verilmiştir. V’te “bambaşka” sözcüğü pekiştirilmiş sözcüktür.

CEVAP: C

9. I numaralı cümlede “uzun zaman” sıfat tamlaması, II numaralı cümlede “Bir söz, bir his, bir durum, bir atmosfer, bir fikir, bir insan, bir olay...” şeklinde yargı tamamlanmadığından eksilteli cümle, III numaralı cümlede “bunlardan” işaret zamiri, “beni” kişi zamiri olduğundan VI numaralı cümlede “söylenivermiş” kurallı birleşik fiilinin verilmesi yargıları doğrulamaktadır. Ancak IV numaralı cümle “Yazacağım öyküyü uzun zaman kafamda taşıyorum.” kurallı bir cümledir. D seçeneğinde bu cümlemin devrik olduğu yargısı belirtilmiştir, bu yargı yanlış olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

1. I. cümlede “kendi” dönüşlülük zamiri, III. cümlede “beslemek” sözcüğünde “besi -le -mek” şeklinde ünlü düşmesi, IV. cümlede “sık sık” ikileme, V. cümlede “yolla” sözcüğü “yol ile” olacağından eklenmiş edata yer verilmiştir. II numaralı cümleye geldiğimizde ise “O toplum bu damarı kültür, sanat, edebiyat donanımı ile geçmişine ve geleceğine doğru her zaman açık tutar.” Fiil cümlesi olduğu görülmektedir ancak B seçeneğinde çatı özelliğinin aranmayacağı dile getirilmiştir. Sadece isim ya da isim soylu sözcüklerin yüklem olduğu cümlelerde çatı özelliği aranmayacağından doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

2. I numaralı cümlede “yemyeşil bir köşe” ifadesinde “yemyeşil” niteleme sıfatı, “bir” sözcüğü ise belirtme sıfatı olduğundan yargı doğrudur. II numaralı cümlede “yalnız” zarftır ve “yalın - ız” şeklinde ünlü düşmesine uğradığından bu yargı da doğrudur. III numaralı cümlede “için” edatına yer verilmiştir. IV numaralı cümlenin “Hele ağaçlardan inen kına renkli sincabın çimenler üzerinde sıçraya sıçraya gitmesi, ikide bir yerde bulunduğu yiyeceği elleri arasına alıp iki ayağı üzerinde kalkması ne dinlendirici bir tabiat tablosuydu.” yüklemi isim olduğundan bu yargı da doğrudur. VI numaralı cümle “Çocukluğum dağlık, yabani bir memlekette geçti çünkü.” devriktir ama isim değil de fiil cümlesi olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

3. I numaralı cümlede “toplanmış” fiilimsisine yer verildiğinden birleşik cümledir. II numaralı cümlede “önemli(dir.) ek - fiiline yer verilmiştir. IV numaralı cümlede “açmadan” zarf - fiil, “açtıkları” sıfat - fiildir. V numaralı cümlede ya da bağlaçtır ayrıca cümlede tek yargı bulunduğundan basit cümledir. Ancak III numaralı cümlede “Kurutulan çiçekler için en elverişli zaman çiçek açma dönemidir.” yüklem bilinen geçmiş zaman ekiyle değil, ek - fiile çekimlenmiştir.

CEVAP: C

4. İnsan dışı kavramlar özne ve çoğul olduğunda yüklem tekil olması gerekir. “Bu mevsimde saatler, ...ilerlemezler.” Bu cümlede bu kurala uyulmadığı için özne - yüklem uyumsuzluğundan kaynaklanan anlatım bozukluğu meydana gelmiştir.

CEVAP: D

5. “önüne” sözcüğünde yaklaşma durum eki, “anlatımının” sözcüğü gövdeden türemiş sözcük, “anlatımın” sözcüğünde iyelik eki, “denemez” sözcüğünde ise geniş zamanın olumsuz örneklenildiğinden ilk dört yargı doğrudur ancak cümlede zarf - fiil örneklenilmediği içi doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

6. I. cümlede “onun zamanında” ifadesi belirtili isim tamlamasıdır, “fethedildi.” de yüklemidir ve fiil olduğundan A seçeneği doğrudur. II numaralı cümlede “bu genç hükümdar ifadesi” sıfat tamlaması olduğundan ve cümledeki yargı tamamlandığından, IV numaralı cümlede de öge sıralaması özne - nesne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem şeklindedir. V numaralı cümlenin yüklemi “baş- la- dı” şeklinde isimden fiil yapma eki almıştır. VI numaralı cümlede ise “düşen” fiilimsisine yer verildiğinden basit yapı değil, birleşik yapı bir cümledir.

CEVAP: E

7. “arkasından” sözcüğünde çıkma durum eki kullanıldığından doğru cevap A seçeneğidir. “kimi zaman” ifadesi belgisiz sıfat, “kendi” sözcüğü dönüşlülük zamiri, “anlayış ve yetenek” sözcüklerinde fiilden isim yapma ekine yer verilmiştir ayrıca “herkes” sözcüğü de belgisiz zamirdir.

CEVAP: A

8. E seçeneğinde “Millî Edebiyat akımının temsilcilerinden bir kısmını sıralayalım; Ömer Seyfettin, Halide Edip Adivar...” benzer örnekler sıralandığından (;) işaretinin yerine (:) getirilmelidir.

CEVAP: E

9. “Bu soruları, ya sen ya da uzman bir kişi çözebilir.” cümlesinde “Türkçede özne ikinci ve üçüncü tekil kişiden oluşuyorsa yüklem ikinci çoğul kişi olur.” Kuralına uyulmadığından anlatım bozukluğu meydana gelmiştir. Doğrusu: “Bu soruları, ya sen çözebilirsin ya da uzman bir kişi çözebilir.” şeklinde düzeltilebilir.

CEVAP: A

10. “Yaptığı hatalar yüzünden birçok arkadaşının kalbini kırmıştı.” cümlesinde anlatım bozukluğu yoktur.

CEVAP: A

1. D seçeneğinde ekin yanlış kullanılması anlatım bozukluğuna sebep olmuştur. Cümledeki anlam bozukluğu “Halkın bilinçleşmesinde” değil, “Halkın bilinçlenmesi” şeklinde düzeltilir.

CEVAP: D

2. Seyretmek sözcüğü > Seyir etmek şeklindedir, seyir sözcüğündeki ünlü düşmüştür, ayrıca seyretmiş – di olması gerekirken seyretmişti şeklinde üsüz benzeşmesi de olmuştur.

CEVAP: C

3. A, B, C, E seçeneklerinde “-ki” eki sıfat yapan “-ki”dir. D seçeneğinde ise “ilgi zamiri” olan “-ki” ekine yer verilmiştir.

CEVAP: D

4. A,B,C,D seçeneklerinde dert yan-, sözünde dur-, kafasına koy-, ağızından düşür- bileşik fiilleri anlamca kaynaşmış birleşik fiildir. E seçeneğinde ise uyuyakal- yani kurallı birleşik fiil kullanılmıştır.

CEVAP: E

5. D seçeneğinde yapılnış sözcüğünün doğru yazımı yapılnış olacağından doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

6. A seçeneğinde şiir sözcüğünden sonra “ile” kullanıldığından burada virgölün ulanılmasına gerek yoktur.

CEVAP: A

7. “yalnız” sözcüğü sadece anlamında kullanıldığından edat, “beni” sözcüğü adıl, “kalırsın” sözcüğü fiil, “hayaller” isim olarak kullanılmıştır ancak verilen beyitte eylemsiye yer verilmediğinden doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

8. “kızacağıını” sözcüğünde fiilimsi ekine yer verilmiştir bütün fiilimsi ekleri fiilden isim türettiğinden eylemden ad yapan eke yer verilmiştir. “yolundasın” ifadesinde iyelik eki, başkalarının sözcüğünde tamlayan eki kullanılmıştır. Sözcük halinde zamir ise “herkes, sen, kendi, başkalarının” sözcüklerinde verilmiştir. Ancak verilen cümlede birleşik sözcüğe yer verilmemiştir.

CEVAP: D

9. IV numaralı sözcük “vardı” isim soylu bir sözcük olduğundan duyulan geçmiş zaman eki değil ek fiil almıştır. Diğer yargılar doğru olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

12. “sanatçı” sözcüğünde ünsüz sertleşmesi, “yoğrulmamış” sözcüğünde ünlü düşmesi, “sırrını” sözcüğünde ünsüz türemesi, “yaşadığı” sözcüğünde ünsüz yumuşamasına yer verilmiştir. Ancak “ünlü daralması”nın örneği verilemediğinden doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

10. II numaralı sözcük olan “yaptığım” sözcüğünde hem ünsüz sertleşmesi hem de ünsüz yumuşamasına yer verildiğinden doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

13. “konan” sözcüğünde sıfat - fiil, “aşılması” sözcüğünde kaynaştırma harfi, yüklem “durulmalıdır” sözcüğü olduğundan eylem cümlesi, “Türk tiyatrosu” belirtisiz isim tamlaması, “duraklamanın aşılması” ise belirtili isim tamlamasıdır ancak verilen cümlede belgisiz adla yer verilmemiştir.

CEVAP: E

11. IV numaralı cümlede “Şunu bil ki sen çalıştığın süreçte herkes seni sevecektir.” Ki bağlacı farklı yargıları bağladığından ki’li birleşik cümledir bundan dolayı D seçeneğinde verilen yargı yanlıştır. Diğer seçeneklerde verilen yargılar da doğru olduğundan doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

1. “şu sözünü” ifadesi sıfat tamlaması, “yeteneklerine” sözcüğü türemiş, “onların yeteneklerine” isim tamlaması, “çok” sözcüğü zarf olarak kullanılmıştır ancak verilen cümlede birleşik çekimli eylem kullanılmadığından doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

2. III numaralı ile gösterilen “kayaları” sözcüğü çoğul eki ve belirtme eki almıştır, her iki ek de çekim eki olduğundan doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

3. “sessizliğini” sözcüğünde ünsüz yumuşaması, “öpüş-tüğümüz” sözcüğünde ünsüz sertleşmesi, “diyorum” sözcüğünde ünlü daralması, “yer adıyla” ifadesinde ulamaya yer verilmiştir ancak hiçbir sözcükte “ünsüz türemesine” yer verilmediğinden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

4. B seçeneğinde verilen cümle öğelerine yanlış ayrılmıştır. Çünkü tamlamalar ayrılmaz. B seçeneğinde tamlama parçalanmıştır. Doğrusu, “Heraklitus, / dünyayı tanımak isteyen insanların onu en ince ayrıntılarına kadar öğrenmesi gerektiğini / söylüyor.” şeklinde olmalıdır.

CEVAP: B

5. “Kültürlü insanların en büyük dostu” ifadesinden A’ya, “karşılayan, çalıştıran, genişleten” sözcüklerinden B’ye, “... kitaptır, ... hazinedir.” ifadelerinden C’ye metindeki sıfat - fiil eklerinden sonra gelen isimlerle onlar arasında da sıfat tamlaması olduğu için D’ye ulaşabiliriz “ve” bağlacına da yer verilmiştir ancak metinde edata yer verilmediğinden doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

6. “okuma” sözcüğü ad eylem, “Hayalleri donuk ve kırsırdı; çekici bir yanları bulunmaz.” cümlesi yapısına göre sıralı cümle, “gibi” edat, “duyuramazlar.” yeterlilik fiilinin olumsuzudur ancak metinde “kendi” dönüşlülük zamirine yer verilmediğinden doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

7. “girmek” fiilimsi, “seçkin” ünsüz sertleşmesi, “konuşma yetisi” belirtisiz ad tamlaması, “ve” bağlaçtır ama verilen cümlede ilgeç grubuna yer verilmediğinden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

8. “Unutma ki şairleri haykırmayan bir millet, sevenleri toprak olmuş öksüz bir çocuk gibidir.” cümlesinde ki bağlacı farklı yargıları birbirine bağladığından ki’li birleşik cümledir. “haykırmayan, sevenleri” sözcükleri “sıfat - fiildir.” sevenleri toprak olmuş öksüz bir çocuk gibidir.” Bölümü gibi edatıyla öbekleşerek yüklem görevinde kullanılmıştır. Yüklem cümlelerin sonunda olduğundan ve isim olduğundan kurallı bir isim cümlesidir ancak sadece sıfat - fiillere yer verildiğinden farklı türde fiilimsinin olduğunu söyleyemeyiz.

CEVAP: E

10. “Herkes” belgisiz zamirdir. “Herkes insanlığı değiştirmeyi düşünür ama hiç kimse önce kendini değiştirmeyi düşünmez.” Farklı yargılar bağlaç ile bağlandığından bağlı cümle, “insanlığı” derken “ünsüz yumuşaması” “kendi” sözcüğü ise dönüşlülük zamiridir ancak “değiştirmeyi ve kendini” sözcüklerinde belirtme hal eklerine yer verildiğinden doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

11. “Benzer” sözcüğünde ünlü düşmesi, “yükseldikçe” sözcüğünde de ünsüz düşmesi vardır. “yükseldikçe” zarf - fiildir. “Bir adamın şöhreti gölgesine benzer, yükseldikçe büyür, düştükçe küçülür.” farklı yargılar virgülle bağlandığından sıralı cümledir. “Bir adamın şöhreti” ifadesinde bir sıfatı tamlayan olan adamın ismini nitelediğinden E seçeneği de doğrudur ancak verilen cümlede birleşik sözcüğe yer verilmediğinden doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

9. “öğrenme arzusu” belirtisiz ad tamlaması, “aşılama-yan” “-me / -ma” olumsuzluk eki, “öğrenme, aşılama-yan, öğretmen, soğuk, döven, demirci” sözcükleri türemiş, “talebelerine” sözcüğünde iyelik ekinde sonra yönelme ekine başvurulduğundan B,C,D,E seçeneklerinden verilen yargılar doğrudur ancak belirtili isim tamlamasına yer verilmediğinden doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

12. “Hiçbir insan” ve “birkaç çocuk” ifadelerindeki hiçbir ve birkaç birleşik sıfattır. “arkasındaki” ifadesinde bulunan “-ki” isimden önce gelip ismi nitelediği için “sıfat yapan -ki”dir. Ek - eylemin olumsuz “değil” sözcüğüdür ve kullanılmıştır. Basit (insan), türemiş (tutan), birleşik (hiçbir) sözcüklere yer verilmiştir “ve” bağlacına da yer verilmiştir ancak cümlede edat kullanılmadığı için doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E